روزنامه اقتصادی - مدیریتی

فرصت امروز

برای کسب و کار آفرینی

چهارشنبه ۳۱ تیرماه ۱۳۹۴

Wed. 22 July 2015

۵ شوال ۱۴۳۶ - سال دوم

شماره ۲۷۶ - ۱۶+۱۶ صفحه - ۱۰۰۰ تومان

www.forsatnet.ir

بررسی ورود خارجی‌ها به بازار مسکن

فرصتی برای احیای کیفیت ساختمان‌ها

در روزهایی که کاروان فعالان اقتصادی اروپایی، ایران را به‌عنوان نخستین مقصد سرمایه‌گذاری خود انتخاب کرده‌اند و رقابت بین قدرت‌های جهانی برای تصاحب بازار ایران ادامه دارد، صنعت ساختمان خود را برای روزهای...

۶

اعلام آمادگی خودروسازان آلمانی برای سرمایه‌گذاری در ایران

بنز، وارد جاده تولید در ایران می‌شود

سرمایه گذاران آلمانی در حال مذاکره با صنعتگران ایرانی هستند فعالینی که به عنوان اولین گروه از شرکت های غربی تمایل جدی خود را برای ورود به بازار ایران نشان دادند.

در این میان شرکت سازنده خودروی بنز اشتیاق زیادی برای ورود به بازار ایران اعلام کرده است و سفر عضو ارشد گروه دایملر کرایسلر که بزرگ ترین زیرمجموعه شرکت مرسدس بنز است این اشتیاق را به روشنی نشان داد. نمایندگان این شرکت که یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان خودروی باکیفیت در جهان است به همراه نمایندگان شرکت فولکس واگن در دیدار با قطعه سازان ایرانی آمادگی خود را برای حضور در بازار ایران اعلام کردند. حضور نماینده شرکت فولکس‌واگن که تجربیات موفقی در تولید خودرو در کشورهای در حال توسعه دارد علاوه بر دایملر کرایسلر (مرسدس‌بنز) نشان می‌دهد که حتی شرایطی که دولت برای سرمایه‌گذاری در حوزه خودرو تعیین کرده هم از میزان اشتیاق شرکت‌های خودروسازی خارجی برای سرمایه‌گذاری در کشور کم نکرده است. پیشاپیش مسئولان اعلام کرده بودند که خودروسازان خارجی باید ۴۰درصد از سرمایه تولید را تأمین کنند و ۳۰درصد از محصولات تولید شده‌شان را هم از ایران صادر کنند. استقبال آلمانی‌ها و برنامه‌ریزی دولت نشان می‌دهد که صنعت خودروسازی در آستانه یک تحول و ورود به مرحله جدیدی است.

گام‌های نخست خودروسازان آلمانی برای خودروسازان فرانسوی که با رنو و پژو و خودروسازان چینی که با چری، جیلی و... در بازار ایران فعالیت دارند دروازه یک رقابت جدی را گشوده است. اگرچه زمان بحث بر سر اینکه آلمانی‌ها بازار را از انحصار چینی‌ها و فرانسوی‌ها درآورند هنوز فرانرسیده اما احتمال بروز تغییرات جدی در بازار چندان هم بیراه نیست.

گزارش‌هایی درباره سرمایه‌گذاری آلمان‌ها در ایران را در صفحه‌های ۳ و ۵ بخوانید.

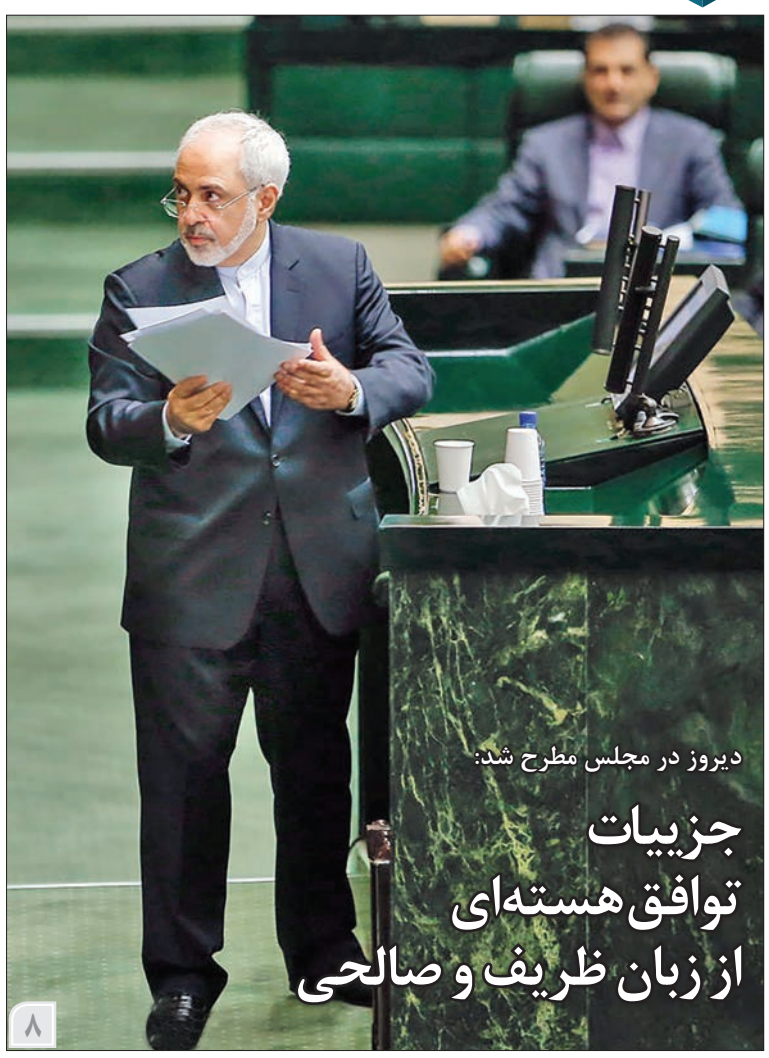

دیروز در مجلس مطرح شد:

جزییات توافق هسته‌ای از زبان ظریف و صالحی

۸

برای مدیران

قوانین برندینگ زیر ذره‌بین «فرصت امروز»

قوانین محدودکننده ایده‌پردازی

۱۰

در شرایط بحرانی فرصت بسازید

۱۱

برای سرمایه‌گذاران

در فصل برگزاری مجامع و شرکت‌ها بروز یافت

ترس و لرزهای بازار سهام

۱۲

برنامه گروه ایران‌خودرو در پساتحریم

۱۳

سرمقاله

چه اتفاقی در بازار سهام رخ داده است؟

واکنش معکوس یا واکنش به مجامع

محمد صفانور

کارشناس بازار سرمایه

سه‌شنبه هفته گذشته بود که فرجام خوشی برای پرونده ۱۲ساله ...

۱۳

یادداشت

تصمیم تند ایران علیه تجارت با کره

مریم خورسند

روزنامه نگار

کارخانه کره‌ای سامسونگ تقریبا بازار صوتی-تصویری و لوزم خانگی (یخچال)...

۵

نوبخت با اشاره به آزاد شدن پول‌های بلوکه شده پس از توافق

اشتغال را بالا خواهیم برد

سخنگوی دولت در نشست هفتگی خود با خبرنگاران در پاسخ به سوالات متعدد خبرنگاران در این راستا که منابع ناشی از رفع تحریم‌ها که در آینده نزدیک آزاد می‌شود چه خواهد شد؟ گفت: ما می‌توانیم این منابع را به چند دسته تقسیم کنیم؛ اول منابعی که مربوط به بانک مرکزی است که خود این منابع دو بخش است. یک بخش در ذخایر ارزی بانک مرکزی است و در واقع ارزی که در اختیار بانک مرکزی است جزء ذخایر آن است که پولش وارد اقتصاد ما شد.

محمدباقر نوبخت افزود: اما بخشی از منابع وجود دارند که تبدیل به ریال نشده به این علت که این پول‌ها و منابع ارزی مربوط به بانک مرکزی قابلیت ورود به داخل را نداشته است و این مقدار ۲۳ میلیارد دلار است که باید به ریال تبدیل شود.

سخنگوی دولت خاطرنشان کرد: بخش دیگری از این منابع مربوط به بانک مرکزی نیست و برای دولت است که دولت هنوز آن را وصول نکرده تا به حساب بانک مرکزی بگذارد و حداقل ما ۶ تا ۷ میلیارد دلار از این بخش نفت فروختیم اما دلارش به حساب بانک مرکزی نیامده تا بانک مرکزی آن را به ریال تبدیل کند و این پول برای دولت است که ما به جهت محدودیت‌هایی که در نقل و انتقالات نفتی داشتیم امکان دستیابی به این مقادیر برای ما به وجود نیامده است.

وی گفت: بخش دیگری از این منابع متعلق به بانک مرکزی نیست به دولت هم تعلق ندارد و به صندوق توسعه ملی تعلق دارد که منابع آن زیر نظر هیأت امنا، در جهت اجرای طرح‌هایی که قرار است توسط بخش‌خصوصی انجام شود به‌صورت وام داده می‌شود. ضمن اینکه بانک‌ها و شرکت‌های دولتی نیز منابع ارزی در خارج از کشور دارند که به خاطر تحریم نمی‌توانستند وارد کشور کنند و همه این‌ها منابعی است که ما می‌توانیم متناسب با آزاد شدن‌شان روی آنها حساب کنیم.

وی با بیان اینکه «حدود ۱۲ میلیارد دلار بعد ازتوافق ژنو به‌صورت اقساط ماهانه وارد اقتصاد ما شد» افزود: بخشی هم به‌صورت مستقیم وارد اقتصاد ما شد و بخشی را هم در راستای دور زدن تحریم‌ها آزاد کردیم.

نوبخت با مورد توجه قرار دادن ضرورت انجام سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی گفت: هم‌اکنون ما تحقیقا از منابع خارجی به‌صورت سرمایه‌گذاری در اقتصادمان بهره‌برداری می‌کنیم، بخش قابل توجهی از این سرمایه‌گذاری‌ها باعث رشد تولید و افزایش اشتغال خواهد شد و ما در این جهت برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام خواهیم داد تا این سرمایه‌گذاری‌ها به بخش لازم برود.

وی تأکید کرد: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مصمم است تا منابعی که از سرمایه‌گذاری‌ها می‌آید و همچنین منابعی که از آزاد شدن منابع بلوکه شده وارد اقتصاد ما می‌شود به سمت اعتبارات هزینه‌ای و جاری نرود. ما این کار را انجام خواهیم داد و آن را با اطلاع‌رسانی بیشتر پیش می‌بریم.

وی با بیان اینکه «سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی معتقد است که این پول‌ها باید به سمت تولید واشتغال برود» ادامه داد: اقتصاد مقاومتی همین است که ما جاری‌ها را محدود کنیم و به سمت سرمایه‌گذرای‌ها برویم و شما مطمئن باشید که ما اشتغال را بالا خواهیم برد و البته این موضوع از طریق افزایش هزینه‌های جاری رخ نمی‌دهد، بلکه از طریق سرمایه‌گذاری‌هایی که در داخل انجام می‌شود این کار را ادامه می‌دهیم و برای استان به استان این موضوع را مدنظر قرار می‌دهیم که پول‌ها کجا هزینه شود.

سخنگوی دولت افزود: با توجه به منابع ارزی که داریم اولویت‌مان توسعه صادرات است.

وی با تأکید بر اینکه «علت اقبال کشورهای دیگر به سمت سرمایه‌گذاری در ایران برای این است که آنها ازمزیت‌های نسبی این اقدام باخبرند»، در بیان علت سفر هیأت آلمانی به ایران اظهار کرد: اگر این طور بود که سفر هیأت آلمانی به ایران برای فروش کالاهایشان بود، وزیر نفت آنها را دعوت نمی‌کرد.

هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان برای احیای دریاچه ارومیه

وی همچنین با بیان اینکه هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان برای اجرای طرح‌های احیای دریاچه ارومیه در آخرین جلسه هیأت وزیران اختصاص پیدا کرده است، گفت: از نظر کارگروه ویژه این دریاچه هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان برای ۸۸ طرحی که باید در سال ۹۴ برای احیای دریاچه ارومیه اجرا شود درخواست شده بود که ۸۰۰ میلیارد تومان از این مقدار از محل ردیف‌های بودجه‌ای سال ۹۴ تأمین می‌شد.

سخنگوی دولت افزود: هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان باقی مانده نیاز به مصوبه‌ای داشت که هیأت وزیران در جلسه گذشته آن را تصویب کرد. به این ترتیب احیای دریاچه ارومیه با این مصوبه با سرعت بیشتری ادامه پیدا خواهد کرد.

آگهی مناقصه

تهیه البسه کار کارکنان کارخانجات شرکت فولاد زرند ایرانیان

ZISCO Zarand Iranian Steel Co.

شرکت فولاد زرند ایرانیان در نظر دارد تهیه البسه کار کارکنان خود را از طریق مناقصه عمومی به شرکتهای تولیدی واجد شرایط واگذار نماید. لذا از شرکتهای تولیدی که دارای امکانات، توانایی و سابقه لازم در این زمینه می باشند دعوت بعمل می آید برای دریافت اسناد شرکت در مناقصه از تاریخ درج آگهی در روزنامه تا تاریخ ۱۳۹۴/۵/۱۰ به کرمان- بلوار جمهوری- چهار راه امام جمعه- جنب بانک پاسارگاد- طبقه هفتم- واحد بازرگانی شرکت و یا تهران- خیابان شهید مطهری- بین سلیمان خاطر و سهروردی- شماره ۱۱۳ واحد بازرگانی مراجعه فرمایند. در ضمن پیشنهادهای دریافتی در کمیسیون معاملات باز و قرائت خواهد شد و شرکت در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار خواهد بود.

تلفن های تماس دفتر تهران جهت پاسخگویی و کسب اطلاعات: ۰۲۱۸۸۷۵۷۳۲۱ داخلی ۱۱۵

تلفن های تماس دفتر کرمان جهت پاسخگویی و کسب اطلاعات: ۳۲۴۷۰۳۲۸-۰۳۴ داخلی ۱۱۰

شرکت فولاد زرند ایرانیان

۴۸۳

نفت

ایران برای همکاری با شرکت‌های نفتی روسی آمادگی دارد

رییس اداره نظارت بر صادرات و مبادلات مواد نفتی وزارت نفت جمهوری اسلامی ایران آمادگی کشورمان را برای همکاری با شرکت‌های نفت و گاز روسیه اعلام کرد. «علی احمد یارمحمدی» در گفت‌وگو با خبرگزاری روسی «اسپوتنیک» خاطرنشان کرد: ایران نفت تولیدی خود را بدون هرگونه واسطه در بازار جهانی عرضه می‌کند، اما این امر مانع همکاری تهران و مسکو در بازار جهانی نفت نخواهد شد. وی افزود: دولت ایران پس از لغو تحریم‌ها، راهبرد جدیدی را در تمام بخش‌های اقتصادی به‌ویژه در صادرات نفت اعمال می‌کند.

رییس اداره نظارت بر صادرات و مبادله مواد نفتی وزارت نفت یادآوری کرد: شرکت نفت لوک اویل برای بازگشت به ایران (مشارکت در طرح‌های انرژی کشور) ابراز علاقه‌مندی کرده است و در حال حاضر با این شرکت در حال مذاکره هستیم.

وی ادامه داد: با چند شرکت نفتی روسی هم که در عرصه‌های دیگری فعالیت می‌کنند مقدمات مذاکرات را فراهم می‌کنیم. یارمحمدی خاطرنشان کرد: انتظار داریم هیأت‌های اقتصادی روسیه برای بسط و گسترش همکاری‌ها به دیدارهای منظم از ایران بپردازند، به‌ویژه با توجه به این واقعیت که همکاری‌های دو طرف پیش از تحریم‌ها و در دوره اعمال آنها متوقف نشده است. وی افزود: انتظار گسترش همکاری‌ها را در دوره پساتحریم داریم.

با مشارکت در توسعه میدان آزادگان

ژاپنی‌ها به صنعت نفت ایران بازمی‌گردند

خبرگزاری رسمی کیودو از امکان بازگشت شرکت اینپکس ژاپن به طرح توسعه میدان نفتی آزادگان خبر داد. به گزارش ایرنا به نقل از خبرگزاری رسمی کیودو، یک مقام ارشد وزارت نفت ایران اعلام کرد: امکان از سرگیری حضور و فعالیت ژاپن در پروژه توسعه میدان نفتی آزادگان که پنج سال پیش شرکت ژاپنی اینپکس به دلیل فشار تحریم‌های آمریکا و غرب از آن کناره‌گیری کرد، وجود دارد.

بازگشت شرکت اینپکس به پروژه توسعه میدان نفتی آزادگان واقع در جنوب غرب ایران نشان‌دهنده تمایل ایرانی‌ها برای بهره‌مندی از توان فنی ژاپنی‌هاست.

ایران از میزان پیشرفت شرکت چینی در طرح توسعه میدان نفتی آزادگان پس از خروج اینپکس، ناراضی بوده و ابراز امیدواری می‌کند که پس از توافق جامع هسته‌ای اخیر میان تهران و کشورهای گروه ۱+۵ در وین، احتمال مشارکت شرکت ژاپنی در طرح توسعه میدان نفتی آزادگان فراهم شود.

شرکت اینپکس ژاپن در سال ۲۰۱۰ میلادی به دلیل محدودیت‌ها و فشارهای حاصل از تحریم‌های ایالات‌متحده آمریکا مجبور به کناره‌گیری از طرح توسعه میدان نفتی آزادگان شد. مقام ارشد وزارت نفت ایران با بیان اینکه بازگشت دوباره اینپکس به طرح توسعه میدان نفتی آزادگان به نظر وزارت نفت بستگی دارد، گفت: دیدگاه مثبتی نسبت به بازگشت این شرکت ژاپنی به طرح توسعه میدان نفتی آزادگان دارم.

شرکت اینپکس که در توکیو به ثبت رسیده و بخشی از سهام آن متعلق به دولت ژاپن است، پیش از خروج از طرح توسعه میدان نفتی آزادگان (به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین ذخایر نفت‌خام در منطقه خاورمیانه به شمار می‌رود) پس از تشدید تحریم‌های ایران، در این پروژه سهیم بود.

در هفته منتهی به ۱۰ ژوئیه

کاهش ۳ دلاری قیمت نفت‌خام ایران در بازارهای جهانی

قیمت نفت ایران در هفته منتهی به ۱۰ ژوئیه در بازارهای جهانی بیش از سه دلار کاهش یافت.

به گزارش ایرنا، قیمت نفت سبک ایران در هفته منتهی به ۱۰ ژوئیه سه دلار و ۶۱ سنت کاهش یافت و به ۵۶ دلار و ۶۱ سنت در هر بشکه رسید؛ میانگین قیمت نفت سبک ایران از ابتدای امسال تاکنون ۵۵ دلار و ۶۶ سنت بوده است.

قیمت نفت سنگین ایران نیز به ۵۵ دلار و ۴۱سنت رسیدکه نسبت به هفته گذشته سه دلار و ۲۳ سنت برای هر بشکه کاهش یافت؛ میانگین قیمت نفت سنگین ایران از ابتدای امسال تاکنون ۵۳ دلار و ۵۷ سنت بوده است. قیمت سبد نفتی اوپک نیز در هفته مورد بررسی با سه دلار و۸۳ سنت کاهش به ۵۵ دلار و هفت سنت در هر بشکه رسید. میانگین قیمت سبد نفتی اوپک از ابتدای امسال تاکنون ۵۵ دلار و ۲۱ سنت برای هر بشکه بوده است. قیمت نفت‌خام دبلیو تی‌ای در هفته منتهی به ۱۰ژوئیه با کاهش پنج دلار و ۲۹ سنت، شاهد بیشترین کاهش بود؛ هر بشکه نفت دبلیو تی‌ای در هفته مورد بررسی ۵۲ دلار ۵۴ سنت معامله شد. قیمت نفت برنت نیز با چهار دلار و سه سنت کاهش به ۵۶ دلار و ۶۰ سنت رسید؛ میانگین قیمت نفت برنت از ابتدای امسال تاکنون ۵۷ دلار و ۹۳ سنت بوده است. به گزارش اداره امور اوپک و روابط با مجامع انرژی، قیمت نفت‌خام دوبی نیز با سه دلار و ۵۹ سنت کاهش به ۵۷دلار و ۱۲ سنت و عمان نیز با سه دلار و ۵۳ سنت کاهش به ۵۷ دلار و ۱۸ سنت برای هر بشکه رسید.

با امضای توافقنامه وین

استان‌های تحت پوشش عملیات بارورسازی ابر ۵۰درصد افزایش می‌یابند

لیلا مرگن

بیشتر تجهیزات مربوط به بارورسازی ابرها ساخت کشور آمریکاست. رییس مرکز ملی تحقیقات و مطالعات باروری ابرها بر این باور است که با امضای توافقنامه وین و لغو تحریم‌ها، امکان تجهیز ناوگان بارورسازی ابرها در ایران فراهم می‌شود. به این ترتیب می‌توانیم تعداد استان‌های تحت پوشش این عملیات را طی یک تا یک سال و نیم آینده از ۱۰ استان به ۱۵ استان برسانیم.

بارورسازی ابرها یکی از اقداماتی است که وزارت نیرو برای غلبه بر بحران خشکسالی در دستور کار خود قرار داده است. این عملیات اگرچه به ظاهر در ایران سابقه‌ای طولانی دارد و عبارت بذرپاشی در ابرها -که بعدها به بارورسازی ابر شهرت یافت، در قانون ملی شدن آب، مصوب سال ۴۶ آمده‌است، اما فقط چند سالی است که به‌طور منظم در کشور اجرا می‌شود. عملیات بارورسازی ابرها در چهار سال منتهی به انقلاب ۵۷، توسط یک شرکت کانادایی روی مخازن سدهای تهران اجرا شد و تا سال ۶۷ که تجهیزات این شرکت خارجی به شیرکوه یزد انتقال یافت، به دست فراموشی سپرده شد. با تشکیل مرکز تحقیقات بارورسازی ابرها در سال ۷۵ در استان یزد، عملیات بارورسازی از سال ۸۰ دوباره در ایران آغاز شد.

به گفته محمدمهدی جوادیان‌زاده، رییس مرکز ملی تحقیقات و مطالعات باروری ابرها، تاکنون ۱۱ دوره عملیات بارورسازی ابرها در ایران انجام شده که این عملیات در ۱۰ استان کشور اجرایی شده است.

وی به «فرصت‌امروز» می‌گوید: عملیات بارورسازی ابرها به‌وسیله دو فروند هواپیما که ۱۰ سال پیش برای این کار تجهیز شده، انجام می‌شود و برای توسعه این عملیات، نیاز به تجهیز ناوگان هوایی مرکز ملی مطالعات باروری ابرها داریم.

رییس مرکز ملی تحقیقات و مطالعات باروری ابرها اضافه می‌کند: با توجه به محدودیت تجهیزات، بخش‌های محدودی از استان‌های مهمی که مناسب و متقاضی عملیات بارورسازی باشند، پس از ارزیابی شرایط، تحت پوشش این عملیات قرار می‌گیرد.

وی در پاسخ به این پرسش که بارورسازی ابرها چقدر در میزان بارش‌ها تاثیر دارد، بیان می‌کند: براساس برآوردهای انجام شده، برای سال آبی ۹۲-۹۱ در مناطق هدف، شامل آذربایجان شرقی و غربی، کرمان، فارس، یزد و اصفهان حدود ۱۸ درصد افزایش بارش داشته‌ایم. اما در دنیا، عملیات بارورسازی ابرها به‌طور متوسط ۱۵ درصد میزان بارش‌ها را افزایش می‌دهد.

به گفته جوادیان‌زاده، تقریبا تمام استان‌های ایران قابلیت بارورسازی ابرها را دارند. زیرا بارورسازی در مناطقی انجام می‌شود که بارندگی بیش از ۲۰۰ میلی‌متر دارند. به همین دلیل در اغلب مناطق کوهستانی امکان بارورسازی وجود دارد. حتی در ارتفاعات شیرکوه واقع در خشک‌ترین استان کشور، یعنی استان یزد هم بارورسازی انجام می‌شود.

بارورسازی ابرها کم‌هزینه‌تر از سایر روش‌ها

بارورسازی ابرها اگر درست انجام نشود، ممکن است ابر را عقیم کرده و ذخایر آبی آن را به‌طور کامل از دسترس خارج کند. مخالفان بارورسازی ابرها معتقدند اجرای نادرست این شیوه، توفان‌های سهمگین را در زمین ایجاد می‌کند. اخیرا هم رییس مرکز پژوهش‌های مجلس، بارورسازی ابرها را عامل بروز سرطان اعلام کرده است. اما مرتضی افتخاری، رییس موسسه تحقیقات آب اطمینان می‌دهد که در ایران از روش بارورسازی کلاسیک که ۷۰سال در دنیا سابقه اجرا دارد، استفاده می‌کنیم.

وی اضافه می‌کند: بارورسازی ابرها به روش غیرکلاسیک که تحت عنوان «روش‌های یونیزاسیون جو بالا و پایین» از آنها یاد می‌شود، تاثیرات ناشناخته‌ای داشته و به لحاظ کارشناسی، ابهامات زیادی دارد. این روش هنوز به قطعیت نرسیده و تبعات منفی دارد.

به گفته افتخاری، بارورسازی ابرها به دلیل کاهش میزان بارش و تداوم خشکسالی‌ها در کشور، یکی از راه‌های افزایش منابع آبی است که هزینه زیادی هم در بر ندارد.

وی با اشاره به اینکه در برنامه ششم توسعه، نام بارورسازی ابرها به‌طور مستقیم ذکر نشده، بیان کرد: ورود تکنولوژی جدید و تعمیق بخشیدن به آن در برنامه ششم لحاظ شده، بنابراین عملیات بارورسازی ابرها قطعا سهمی از اعتبارات را در قالب ورود تکنولوژی‌های جدید به خود اختصاص خواهد داد.

به اعتقاد رییس موسسه تحقیقات آب، ورود تکنولوژی‌های جدید به کشور کمک می‌کند که در زمینه تزریق یدیدنقره به ابرها، پیش‌بینی‌های خوبی داشته باشیم. این مسئله بر تاثیر بیشتر بارورسازی ابرها بر میزان بارش‌ها کمک می‌کند.

روش‌های ارزیابی سخت و توام با خطا

با توجه به اینکه در طبیعت دو نوع ابر سرد و گرم وجود دارد، برای بارور کردن ابرها نیز تجهیزات و امکانات متفاوتی نیاز بوده و فصل بارورسازی هم تغییر می‌کند. ابر گرم مخصوص مناطق حاره مانند تایلند و هند است. اگرچه در ایران هم در برخی مناطق و در فصل تابستان ابر گرم وجود دارد، اما بارورسازی در کشور مبتنی بر فعالیت روی ابرهای سرد است. بیش از ۹۰ درصد از ابرهای ایران ابر سرد بوده و عملیات بارورسازی در زمستان از آبان‌ماه تا اردیبهشت سال بعد انجام می‌شود. در ایران، برای بارور کردن ابرها از یدیدنقره استفاده می‌شود. این ماده ابر را برای بارش تحریک می‌کند. با وجود آمارهایی که از تاثیر عملیات بارورسازی بر افزایش میزان بارش ارائه می‌شود این پرسش که آیا برآوردهای انجام شده، قطعی است یا خیر، همواره مطرح است. رییس مرکز ملی تحقیقات و مطالعات باروری ابرها به این پرسش این‌گونه پاسخ می‌دهد: «روش ارزیابی خیلی سخت و توام با خطا است. نتایجی که در ارزیابی‌ها به دست می‌آید را نمی‌توان با قطعیت به بارورسازی ابرها نسبت داد».

وی ادامه می‌دهد: بارش یکی از تصادفی‌ترین پدیده‌های طبیعت است و بنابراین ارزیابی کردن آن هم کار سختی است. ضمن آنکه سنجش داده‌های ایستگاه باران‌سنجی هم توام با خطاست. بنابراین با قطعیت نمی‌توان درباره نتایج حاصل از بارورسازی ابرها صحبت کرد. به گفته جوادیان‌زاده دو نوع ارزیابی نتایج عملیات بارورسازی در دنیا متداول است. یکی آنکه با استفاده از داده‌های ایستگاه‌های باران سنجی طی ماه‌های انجام عملیات، میزان بارش‌ها اندازه‌گیری می‌شود. روش دوم مبتنی برمدل‌های هواشناسی است. این روش یکی از جدیدترین روش‌هایی است که در دنیا به کار گرفته می‌شود و امسال در ایران از این شیوه برای سنجش نتایج عملیات بارورسازی استفاده شده است. عملیات بارورسازی هر ساله به سفارش وزارت نیرو با استفاده از اعتباراتی که این وزارتخانه به امر اختصاص می‌دهد، انجام می‌شود. رییس مرکز ملی بارورسازی ابرها امیدوار است امسال با استفاده از اعتبارات خشکسالی، بودجه مناسبی در اختیار این مرکز برای انجام عملیات بارورسازی قرار گیرد.

گشایش بازار جدید فرآورده‌های نفتی در اروپا و آسیا با لغو تحریم‌ها

عضو هیأت رییسه اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی گفت: پس از لغو تحریم‌ها، امکان حضور در بازارهای جدیدی در اروپا، آفریقا و آسیا فراهم شده، لذا میزان صادرات فرآورده‌های نفتی افزایش خواهد یافت. سیدحمید حسینی در گفت‌وگو با ایرنا، درخصوص وضعیت صدور فرآورده‌های نفتی در دوران پساتحریم، اظهار داشت: با رفع تحریم‌ها، مشتریان قدیمی نیز بازمی‌گردند که این مسئله صادرات را افزایش می‌دهد. وی با پیش‌بینی اینکه با رفع تحریم‌ها، میزان صادرات فرآورده‌های نفتی کشور افزایش قابل توجهی پیدا کند، افزود: رفع تحریم‌ها، باعث صرفه جویی ۱۵ درصدی در هزینه‌های صادرات می‌شود.

عضو هیأت رییسه اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی خاطرنشان کرد: به دلیل تحریم، ناچار به پرداخت هزینه‌های اضافی برای بیمه، حمل‌ونقل و انتقال پول هستیم که پس از رفع تحریم این هزینه‌های اضافی حذف می‌شود.

وی درباره میزان افزایش صادرات به اروپا گفت: با لغو تحریم‌ها می‌توانیم میزان صادرات محصولاتی مانند نفتا و گاز مایع به اروپا را افزایش دهیم، به‌طوری که بازار خوبی برای آنها در اروپا وجود دارد.

عضو هیأت رییسه اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی اضافه کرد: البته به دلیل پایین بودن استاندارد برخی از محصولات مانند گازوییل، امکان بازاریابی برای آنها در اروپا وجود ندارد و باید آن را در کشورهای آسیایی و همسایه به فروش برسانیم.

با توجه به سیاست دولت برای فاصله گرفتن از خام‌فروشی، بازاریابی و فروش فرآورده‌های نفتی نیز مورد توجه جدی دولت قرار دارد، اما به دلیل تحریم، فرصت صادرات آن به خوبی فراهم نشده بود. تحریم‌های بانکی، بیمه‌ای و ممنوعیت نقل و انتقال پول از موانعی به شمار می‌رفتند که همچون سدی جلوی افزایش صادرات فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی را گرفته بودند، اما با موفقیت مذاکرات هسته‌ای و توافق وین، قرار است در آینده‌ای نزدیک تحریم‌های مرتبط با صنعت نفت و همچنین تحریم‌های بانکی و بیمه‌ای لغو شود که حصول آن باعث جهشی جدید در صادرات فرآورده‌های نفتی کشورمان می‌شود.

ایجاد زیرساخت‌ها مقدمه حضور دوباره شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران خارجی

معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی با تأکید بر اینکه با توجه به تغییر شرایط بین‌المللی ایران بار دیگر باید شرکت ملی صنایع پتروشیمی در این صنعت نقش‌آفرینی کند، گفت: باید با ایجاد زیرساخت‌ها بار دیگر شرایط را برای حضور دوباره شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران خارجی فراهم کنیم. تحقق این امر قابلیت‌های مختلفی را می‌طلبد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نفت (MOP)، عباس شعری‌مقدم، با بیان اینکه خصوصی‌سازی صنعت پتروشیمی قدرت تصدی‌گری شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران را در این صنعت به‌شدت کاهش داده است، گفت: این شرکت به پدری می‌ماند که فرزندانش بزرگ شده‌اند و تمام ارث و میراث خود را بین آنها تقسیم کرده و برای خودش چیزی نمانده است.

وی گفت: اگر بخواهیم علاقه سرمایه‌گذاران را برای حضور در ایران به فعلیت برسانیم باید سه اصل را رعایت کنیم؛ نخست، تعیین قیمت خوراک در درازمدت که قابل رقابت با کشورهای رقیب باشد، دوم ایجاد زیرساخت‌ها توسط دولت و سوم ثبات قوانین.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی افزود: اگر این سه مورد فراهم نشود چون سرمایه‌گذار نمی‌تواند آینده سرمایه خود را تضمین شده ببیند، برای سرمایه‌گذاری به ایران نخواهد آمد.

وی در مورد دلیل اعلام نشدن قیمت و فرمول خوراک پتروشیمی‌ها در سال ۹۴ گفت: قرار بود این موضوع در سه ماهه نخست امسال نهایی شود، اما به دلایلی که بنده از آن بی‌اطلاع هستم تاکنون این امر رخ نداده است.

شعری مقدم با اشاره به ورود سازمان برنامه و بودجه، وزارت نفت و وزارت صنعت، معدن و تجارت به بحث تعیین فرمول نرخ خوراک واحدهای پتروشیمی در سال ۹۴ تصریح کرد: با توجه به توافق هسته‌ای ایران و کشورهای عضو گروه ۱+۵، هم‌اکنون یکی از پرسش‌های اصلی سرمایه‌گذاران و شرکت‌های خارجی برای حضور در این صنعت زمان تعیین فرمول بلندمدت خوراک است.

شعری مقدم ادامه داد: البته سود ۲۰ درصدی موجود در پروژه‌های صنعت نفت برای سرمایه‌گذاران داخلی چنان خیره‌کننده نیست، زیرا هم‌اکنون سود سپرده‌گذاری در بانک‌های ایرانی حدود ۲۷ درصد است.

نیرو

معاون وزیر نیرو اعلام کرد

سرمایه آلمانی‌ها در ریل توسعه ایران

معاون برنامه‌ریزی در امور اقتصادی وزارت نیرو گفت: سرمایه‌گذاری خارجی در ایران می‌تواند یکی از مولفه‌ها در توسعه کشور باشد، لذا می‌توان توافق ایران و آلمان را در حوزه انرژی یک اتفاق خوب و مثبت قلمداد کرد.

علیرضا دائمی در گفت‌وگو با ایسنا درخصوص تأثیر سرمایه‌گذاری خارجی و نقش آن در حل مشکلات صنعت کشور اظهار کرد: فارغ از اینکه این سرمایه‌گذاری‌ها می‌تواند منجر به کاهش مشکلات اقتصادی باشد، ارتباط بین‌المللی به‌ویژه ارتباطات اقتصادی از ضرورت‌هایی است که باید مورد توجه قرار بگیرد.

وی ادامه داد: آنچه مسلم است این است که با سرمایه‌گذاری‌های خارجی می‌توان به تندتر شدن مسیر توسعه کشور و استفاده بهینه‌تر از منابع موجود کمک کرد به همین دلیل وزارت نیرو به دنبال جذب هرچه بیشتر سرمایه‌های خارجی است.

معاون برنامه‌ریزی در امور اقتصادی وزارت نیرو با بیان اینکه سرمایه‌گذاری خارجی نمی‌تواند به‌عنوان یک عامل اصلی حلال مشکلات اقتصادی ایران باشد، گفت: سرمایه‌گذاری خارجی می‌تواند یک عامل مؤثر در حل مسائل کشور باشد اما نمی‌توان از آن به‌عنوان یک عامل اصلی یاد کرد.

دائمی عامل اصلی در توسعه یک کشور را داشتن برنامه‌های خوب و اجراهای آن برنامه‌ها عنوان و اظهار کرد: برای اجرایی شدن این برنامه‌ها چهار فاکتور نیروی انسانی، سرمایه، دانش فنی و منابع طبیعی لازم و ضروری است.

به گفته وی اگر این چهار مولفه کنار هم قرار بگیرد قطعاً شرایط توسعه در کشور محقق می‌شود و به‌طورکلی نیز می‌توان گفت سرمایه‌گذاری خارجی می‌تواند یکی از مولفه‌ها در توسعه کشور باشد و مذاکره ایران و آلمان در حوزه انرژی نیز به‌طور قطع تأثیرات مطلوبی در توسعه کشور خواهد داشت.

بازار نفت

افزایش تولید نفت ایران می‌تواند بازار را شگفت‌زده کند

ایران می‌تواند تولید نفت خود را که با تحریم‌ها متوقف شده بود، سریع‌تر از هر کشور دیگری احیا کند؛ اگر تاریخ توقف‌های قبلی بتواند راهنما باشد.

خاویر بلاس، نویسنده و تحلیلگر خبرگزاری بلومبرگ، در مطلبی که در این خبرگزاری منتشر کرده، نوشته است ایران سریع‌تر از آنچه انتظار می‌رود، می‌تواند با رفع تحریم‌ها تولید نفت خود را افزایش دهد و بازار نفت را شگفت‌زده کند. با این حال، او به نقل از آژانس بین‌المللی انرژی، نوشته است اغلب کارشناسان درباره توان ایران برای بازگشت به وضعیت سابق خود، بسیار بدبین هستند. او در یادداشتش نوشته است:

اتفاق‌نظر در میان تحلیلگران و تجار این است که تهران پس از برداشته شدن تحریم‌ها دست کم به یک سال نیاز دارد تا تولید را به سطحی که قبل از محدودیت‌ها در سال ۲۰۱۲ با آن روبه‌رو بود، افزایش دهد.

تخمین‌های بدبینانه برای اختلال در تولید دو عضو اوپک، لیبی و ونزوئلا، براساس تحلیل داده‌هایی که بلومبرگ انجام داده، احیای زودتر از انتظار را نقش بر آب می‌کند.

همان‌طور که آنتونی هالف، رییس بخش بازار نفت در آژانس بین‌المللی انرژی گفته هیچ دلیل محکمی برای اینکه شک داشته باشیم ایران می‌تواند از نظر ظرفیت فنی بسیار زودتر بالا رود، وجود ندارد. آژانس بین‌المللی انرژی با نگاه کردن به دیده شک به اینکه حوزه نفت ایران بر اثر تحریم‌ها ضایع یا تخریب شده، موافق نیست.

اجماع عمومی در میان کارشناسان شرکت‌هایی مثل وود مکنزی یا استاندارد چارتر این است که ایران دست کم به یک سال برای بازگشت به سطح تولید قبل از تحریم‌ها یعنی ۳،۸ میلیون بشکه در روز از ۲،۸ میلیون بشکه حال حاضر، زمان نیاز دارد.

با این حال، برخی کارشناسان نیز می‌گویند نباید توانایی یک کشور را که به دلار نیاز دارد، در تولید نفت دست کم گرفت. اتفاق‌نظر در بازار نفت محافظه‌کار است و برای همین است که تخمین‌ها درباره تولید نفت ایران، افزایش تدریجی را پیش‌بینی کرده است.

اشتغال

اجرای طبقه‌بندی مشاغل در کارگاه‌های بالای ۵۰ نفر

اجـرای طبقه‌بندی مشـاغل در کارگاه‌ها سـبب ضابطه‌منـد کـردن درآمد کارگـران و اجرای عدالت در پرداختی‌ها می‌شود.

علـی خدایـی، در گفت‌وگـو با ایسـنا، اظهار کرد: طبعـا طبقه‌بندی مشـاغل فاصله‌هـای حقوقی را از میان برداشته و موجب پرداخت واقعی حق و حقوق کارگر می‌شود.

وی ادامـه داد: در حـال حاضـر بخـش اعظمی از کارخانه‌های بزرگ لیسـت کارگران خود را به‌عنوان کارگر سـاده رد می‌کنند و حقوق یک کارگر سـاده را بـه کارگـر متخصـص خود می‌دهنـد و هیچ‌گونه اختلافی بین حقوق کارگر سـاده و کارگر متخصص قائل نمی‌شوند.

مشـاور کانون عالی شـوراهای اسـلامی کار کشور اضافه کرد: با وجود آنکه قانون کار موضوع طبقه‌بندی مشـاغل را دیده اما متاسـفانه به درسـتی در کشور اجرا نمی‌شود، لذا مجری قانون یعنی وزارت کار باید نظارت بیشـتری نسـبت به اجرای صحیح آن اعمال کند و بازرسی از کارگاه‌ها را افزایش دهد زیرا قانون به تنهایی کاری از پیش نمی‌برد.

خدایـی در عیـن حـال مهم‌تریـن مانـع اجرای طبقه‌بندی مشـاغل را نبود امنیت شـغلی کارگران دانسـت و تاکیـد کـرد: بسـیاری از کارگـران دارای قراردادهای کوتاه‌مدت هستند و نگرانی آنها برای از دست دادن شغل موجب شده تا نتوانند پیگیر طرح باشند از طرفی کارفرمایان برای آنکه طرح اجرا نشود بعضا رویه اخراج یا تغییر کارگران و جایگزین کردن کارگـر را در پیـش می‌گیرند، به همین دلیل اجرای واقعی طرح سال‌ها با مشکل مواجه بوده است.

وی بـا تاکیـد بر اجـرای طبقه‌بندی مشـاغل در کارگاه‌های بالای ۵۰ نفر افزود: لیست‌های بیمه تمام شرکت‌ها و کارگاه‌ها هم‌اکنون موجود و قابل پیگیری است و وزارت کار می‌تواند به سادگی آنها را شناسایی و کارفرما را مکلف به استخدام کارشناس طرح کند.

به گفته مشـاور کانون عالی شـوراهای اسلامی کار کشور، کارگران می‌توانند نسبت به عدم اجرای طرح در کارگاه شـکایت کنند ولی این پروسـه از مرحله ثبت شکایت تا ورود به فاز قضایی پروسه‌ای طولانی و زمان‌بر است و بهتر است وزارت کار در این زمینه وارد عمل شود.

رشته‌های مورد نیاز بازار کار اعلام شد

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی رشته‌های تعمیر و نگهداری لپ‌تاپ، موبایل، خودرو، ماشین‌آلات صنعتـی، نصب و راه‌انـدازی خطوط تولید، طراحی، گیاهان دارویی، محصولات غذایی سالم و انرژی‌های تجدیدپذیـر را مهم‌ترین رشـته‌های مـورد نیاز بازار کار نام برد و از جوانان جویای کار خواست تا در این رشته‌ها جذب بازار کار شوند.

به گزارش ایسنا، کوروش پرند در جمع خبرنگاران با بیان اینکه در حال حاضر بیشـترین فارغ‌التحصیل بیـکار را در حـوزه فنـاوری اطلاعات داریم، گفت: از این رو برای جذب فارغ‌التحصیلان این حوزه ضروری است تا رشته‌های این حوزه متناسب با نیاز بازار کار طراحی و ارائه شود.

وی ادامه داد: در حال حاضر، بیشـترین نیاز بازار کار در حوزه فناوری اطلاعات برنامه‌نویسی اپلیکیشن موبایل اسـت و با شـرایط موجود در سـال ۹۴ یکی از حوزه‌هایـی کـه می‌توانیـم روی کسـب‌وکار آن متمرکز شـویم توسعه برنامه‌نویسی اپلیکیشن است بـه نحـوی که هم‌اکنون کشـور ظرفیت جذب ۱۰۰ هزار برنامه‌نویس اپلیکیشن را دارد.

معـاون وزیـر تعاون، کار و رفـاه اجتماعی با بیان اینکـه ۶۰ درصـد مهارت‌آموزانـی کـه آموزش‌های تخصصی دیده‌اند وارد بازار کار می‌شوند، اظهار کرد: در حال حاضر سه نوع طبقه‌بندی برای مهارت‌آموزان آموزش دیده وجود دارد؛ یکسری آموزش‌های عمومی دیده‌اند، یکسری آموزش‌های تخصصی را فراگرفته‌اند و یکسری نیز شاغل بوده ولی آموزش‌های تخصصی برای ارتقای بهره‌وری گذرانده‌اند.

پرند ادامه داد: در حال حاضر بیشتر آموزش‌های ما عمومی است ولی به‌طورکلی آن دسته از افرادی که آموزش‌های تخصصی دیده‌اند به سـرعت جذب بازار کار شده‌اند به نحوی که ۹۵درصد از آموزش دیدگان دوره UPVC (کارگاه در و پنجره دوجداره) مشغول کار شـده‌اند. وی افـزود: هم‌اکنـون ۴۰ میلیون نفر جمعیـت غیرفعـال داریم و برای اینکه در کوتاه‌مدت این جمعیت را فعال کنیم باید به سـمت و سـوی کسـب‌وکارهای کوچک و متوسط، مشاغل خانگی و اشتغال خود حرکت کنیم.

معـاون وزیـر تعـاون، کار و رفـاه اجتماعی گفت: سـازمان آمـوزش فنـی و حرفـه‌ای کشـور ۶ هزار اسـتاندارد آموزشـی دارد که ۱۵۰۰ اسـتاندارد به صنایع دستی و مشاغل خرد مرتبط است.

پرند در پایان عملکرد آموزشـی سـازمان فنی و حرفه‌ای در سـه ماهه نخسـت سـال‌جاری را مورد اشاره قرار داد و گفت: در سه ماهه اول سال ۹۴ در بخش‌های خدمات، صنعت، فرهنگ و هنر و کشاورزی ۴۸ میلیـون و ۱۱۴ هـزار و ۴۴۶نفر سـاعت آموزش داشـتیم که از این میزان ۱۹ میلیون و ۵۵۰ هزار و ۲۹۲نفر ساعت در بخش دولتی و ۲۸ میلیون و ۵۶۴ هزار و ۱۵۴ نفر ساعت در بخش‌خصوصی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای را فراگرفته‌اند.

اعلام آمادگی خودروسازان آلمانی برای سرمایه‌گذاری در ایران

بنز وارد جاده تولید در ایران می شود

دو روز پیش هیات بلندپایه آلمانی که در صدر آنها معاون صدراعظم آلمان قرار داشت، به ایران آمدند. برای نخستین‌بار پس از ۱۳ سال هیاتی آلمانی در سطح وزیر به ایران آمدند تا به گفته فعالان بخش‌خصوصی پیام آشتی سیاسی و اقتصادی را بـا ایـران، بـه همـراه خود بیاورند.

ایـن هیـات همـراه بـا نمایندگان پنج شـرکت بزرگ این کشور در ایران حضور یافت که در این میان نمایندگان دو شـرکت خودروسازی فولکس واگن و دایملر (بنز) این تیم را همراهی کردند و با نمایندگان صنعـت خـودروی ایـران نیز مذاکراتـی را انجـام دادنـد. حـالا برخـی از اعضای حاضر در ایـن مذاکـرات می‌گویند که خودروسـازان آلمانی برای سـرمایه‌گذاری و حضـور در ایران اعام آمادگی کرده‌اند.

محمدرضـا نجفی‌منـش، عضـو هیات‌مدیـره انجمـن قـطـعـه‌سـازان و رییـس کمیسـیون تسـهیل فضـای کسـب‌وکار اتـاق بازرگانـی، روز گذشـته در نشسـتی خبـری، درباره دسـتاورد این مذاکـرات اظهار کرد: در طول مذاکـره چندسـاعته‌ای که با نمایندگان این خودروسـازان صـورت گرفـت، آنهـا اعلام کردند که برای آمدن به ایران و سـرمایه‌گذاری در ایـران علاقه‌مندنـد. همچنین تمایل دارنـد کـه با شـرکای ایرانی فعالیـت کنند. البتـه یکی از نگرانی‌هـای آنهـا پیدا کردن شـرکای ایرانی بـود که مقرر شـد ما در پیدا کردن شـریک با آنها همکاری داشته باشیم.

او با بیان اینکه آنها آمادگی خودشـان را بـرای همـکاری بـا صنعـت قطعه‌سـازی و خودروسـازی ایـران اعـلام کردنـد، ادامـه داد: این اعلام آمادگی بزرگ‌ترین دسـتاورد ایـن مذاکـرات بـود. البته ما ایـن نکتـه را متذکر شـدیم کـه فعالیـت در ایـران دیگر مانند سـابق نیسـت و شرایط تغییـر کـرده اسـت. هر کس که می‌خواهـد امروز در ایران سـرمایه‌گذاری کنـد بایـد با ۴۰ درصـد سـاخت داخـل فعالیـت خود را شـروع کند و حداقـل ۳۰ درصد از تولیدات خود را از ایران به سـایر کشور صادر کند.

نجفی‌منـش افـزود: زمانی بود که ما در شـرایط سـختی بودیـم و ناچار بودیم هر آنچه را آنهـا می‌گوینـد، بپذیریـم امـا امروز شـرایط تغییر کرده اسـت. ما در افق ۱۴۰۴ برنامه جامعه‌ای برای صادرات خودرو داریم و نمی‌توانیم خودروهای ۳۰ سـال پیش را صادر کنیم لذا ناچاریم شرکای جدید پیدا کنیم.

سفر ۷۰ شرکت ایرانی به وین

عضـو هیات‌مدیـره انجمن قطعه‌سـازان با بیان اینکه این مذاکـرت شـروع اقدامات ما برای پیوستن به اقتصاد جهانی بود، تصریح کرد: در آخر هفته جاری هیـات بزرگ ایرانی به سرپرستی وزیر صنعت به وین می‌روند که حدود ۷۰ شـرکت ایرانی نیز این هیات را همراهی می‌کنند. همچنین در آینده‌ای نزدیـک شـاهد ورود هیاتـی فرانسوی به کشور خواهیم بود.

او در پاسـخ بـه پرسشـی مبنی بر اینکه گفته می‌شـود فولکس‌واگـن همـکاری مشترک را با ایران‌خودرو آغاز خواهـد کـرد، گفت: هم ایران خـودرو و هـم فولکس‌واگن با شـرکت‌های مختلفـی برای آغاز همکاری مشترک مذاکره کرده‌انـد، بنابراین اگر این دو شـرکت بـه منافع مشـترک برسـند، همکاری با یکدیگر را آغاز خواهند کرد.

عضـو هیات‌مدیـره انجمن قطعه‌سـازان ایران در پاسـخ به اینکه گفته می‌شـود شرط هیـات اقتصـادی آلمان برای گسـترش همکاری اقتصادی با ایران، به رسـمیت شناختن رژیم صهیونیسـتی بوده است، خاطرنشان کرد: این هیات در این زمینه شرطی مطرح نکرد بلکه آنها نظر خودشان را اعلام کردند و وزارت خارجه نیز نظر رسمی ما را اعلام کرد. بنابراین همکاری‌های ما با آلمان ربطی به این موضوع ندارد.

نجفی‌منـش با بیـان اینکه شـرکت‌هایی ماننـد پـژو و رنـو در نقـل و انتقـال پول با ایران مشـکل داشـتند، گفت: نمایندگان شرکت پژو گفته‌اند کـه آمادگـی داخلی‌سـازی ۸۰ درصد خودروهای تولیدی در ایـران را دارنـد و انتظار ما در ایـن زمینـه آن اسـت که قطعه‌سـازان نیـز از مرحلـه ابتدایـی طراحی خـودرو در مذاکرات حضور داشته باشند.

ایرانی‌ها در پی شرکای خارجی در آلمان

به گفتـه نجفی‌منش هیات آلمانی از خودروسـازان ایرانی بـرای حضـور در نمایشـگاه خـودروی فرانکفـورت دعـوت کـرده تـا در آنجا به ادامـه مذاکـرات بپردازنـد و خودروسـازان ایرانـی بتوانند شـرکای خود را انتخاب کنند.

هومـن حاجی‌پـور، مدیر امور تشکل اتاق بازرگانی ایران نیز در ایـن نشسـت با بیان اینکه در جلسه روز گذشته با هیات آلمانی آنها از ما خواسـتند تا در نمایشـگاه خودروی آلمان حضور داشته باشیم، گفت: این نمایشـگاه شـهریورماه برگزار می‌شود و حضور خودروسازان و قطعه‌سـازان ایرانی می‌تواند عاملـی بـرای همـکاری بـا شرکت‌های آلمانی باشد.

همچنین فرهاد احتشام‌زاد، رییس انجمـن واردکنندگان خـودرو، بـا بیـان اینکـه در شهریور ماه سال‌جاری شصت و ششمین نمایشگاه تخصصی خـودرو در آلمـان برگـزار می‌شود، افزود: برای نخستین بار ایرانی‌ها به یک نمایشـگاه بـرای پیـدا کـردن پارتنـر تجـاری مراجعـه می‌کننـد. گروه‌هـای تخصصـی برای باز کردن باب همکاری و توسـعه سـرمایه‌گذاری در نظر گرفته شده است.

مسئولیت اجتماعی

سرمایه‌گذاری‌های خارجی شستا، در دوران پساتحریم

رییـس هیات‌مدیره شـرکت سـرمایه‌گذاری تامین اجتماعی در مورد برنامه‌های این شـرکت در دوران پس از تحریم به صدای اقتصاد گفت: بعد از تفاهم لوزان که در همان ابتدای سـال انجام شد، برنامه‌های شستا برای عبور از شـرایط تحریم و رسـیدن به شـرایط هموار اقتصادی طراحی شـد. آن زمان فراخوانی به همه بخش‌هـا داده شـد و از همـه فعالان اقتصادی خواسـته شـد تـا نظر خـود را برای عبور از این شـرایط اقتصـادی ارائه دهند تا بتـوان بهتریـن بهره‌برداری را از آن کرد. یکی از نخستین اقدامات انجام شـده این بود که در بخش بین‌الملل، معاونتی تشـکیل شد تـا مطالعه در این بخش را انجام دهد.

مرتضـی لطفـی ادامـه داد: تصمیمات جدیدی برای مدیریت دوران جدید گرفته شـد. در این مدت مذاکـرات و رفت‌وآمدهای فراوانـی بـا کشـورهای خارجی داشـتیم. متوجـه شـدیم کـه تمایلات زیادی در بخش مالکیت، سـرمایه‌گذاری و تجـارت وجود دارد. بـه همین دلیـل از ابتدای سال تاکنون حدود ۵۰ تفاهم‌نامه همـکاری در بخش‌های مختلف امضا شده است.

این عضو هیات نمایندگان اتاق تهران افزود: در داخل نیز شسـتا اسـتراتژی جدیـدی را طراحی می‌کنـد که حوزه‌هـای فعالیت خـود را به جهت سـرمایه‌داری و سـرمایه‌گذاری بـا حوزه‌های با اهمیت در کشور متناسب کند. بر این اساس در بخش معدن، فولاد، پتروشـیمی و همچنین در بخش دارو، اسـتراتژی و برنامه‌هـای جدی تدوین شده است تا شستا بتواند سـهم خود را حفظ کند و حتی ارتقا دهد.

وی خاطرنشـان کـرد: با توجه بـه اینکـه این صنـدوق متعلق بـه تحـت پوشـش‌های تامیـن اجتماعی اسـت شسـتا در قالب مسـئولیت‌های اجتماعـی نیـز برنامه‌هایـی دارد. بر این اسـاس در اسـتان‌های کـم برخورداری که تعداد تحت پوشش‌های تامین اجتماعی شـان قابل توجه است و تاکنـون خدماتی ارائه نشـده، بـرای حفـظ عدالـت در توزیع دارایی‌هـای تامیـن اجتماعـی، فعالیت‌هایی را انجام خواهد داد. از این جهت کمیته‌های مشترکی با بخشی از استانداری‌ها تشکیل شد، ظرفیت‌های بالقوه استان‌ها ارزیابی شد تا در قالب تفاهم‌نامه با دولت، بسـته به اعلام ظرفیت از سـوی استان‌ها همکاری انجام شود.

لطفـی در مـورد برنامه‌هـای شسـتا در بـازار سـرمایه گفت: شستا و شـرکت‌ها و دارایی‌های آن سـهم حدود ۱۰ درصدی در بازار سـهام‌دارد. در این شـرایط اتکا به بازار سـرمایه برای تامین سـرمایه در بخش سرمایه‌گذاری در دستور کار است.

رییس هیات‌مدیره شسـتا در مـورد برنامه‌های این شـرکت در بخش سـلامت گفت: شسـتا در حوزه‌های زیرسـاختی نظیر سلامت، برنامه‌های جدی دارد. در بخش‌هایی که امروز فعالیتی در آن نـدارد هـم برنامه‌ریزی شده است. اگر مواردی نیز باشد که با سیاست‌ها و استراتژی‌های آینده شسـتا هماهنگی نداشته باشـد، از آن بخش‌هـا خـارج خواهد شد.

تولید

زمینه‌های همکاری ایران با آلمان از زبان خسروتاج

قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه هدف‌گذاری ۱۰میلیارددلاری در زمینه حجم مبـادلات اقتصـادی بین ایران و آلمان انجام شـده گفت: حداکثر همکاری‌هـای اقتصادی بین دو کشـور در بخـش کالا در سـال گذشته ۲ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار بـود کـه از این میزان ۳۵۰ میلیون دلار صادرات کالا صورت گرفته است.

مجتبی خسروتاج، در گفت‌وگو با ایسـنا، اظهار کـرد: مهم‌ترین اقـلام صادراتـی مـا بـه آلمان در سـال گذشـته شـامل فرش، زعفران، پسته و خرما و در بخش دام صـادرات روده بود. همچنین در سال گذشته ۲ میلیارد و ۴۵۰ میلیون دلار واردات کالا از آلمان داشتیم که بخش عمده‌ای از آنها گندم بود.

خسـروتاج با اشـاره به سـفر یـک‌روزه وزیر اقتصـاد و انرژی آلمان به ایران گفت: وزیر اقتصاد آلمـان اظهار امیدواری کرده که همکاری‌هـای بانکی و پوشـش بیمه‌ای بین دو کشور افزایش یابد و با لغو تحریم‌های بانکی تا پایان سال میلادی مشکلات موجود بر سـر راه بنگاه‌ها برداشـته شده تا شـرکت‌ها بتوانند از تسـهیلات بانکی و پوشش بیمه‌ای برخوردار شوند.

همکاری مشترک با آلمانی‌ها در زمینه صرفه‌جویی انرژی

معاون وزیرصنعـت همچنین تاکید کرد: در جهت حذف یارانه در اقـلام انـرژی گام برمی‌داریم و در تلاشـیم تا هر سـاله یارانه مربوط به انرژی را کاهش دهیم. بنابراین باید با واحدهای تولیدی آلمانـی کـه صاحـب تخصـص هستند همکاری کنیم.

وی بـا بیـان اینکـه آلمان در زمینه افزایش بهره‌وری و نوآوری فعالیت‌هـای زیادی انجام داده و یکـی از کشـورهای پیشـتاز در بهره‌وری و نوآوری است، تصریح کرد: صنعت ما به دلیل کهنه‌بودن برخی ماشـین‌آلات با مشکلاتی مواجه اسـت، بنابراین بالا رفتن بهره‌وری به دنبال افزایش تحقیق و توسعه بسیار مهم است.

آغاز همکاری آلمانی‌ها با ایران

قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: در بخش‌های نفت، گاز و معـدن کمبودهـای زیادی داریم، بنابراین اگر بتوانیم زنجیره ارزش این سـه محصول را کامل کنیـم مورد اسـتقبال آلمانی‌ها قـرار می‌گیرد که این موضوع به صادرات کمک خواهد کرد.

خسـروتاج با اشـاره بـه اینکه وزیر اقتصاد و انرژی آلمان، صنایع ماشین‌سـازی، خودروسـازی، پتروشـیمی، انرژی‌های سـنتی، بهینه‌سـازی بهـره‌وری از انرژی، محیط‌زیسـت و بازیافت زباله را از زمینه‌های همکاری با ایران عنوان کرده است، گفت: وی توصیه کرد کـه شـرکت‌های آلمانـی جهت فـروش و تجـارت با ایـران آماده شوند و به ایرانی‌ها به‌عنوان همکار اقتصادی نگاه کنند و در این زمینه آلمانی‌ها مایل به انتقال دانش فنی و همچنین آموزش به ایران هستند.

وی گفـت: اهـم نـکات مطرح شـده در این سـفر یـک‌روزه این بود که آلمانی‌ها می‌خواسـتند به مـا اعلام کنند که آماده هسـتند همکاری‌هـای خـود را بـا ما آغاز کنند و وزیر اقتصاد و انرژی آلمان به صراحت اعلام کرد که معتقد است دیپلماسـی مذاکره امروز بیشتر از هـر چیزی بـرای امنیت منطقه و کشور لازم است و سیاست‌گذارانی که باید پاسخگوی مردم باشند به دنبال زندگی صلح‌آمیز هستند.

صنعت

تمایل به سرمایه‌گذاری صنعتی افزایش یافته است

وزیر صنعت، معدن وتجارت گفت: تعداد جوازهای تاسـیس صنعتی صادر شده حکایت از تمایل مردم به سمت سرمایه‌گذاری‌های جدید در دولت یازدهم دارد.

به گزارش شاتا «محمد رضا نعمت‌زاده» همراه با معاون اول رییس محترم جمهور در مراسم افتتاح مجتمـع صنعتـی آرتاپان تولیدکننـده فیبر خام MDF،HDF بـا بیـان ایـن مطلـب افـزود: جوازهای تاسـیس صنعتی صادر شـده از سـوی وزارت صنعـت، معـدن وتجارت در سـال ۹۱ با پیش‌بینـی سـرمایه‌گذاری‌ها بـرای ۴ هـزار نفر پیش‌بینی اشـتغال‌زایی، در سال ۹۲ برای ۸هزار و ۴۰۰نفـر پیش‌بینی اشـتغال‌زایی و برای سـال ۹۳، ۲۸هزارنفر پیش‌بینی سـرمایه‌گذاری شـده است.

وی گفت: این اقدامات، نمایانگر فضای حرکتی به سوی اشتیاق به سرمایه‌گذاری است.

نعمـت‌زاده بـا بیـان اینکه با شـروع بـه کار این واحـد (مجتمـع آرتاپـان تولیدکننـده فیبـر خام MDF،HDF) بخشـی از کمبود کشـور در زمینه تولیدات سـلولزی مرتفع می‌شود، گفت: با توجه به نیاز گسترده کشـور به محصولات سلولزی ضروری است تا در این بخش سرمایه‌گذاری بیشتری توسط بخش‌خصوصی صورت گیرد.

نعمت‌زاده با اشـاره به اینکه محصولات سـلولزی بهترین جایگزین برای MDF اسـت، افزود: کشور مـا که سـال‌ها واردکننده محصولات سـلولزی بود بهتر است با احداث چنین واحدهایی به صادرکننده تبدیل شود.

وزیرصنعـت، معـدن و تجارت تاکیـد کرد: بحث نیـاز داخلی تنها مطرح نبـوده و می‌توان با واردات مواد اولیه از خارج کشـور و فرآوری و آماده‌سـازی آن در کشـورمان آن‌را به آسـانی صادر کرد، چرا که با این اقدام علاوه بر ایجاد ارزش افزوده اشتغال‌زایی مناسبی را به همراه خواهد داشت.

گفتنی است: افتتاح فاز دوم خط تولید مینی‌بوس مایوان و افتتاح خط تولید مجتمع صنعتی «آرتاپان» تولیدکننده تخته فیبر خام MDF, HDFبا حضور جهانگیری و نعمت‌زاده در سـفر یک روزه به استان اردبیل انجام شده است.

فرش

صادرات فرش دستباف خراسان جنوبی ۲,۵ میلیون دلار ارزآوری دارد

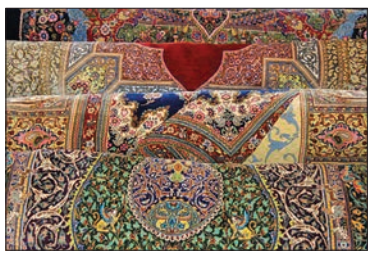

رییـس اتحادیه تولیدکننـدگان و بافندگان فرش دستباف خراسان جنوبی گفت: از ابتدای سال‌جاری تاکنون ۲۰ هزارمترمربع فرش دسـتباف از اسـتان صادر شده که این تولیدات ۲,۵ میلیون دلار ارزآوری داشته است.

محمد حسین کامیابی مسک، در گفت‌وگو با ایرنا با بیان اینکه از ابتدای سـال‌جاری ۳۵هزار مترمربع فرش دستباف در استان تولید شده، افزود: ارزش این تولیدات ۱۲۰میلیارد ریال است.

وی اضافه کرد: از مجموع ۳۵هزارمترمربع تولیدات فرش استان در سال‌جاری ۲۰هزار مترمربع به ارزش ۸۰میلیارد ریال از اسـتان صادر شده و ۲,۵میلیون دلار ارزآوری داشته است.

رییـس اتحادیه تولیدکنندگان و بافندگان فرش دسـتباف خراسـان جنوبی با بیان اینکه صادرات فرش دستباف اسـتان در سه ماهه نخست امسال نسـبت به مدت مشـابه سال گذشـته ۲۰ درصد کاهش داشـته، گفت: تحریم‌های چند سـاله اخیر در کاهش صادرات فرش اسـتان تاثیر چشمگیری داشته است.

کامیابی مسـک عنوان کرد: از سال ۱۳۸۹ آمریکا واردات فرش دستباف استان را تحریم کرده و واردات فرش را از دیگر کشورها جایگزین کرده است.

وی افزود: در سـال گذشته بیش از ۱۵۰هزار مترمربع فرش دسـتباف در اسـتان تولید شـده که از این میـزان ۱۰۰هزار مترمربع با ارزآوری ۱۴میلیـون دلار بـه کشـورهای اروپایـی صادر شده است. رییس اتحادیه تولیدکنندگان و بافندگان فرش دسـتباف خراسان جنوبی بیان کرد: فرش‌های تولیدی خراسان جنوبی به کشورهای آلمان، امارات، ایتالیا و سایر کشورهای جهان صادر می‌شود.

کامیابی مسـک عنوان کرد: درحال حاضر ۵۰هزار بافنده در اسـتان در زمینه فرش دسـتباف فعالیت دارند که از این تعداد پنج هزار و ۴۰۰نفر زیر پوشش بیمه تامین اجتماعی هستند.

خبرنامه

سیاست پولی جدید در راه است

بانک مرکزی در حال تهیه سیاست پولی جدیدی است که مهم‌ترین مولفه آن تزریق پول به سیستم بانکی به‌وسیله خرید دارایی‌های مالی بانک‌ها با هدف افزایش توان تسهیلات‌دهی شبکه بانکی و کاهش نرخ سود است.

به گزارش فارس، بانک مرکزی در تازه‌ترین برنامه خود برای خروج از رکود و تأمین مالی بنگاه‌های تولیدی سیاست‌های تسهیل مقداری را اعلام کرده است.

مدیرکل اقتصادی بانک مرکزی در این باره گفته است: اقتصاد ایران به جهت رکود عمیق سال‌های ۹۲-۱۳۹۱ و تورم بیش از ۴۰ درصد، وضعیت نامطلوب شبکه بانکی به واسطه حجم بالای مطالبات معوق بانکی، بدهی‌های انباشته دولت و شرکت‌های دولتی، تزریق پایه پولی در مسکن مهر به همراه حجم ناکافی سرمایه بانک‌های دولتی با شرایطی روبه‌روست که تأمین مالی روان و کافی در اقتصاد امکان‌پذیر نیست.

اکرمی با اشاره به اینکه بانک‌های مرکزی برای حل مشکلات اقتصادی اقدام به تزریق نقدینگی به بانک‌ها در قالب سیاست‌های تسهیل مقداری می‌کنند، تصریح کرد: بانک مرکزی با بهره‌گیری از تجربه بحران اقتصادی جهان، اجرای این سیاست را با ملاحظه و مدیریت مناسب مصرف آن و با هدف کاهش تنگنای اعتباری دنبال می‌کند. سیاست تسهیل مقداری مدیریت شده به افزایش تولید و اشتغال کمک کرده و کمترین اثرات تورمی را به دنبال دارد.

به گزارش فارس، سیاست تسهیل مقداری نخستین بار توسط دولت ژاپن برای خروج از رکود و تحریک اقتصاد مطرح و اجرایی شد.

چند سال بعد و با وقوع بحران مالی و اقتصادی در آمریکا این سیاست مورد توجه فدرال رزرو آمریکا قرار گرفت.

البته این سیاست، سیاست غیرمتعارف پولی قلمداد شده و معمولاً در شرایطی عملیاتی می‌شود که سیاست‌های مرسوم پولی راهگشای مشکلات اقتصادی نیست.

کلیت سیاست تسهیل مقداری در واقع تزریق پول با خرید وسیع دارایی‌های مالی توسط بانک مرکزی است. این سیاست با هدف افزایش توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها به بخش‌های مولد اقتصادی و کاهش نرخ سود طراحی شده است.

به همین دلیل بود که فدرال رزرو آمریکا بعد از وقوع بحران مالی و افزایش نرخ بیکاری و کاهش سطح تولید، سیاست تسهیل مقداری را به‌وسیله خرید دارایی‌های مالی از بانک‌های تجاری و دیگر نهادهای مالی اجرایی کرد و در برابر دریافت «اوراق با پشتوانه وام‌های رهنی» از بانک‌ها و اوراق خزانه دولتی به بانک‌ها اعتبار داد.

این اقدام موجب افزایش قابل توجه منابع بانک‌ها برای عرضه به متقاضیان تسهیلات شد و با توجه به رابطه بهبود سطح عرضه در برابر تقاضا، نرخ بهره بین بانکی و نرخ بهره تسهیلات پرداختی کاهش یافت.

قوانین ناظر بر فعالیت موسسات اعتباری غیربانکی مشخص شد

مجلس، قوانین ناظر بر فعالیت موسسات اعتباری غیربانکی را که با تشخیص بانک مرکزی به عملیات بانکی مبادرت می‌ورزند، مشخص کرد.

به گزارش ایسنا، نمایندگان مجلس ماده ۳۹ طرح استفساریه قانون پولی و بانکی در مورد نظارت بر عملکرد موسسات مالی اعتباری و بانک‌ها را با الحاق یک تبصره تصویب کردند.

براساس ماده واحده طرح استفساریه مذکور؛ یک تبصره به‌عنوان تبصره ۲ به ماده ۳۹ قانون پولی و بانکی کشور مصوبه ۱۸ تیر ۱۳۵۱ به شرح زیر الحاق می‌شود که عبارت است از: قوانین و مقررات ناظر بر تاسیس، فعالیت، انحلال و تصفیه از جمله این ماده با رعایت موازین شرعی شامل تمامی موسسات اعتباری غیربانکی که با تشخیص بانک مرکزی به عملیات بانکی مبادرت می‌ورزند، به استثنای صندوق‌های توسعه‌ای و حمایتی دولتی و غیردولتی مانند صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی، در محدوده اساسنامه فعلی خود می‌شود.

قیمت طلا به کمترین رقم در ۴سال گذشته رسید

قیمت طلا در بازار جهانی ۴۸دلار کاهش یافت و به پایین‌ترین رقم در چهار سال گذشته رسید.

به گزارش رویترز، قیمت جهانی طلا در جریان معاملات روز گذشته بیش از ۴درصد کاهش یافت و به پایین‌ترین رقم در چهار سال گذشته رسید.

فروش ناگهانی مقادیر بالای طلا در بازارهای شانگهای و نیویورک در معاملات روز گذشته باعث شد قیمت طلا افت ۴۸دلاری داشته باشد و به ۱۰۸۰دلار در هر اونس برسد که پایین‌ترین رقم از فوریه ۲۰۱۰ به این سو بوده است. طی تنها دو دقیقه ۳۳ تن طلا به ارزش ۱,۳میلیارد دلار وارد بازارهای شانگهای و نیویورک شد. کمبود نقدینگی برای خرید این طلاها که تعطیلی بازارهای ژاپن آن را تشدید کرد باعث افت شدید قیمت‌ها شد.

در ادامه معاملات فلز زرد بخشی از کاهش قیمت خود را پس گرفت و به ۱۰۹۹دلار در هر اونس در بازار معاملات آنلاین نیویورک رسید.

برچیده شدن تحریم‌ها، طرح‌های قدیمی را به روی میز باز گرداند

ورود رقبای تازه‌نفس خارجی به فضای بانکی ایران

نسیم نجفی

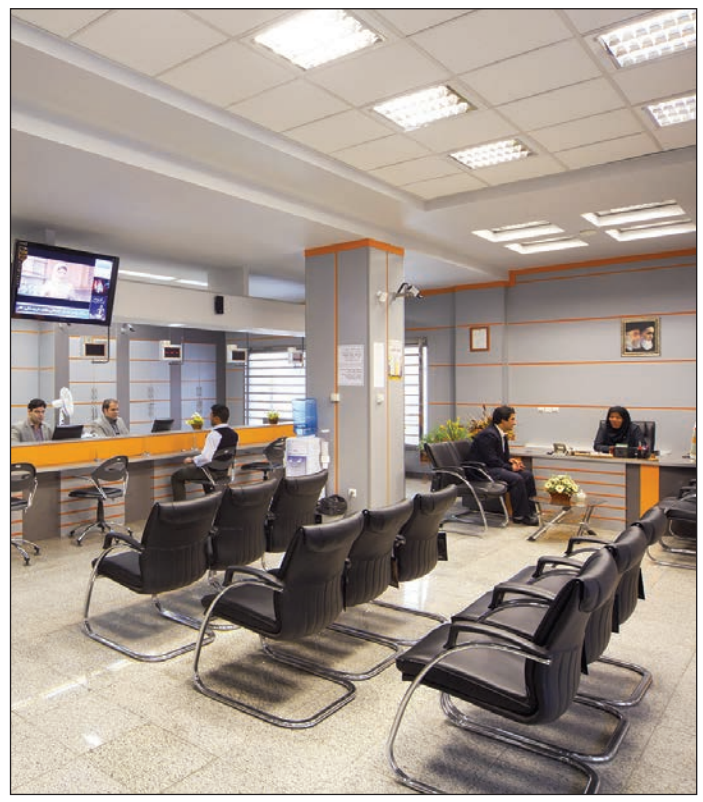

هنگامی که طهماسب مظاهری سکان بانک مرکزی را در دست داشت خبری روی خروجی خبرگزاری‌ها قرار گرفت مبنی بر تاسیس شعب پنج بانک خارجی در ایران. وی در این اظهارات اعلام کرده بود که چهار بانک خارجی هر کدام درخواست تاسیس یک شعبه در تهران کرده‌اند و یک بانک خارجی هم تقاضای تاسیس هفت شعبه در نقاط مختلف کشور کرده است که ما هم با این درخواست‌ها موافقت کرده‌ایم.

وی از اعلام اسامی این بانک‌ها خودداری کرد و گفت: قطعا روزی که این بانک‌ها افتتاح شوند اسامی آنها اعلام و به طور رسمی اطلاع‌رسانی می‌شود. اما با افزایش اختلافات غرب با ایران در مورد مسائل هسته‌ای در عمل این طرح هم مانند سایر طرح‌های اقتصادی در رابطه با شرکت‌ها و سازمان‌های خروجی در محاق قرار گرفت.

رفته رفته با بر طرف شدن تحریم‌های اقتصادی زمزمه‌هایی در حال شکل‌گیری است که نشان می‌دهد امکان تاسیس بانک‌های خارجی در ایران وجود دارد. اگرچه در حال حاضر چند بانک و موسسه مالی خارجی در ایران حضور دارند اما این حضور، حضور قابل لمسی در بازار پولی و مالی کشور نیست. براساس آنچه در سایت رسمی بانک مرکزی درج شده تنها چهار بانک خارجی در ایران شعبه دارند. از میان این بانک‌ها نیز بانک تجاری مشترک ایران و اروپا، دو شعبه در تهران در اختیار دارد. در سایت بانک مرکزی قید شده که این بانک‌ها به‌عنوان شعبه بانک‌های «خارجی» در ایران فعالیت می‌کنند. همین اطلاعات نشان می‌دهد تنها یک بانک مشترک ایرانی و خارجی با عنوان «بانک مشترک ایران و ونزوئلا» در تهران فعالیت دارد.

سه بانک خارجی فعال در ایران نیز تنها شعبه‌های خود را در جزیره کیش تاسیس کرده‌اند. براین اساس منطقه آزاد کیش بیشترین میزان بانک‌های خارجی را در خود جای داده است که با توجه به قوانین مناطق آزاد این حضور به معنای شکسته شدن خلأ حضور بانک‌های خارجی در ایران تلقی نمی‌شود.

نظام بانکی رقابتی می‌شود

دکتر محمد کهن‌دژ، کارشناس اقتصادی در این باره به «فرصت امروز» گفت: بازار انحصاری برای هیچ بخشی مفید نیست و برای بازار پولی و مالی ما هم مفید نیست. چند سال قبل پیش از تاسیس بانک‌های خصوصی بانک‌های دولتی تنها بانک‌های موجود در بازار بودند که همین امر موجب شد تا سطح ارائه خدمات به مشتریان و نحوه بانکداری ایران به‌شدت عقب مانده باشد اما با تاسیس بانک‌های خصوصی و ایجاد رقابت با بانک‌های دولتی، نظام بانکی ما پیشرفت‌های قابل ملاحظه‌ای را تجربه کرد که البته بخشی از این پیشرفت‌ها معلول پیشرفت‌های زیرساختی ما بوده است.

وی افزود: با ورود بانک‌های خارجی به ایران می‌توانیم امیدوار باشیم که بانک‌های ما وارد عرصه‌های رقابتی جدید شوند و با بانک‌هایی در طراز جهانی به رقابت بپردازند. به هر حال در فضای قوانین عادی بانک‌های خارجی هنگامی که اقدام به تاسیس شعب کنند تحت قوانین داخلی ما باید به فعالیت بپردازند و آزادانه به جذب سپرده‌ها اقدام خواهند کرد. طبیعی است که این بانک‌ها به دلیل تجارب جهانی که دارند می‌توانند شیوه‌های جدیدی را برای جذب سپرده‌های مردمی به کار گیرند که همین موضوع رقابتی را میان بانک‌های ایرانی و خارجی به وجود می‌آورد.

این کارشناس در پاسخ به این سوال که آیا این بانک‌ها ملزم به رعایت مصوبات شورای پول و اعتبار درمواردی مانند نرخ سود بانکی خواهند بود؟ تاکید کرد: البته حضور بانک‌های خارجی در ایران شرایط خاصی دارد و در صورتی که این بانک‌ها بخواهند در چارچوب نظام مالی ما به فعالیت بپردازند باید این محدودیت‌ها را بپذیرند. به طور مثال این بانک‌ها حق ندارند سرمایه خود را از کشور خارج کنند مگر در مواردی که اقدام به انحلال بانک خود کنند. این سرمایه در حدود ۵میلیون یورو در بدو امر در نظر گرفته شده است. بانک مرکزی بر این شعب مانند سایر شعب بانک‌های ایرانی نظارت کامل خواهد داشت و آنها باید طبق قوانین ما به فعالیت بپردازند.

اگر قانون در این مورد برای بانک‌های خارجی استثنایی قائل باشد یک رانتی محسوب می‌شود که منطقی نیست کشوری چنین رانتی را برای طرف‌های خارجی قائل شود و بانک‌های بومی را از دور رقابت خارج کند.

حضور بانک‌های خارجی جدی نیست

محمدباقر پروین، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با «فرصت امروز» در این باره گفت: تاکنون چندین بار در این باره مذاکره شده است اما من فکر نمی‌کنم حضور بانک‌های خارجی در ایران جدی باشد.

وی افزود: در شرایط فعلی بانک‌های ما با شرایط دشواری روبه‌رو هستند. وضع قوانین مختلف در مورد ایجاد محدودیت برای فعالیت بانک‌های ایرانی، بانک‌های خارجی را فراری می‌دهد. در حال حاضر بانک‌های ما با فشارهای زیادی درباره تعدد شعب و بنگاهداری مواجه هستند در صورتی که بانک‌های خارجی براساس اقتصاد آزاد فعالیت می‌کنند اگرچه محدودیت‌هایی را از سوی بانک‌های مرکزی می‌پذیرند و در برخی موارد مانند نرخ سود بانکی بادستور بانک مرکزی‌شان اقدام می‌کنند اما در مجموع نظام بانکی این کشورها بسیار مترقی و قابل قیاس با ما نیست.

این کارشناس در مورد ملزومات قانونی حضور بانک‌های خارجی در ایران گفت: از نظر قوانین مانع خاصی وجود ندارد. پیش از این دولت آیین‌نامه اجرایی نحوه تاسیس و عملیات شعب بانک‌های خارجی را ابلاغ کرده است و بر همین اساس بانک‌های خارجی می‌توانند در ایران حضور داشته باشند اما از آنجا که این حضور نخستین بار اتفاق می‌افتد ممکن است در روند اجرایی نیاز به تصویب قوانین جدید باشد.

اعلام رقم دقیق منابع ارزی بلوکه‌شده

رییس کل بانک مرکزی گفت: ۲۴میلیارد دلار از منابع ارزی در نفت هزینه شد، ۲۲میلیارد دلار به‌عنوان پشتوانه مالی طرح‌های ایرانی در چین و ۱۰میلیارد دلار برای طرح‌های نفتی در بانک‌های ایرانی سپرده‌گذاری شد.

به گزارش مهر، ولی الله سیف با اشاره به حجم منابع ارزی بلوکه شده در خارج از کشور، گفت: رقم ۲۹میلیارد دلار منابع ارزی بانک مرکزی است که پس از رفع تحریم‌های بانکی قابل استفاده می‌شود. این رقم همه منابع ارزی خارجی بانک مرکزی نیست و دلیلی هم وجود ندارد که حجم منابع ارزی بانک مرکزی اعلام شود.

رییس کل بانک مرکزی با اشاره به اینکه بخشی از منابع ارزی به دلیل شرایط خاص استفاده شده است، افزود: به‌عنوان مثال ۲۴میلیارد دلار از منابع در بخش نفت و برای انجام طرح‌های نفتی سپرده‌گذاری و هزینه شد. ۲۲میلیارد دلار هم به‌عنوان پشتوانه تامین مالی طرح‌های ایرانی در چین و ۱۰میلیارد دلار نیز برای طرح‌های نفتی در بانک‌های ایرانی سپرده‌گذاری شده است.

وی تصریح کرد: ظرفیت اقتصادی ایران زمینه جذب سرمایه بالایی دارد و همان‌طور که در هیأت آلمانی مشاهده شد شرکت‌های خارجی علاقه‌مند سرمایه‌گذاری در ایران هستند. علاقه برای سرمایه‌گذاری در ایران در حدی است که بتوان منابع زیادی را در کشور جذب کرد تا رشد و توسعه اقتصادی، ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی را به همراه داشته باشد.

سیف در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه یکسان‌سازی نرخ ارز پیش نیاز اصلی توسعه اقتصادی کشور است، تاکید کرد: بانک مرکزی مقدمات نرخ تعادلی ارز را فراهم کرده است و طی چهار یا پنج ماه بعد از رفع تحریم‌ها نرخ ارز یکسان‌سازی خواهد شد و مشکلی در این زمینه نیست. کفایت منابع ارزی و ارتباطات کارگزاری دو الزام یکسان‌سازی ارز است که موضوع ارتباطات کارگزاری بعد از تحریم‌ها برقرار خواهد شد.

وی با بیان اینکه سرمایه‌گذاران باید احساس کنند اقتصاد ایران قابل پیش‌بینی است، گفت: وجود نرخ‌های چندگانه ارزی مانند ارز دولتی، نرخ مبادله‌ای و آزاد در ثبات و آرامش اقتصادی کشور ایجاد تردید می‌کند اما سرمایه‌گذاران باید این اطمینان را داشته باشند که در فضای با ثبات سرمایه‌گذاری می‌کنند و به سرعت زمینه توسعه اقتصادی فراهم شود.

رییس کل بانک مرکزی همچنین در پاسخ به پرسشی درباره موسسات غیرمجاز مالی هم بار دیگر با هشدار به مردم برای خودداری از سپرده‌گذاری در این موسسه‌ها گفت: موسسه‌های غیرمجاز مالی در بازار پولی آشفتگی ایجاد می‌کنند و فعالیت آنها بر خلاف انضباط و مقررات بانک مرکزی است.

سیف افزود: موسسه‌های مالی غیرمجاز سپرده‌های مردم را در طرح‌های با ریسک بالا هزینه می‌کنند و در معرض خطر قرار می‌دهند؛ در حالی‌که نظام بانکی کشور از سرمایه‌گذاری در طرح‌های با ریسک بالا منع شده‌اند. صاحبان سپرده به نظام بانکی تحت نظارت بانک مرکزی اعتماد کنند و تحت تاثیر چند درصد سود بیشتر منابع خود را به موسسه‌های غیرمجاز نسپارند.

انستیتوی مالیه بین‌المللی ادعا کرد

دارایی‌های مسدودشده ایران ۱۵۰میلیارد دلار است

انستیتوی مالیه بین‌المللی با اعلام اینکه دارایی‌های مسدودشده ایران ۱۵۰میلیارد دلار است، گزارش داد: لغو تحریم‌های ایران احتمالاً موجب افزایش تولید نفت ایران و تشدید فشارهای مالی بر دیگر صادرکنندگان منابع هیدروکربنی خواهد شد.

مؤسسه اعتبارسنجی مودیز در گزارشی نوشت: برآورد افزایش یک‌میلیون بشکه‌ای تولید نفت ایران طی یک تا دو سال «به‌نحو اجتناب‌ناپذیری، قیمت‌ها را کاهش خواهد داد» و از طریق کاهش منابع مالی کشورهایی نظیر روسیه، ونزوئلا، نیجریه، بحرین و عمان، میزان اعتبار آنها را کاهش خواهد داد.

مودیز به‌نقل از انستیتوی مالیه بین‌المللی نوشت، توافق هسته‌ای که همچنین به ایران اجازه خواهد داد به ۱۵۰ میلیارد دلار از درآمدهای مسدود شده‌اش و سیستم مالی جهانی، دسترسی پیدا کند، می‌تواند تولید نفت ایران را تا سال ۲۰۱۷ به ۴میلیون بشکه در روز برساند.

ایران همچنین می‌تواند به‌سرعت ۳۰میلیون بشکه از نفت ذخیره شده خود روی دریا را وارد بازار جهانی کند و اگر تقاضای متناظری در بازار نباشد، قیمت‌ها را کاهش دهد.

افزایش تولید نفت ایران می‌تواند پیش‌بینی مودیز از افزایش پنج دلاری قیمت نفت در سال ۲۰۱۶ را نیز تضعیف کند.

در ادامه گزارش مودیز با اشاره به برآوردهای مقامات ایرانی که گفته‌اند صنعت نفت این کشور به ۲۳۰میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز دارد تا الگوی پنج‌ساله تولید ضعیف نفت را تغییر دهد، آمده است: زمان خواهد برد تا ایران بتواند نتایج سرمایه‌گذاری کم سال‌های گذشته را جبران کند.

تمایل بانک‌های لبنانی برای فعالیت در ایران

فرانسوا باسیل، رییس هیأت عامل بانک بیبلوس اظهار کرد: بانک‌های لبنانی با توجه به پتانسیل عظیمی که ایران دارد تمایل دارند پس از برداشته شدن تحریم‌ها در این کشور فعالیت کنند.

به گزارش ایسنا، وی در مصاحبه با خبرگزاری سنترال گفت: پیش از برداشته شدن تحریم‌های بین‌المللی که علیه ایران تحمیل شدند، همکاری نزدیکی با شماری از بانک‌های ایرانی وجود داشت و اکنون هم بانک‌های لبنانی پیش از هر اقدام منتظر تصمیم شورای امنیت سازمان ملل برای برداشتن تحریم‌ها خواهند ماند.

اما بانکداران به پایگاه اینترنتی دیلی استار گفتند: بانک‌های لبنانی به دلیل نگرانی از نقض تحریم‌های بین‌المللی و روبه‌رو شدن با مجازات‌های متعاقب آن ممکن است جزو آخرین بانک‌هایی باشند که وارد ایران می‌شوند. این بانکداران خاطرنشان کردند که بانک‌های لبنانی ترجیح می‌دهند در کشورهایی که ریسک بالایی دارند با احتیاط اقدام کنند با این همه خاطرنشان کردند که ایران پتانسیل عظیمی داشته و بازار بکر و بزرگی به شمار می‌رود. باسیل مدعی شد بانک‌های لبنانی به لطف تجربه‌ای که در سالیان گذشته اندوخته‌اند، می‌توانند به توسعه بخش بانکی ایران کمک کنند.

نرخنامه

دلار۳,۲۳۵ تومان

صرافان بازار ارز و سکه نرخ هر دلار آمریکا را۳,۲۳۵تومان و هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید را۸۵۸,۵۰۰ تومان تعیین کردند.

هر یورو در بازار آزاد۳,۵۴۵ تومان و هر پوند نیز۵,۰۲۰تومان قیمت خورد. همچنین هر نیم سکه ۴۵۸,۰۰۰ تومان و هر ربع سکه۲۶۰,۰۰۰ تومان فروخته شد. هر سکه یک گرمی۱۶۷,۰۰۰ تومان خریدوفروش شد و هر گرم طلای ۱۸ عیار ۸۷,۸۹۴تومان قیمت خورد. هر اونس طلا هم در بازارهای جهانی ۱۱,۰۸۵دلار بود.

نرخ سکه و طلا

عنوان	قیمت
اونس طلا	۱۱,۰۸۵
مثقال طلا	۳۸۱,۱۰۰
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۸۷,۸۹۴
سکه بهار آزادی	۸۵۷,۰۰۰
سکه طرح جدید	۸۵۸,۵۰۰
نیم سکه	۴۵۸,۰۰۰
ربع سکه	۲۶۰,۰۰۰
سکه گرمی	۱۶۷,۰۰۰

نرخ ارز نقدی

نوع ارز	قیمت
دلار آمریکا	۳,۲۳۵
یورو اروپا	۳,۵۴۵
پوند انگلیس	۵,۰۲۰
درهم امارات	۸۸۲
لیر ترکیه	۱,۲۴۵
یوان چین	۵۳۵
ین ژاپن	۲۶
دلار کانادا	۲,۵۴۵
فرانک سوییس	۳,۳۹۰
دینار کویت	۱۰,۶۰۰
ریال عربستان	۸۶۰
دینار عراق	۲,۰۰۰
روپیه هند	۵۳
رینگت مالزی	۸۹۰

بانکنامه

نشست مشترک مدیران بانک مسکن و دنسکه‌بانک دانمارک

در نشست مشترک مدیران بانک مسکن و دنسکه‌بانک دانمارک بر تبادل اطلاعات و تجارب در حوزه‌های صنعت بیمه و بازار سرمایه تاکید شد.

به گزارش روابط عمومی بانک مسکن، در این نشست مشترک که با حضور ابوالقاسم رحیمی انارکی عضو هیات‌مدیره بانک مسکن برگزار شد؛ وی به توصیف تاریخچه و حوزه‌های فعالیت بانک مسکن پرداخت و گفت: با توجه به اتخاذ رویکرد توسعه‌ای بانک در بخش مسکن و ساختمان، ماموریت و استراتژی بانک مسکن در حال تغییر و تحول است. تورگنی کروک (TorgnyKrook) و کارستن استرویبرگ (KarstenStroyberg) که به نمایندگی از بانک دانمارکی در این جلسه حضور داشتند خاطرنشان کردند: ایران دارای ظرفیت بسیار بالا برای سرمایه‌گذاری خارجی است و دنسکه بانک بسیار مشتاق است که در دوران پساتحریم همکاری‌های خود را با بانک مسکن در حوزه‌های مشترک نظیر هلدینگ مالی و هلدینگ ساختمان و همچنین امور توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری گسترش دهد.

مدیرعامل بانک انصار:

بالاترین مسئولیت اجتماعی بانک‌ها تحکیم مبانی اقتصادمقاومتی است

بالاترین مسئولیت اجتماعی بانک‌ها تحکیم مبانی اقتصادمقاومتی و مساعدت به رونق‌اقتصادی و رشداشتغالزایی است. وی با اشاره به نیازهای اساسی اقتصاد ایران در برهه کنونی افزود: هدایت سرمایه‌های خُردبه سمت بازارهای مولد یکی از راهبردهای شبکه بانکداری است که در نهایت به افزایش تولید و رونق‌اقتصادی می‌انجامد. به گزارش روابط عمومی بانک انصار، آیت الله ابراهیمی مدیرعامل بانک انصار طی گفت‌وگویی درباره اقتضائات اقتصادمقاومتی ضمن تاکید بر ضرورت اولویت‌دهی به اشتغال در توسعه اقتصادمقاومتی به معرفی عوامل تاثیرگذار بر ایجاد اشتغال پرداخت و افزود: نیروی انسانی، امکانات مادی و طبیعی و انگیزه برای تولید در ایران به وفور وجود دارد و مشکل در مدیریت منابع و فقدان تفکرسیستمی است.

معارفه رییس جدید اداره امور شعب استان البرز

به گزارش روابط عمومی بانک ملی، مراسم معارفه و تودیع حسن شهرآشوب و سیدمهدی طلوعی رؤسای جدید و سابق اداره امور شعب استان البرز با حضور برات کریمی عضو هیات‌مدیره، شایان مدیر امور شعب منطقه یک کشور، کامکار معاون اقتصادی استاندار البرز و جمعی از مدیران استانی برگزار شد. کریمی عضو هیات‌مدیره و معاون امور شعب ضمن تقدیر از تلاش‌های طلوعی رییس سابق اداره امور شعب استان البرز، شهرآشوب را به‌عنوان رییس جدید این اداره امور شعب معرفی کرد.

یادداشت

تصمیم تند ایران علیه تجارت با کره

مریم خورسند
روزنامه‌نگار

کارخانه کره‌ای سامسونگ تقریبا بازار صوتی-تصویری و لوازم خانگی (یخچال) ایران را قرق کرده، اما دو روز پیش ولی‌الله افخمی‌راد، رییس سازمان توسعه تجارت گفت که «این کشور جایگاه خود را در بازار ایران از دست داده» و تاکید کرد که «تعرفه کالاهای کره‌ای تا ۸۰درصد افزایش می‌یابد» تاکید او بر افزایش تعرفه کالاهای کره‌ای در زمانی که ایران در حال گسترش روابط تجاری با دنیاست قدری عجیب به نظر می‌رسد.

رییس سازمان توسعه تجارت با بیان اینکه عملکرد کره در چند وقت اخیر ما را به اتخاذ سیاست‌های دیگری واداشته توضیح داده که: «آنچه از عملکرد کره گفته شد ما را بر آن داشت که دستورالعملی را وضع کنیم که کالاهای کره‌ای مشمول تعرفه گمرکی بالاتری شوند، به طوری که مثلا تعرفه لوازم خانگی کره‌ای از ۴۰ به ۴۲ تا ۸۰ درصد افزایش یابد.»

کارخانه لوازم خانگی سامسونگ در داخل کشور است و بر خلاف آنچه مردم تصور می‌کنند این اجناس نه از خارج، بلکه از نقطه‌ای در خاک ایران راهی بازارها می‌شوند، استقبال خوب مردم از بازار این کالاها بیش از آنکه به کیفیت کالا مربوط باشد به خدمات پشتیبانی است که این شرکت به خریدارانش ارائه می‌دهد. در تمام سال‌هایی که خدمات پس از فروش در ایران معنا و مفهومی نداشت کره‌ای‌ها توانستند با تکیه بر این بخش به بازار را تصاحب کرده و یکه‌تاز شوند. در این شرایط سوال اصلی این است که وقتی کالا در داخل کشور تولید می‌شود تعرفه ۸۰درصدی چه مشکلی را برای این نوع کالا ایجاد می‌کند؟

اگرچه رییس سازمان توسعه تجارت به خودورسازی این کشور نیز اشاره کرده و گفته: «کره جنوبی با وجود استقبال و تقاضای بازار ایران، از فروش خودروهای هیوندای و کیا به ایران امتناع کرد به همین خاطر ما مجبور شدیم هیوندای و کیا را از کشورهای دیگری مانند امارات خریداری کنیم. ضمن اینکه کره در اقدام دیگر خود و با وجود اینکه خط تولید هیوندای را در بم داشت، اما صدور قطعات به این کارخانه را قطع کرد به همین دلیل ایران با چینی‌ها وارد معامله شد.»

همه این رخدادها به دلیل تبعیت بیش از حد کره از تحریم‌هایی بود که طی سال‌های گذشته علیه ایران وضع شده بود. در واقع کره جزو کشورهایی بود که نه تنها تحریم‌ها را صددرصد رعایت کرد، بلکه از آن هم فراتر رفته و در مواردی که شامل تحریم‌ها نبود هم ارتباط خود با ایران را قطع کرد. مثلا حتی در زمینه‌هایی مثل خودرو که بازار ایران علاقه بسیاری به محصولات کره‌ای نشان داد، این کشور فروش خود به ایران را متوقف کرد.

با این همه آیا تهدید مسولان ایرانی به وضع تعرفه‌های بالا برای کالاهای کره‌ای به این معنی است که ایران به تجارت با آسیا تمایل چندانی ندارد؟ وقتی تهدیدهای افخمی‌راد در همان روزی که هیأت سیاسی اقتصادی آلمانی در ایران حضور دارند اعلام می‌شود به این معناست که ایران توانایی‌های جدیدش را به رخ شریکان نامتعهد قبلی‌اش می‌کشد؟

اگرچه بازار ایران این تهدید را یک شوخی و حداکثر یک شوی رسانه‌ای تعبیر می‌کند اما با این حال سازمان توسعه تجارت باید در ادامه گفته‌های رییس‌اش به دنبال ایجاد شرایط دشوار برای تجار کره‌ای باشد که ممکن است دشواری‌هایی را برای مردم و بازار ایران هم به همراه داشته باشد.

بررسی امکان خصوصی‌سازی در گمرکات از دیدگاه بخش خصوصی

برای خصوصی‌سازی در گمرک عجله نکنیم

مینو گله

گمرک به‌عنوان یک نهاد نظارتی قابل واگذاری به بخش خصوصی است؟ سوالی که با چند فعال با سابقه بخش خصوصی مطرح شده تا امکان حضور این بخش در گمرک کشور بررسی شود. بحث خصوصی‌سازی بیش از یک دهه در فضای اقتصادی کشور شنیده می‌شود، اگر چه هنوز سبیل اقتصاد را روغن کهنه دولت از درآمدهای نفتی چرب می‌کند و به گفته بسیاری از فعالان بخش خصوصی کمتر از ۱۰درصد از تصدی‌گری دولت به این بخش واگذار شده، اما این چالش با فراز و نشیب‌هایش همچنان ادامه دارد، چرا که براساس اصل ۴۴ قانون اساسی این اتفاق اجتناب‌ناپذیر است. در این روند دلیل ناموفق بودن خصوصی‌سازی با انتقادهای متفاوتی نشانه رفته است. برخی عدم توانمندی بخش خصوصی را عنوان کردند. عده‌ای معتقدند جسارت نداشتن دولت در تغییرعادات سنتی و قدیمی‌اش کار را برای حضور بخش خصوصی، دشوار کرده است. به گفته برخی، بررسی قابلیت واگذاری در برخی بخش‌ها و تعیین اولویت نیز یکی دیگر از برنامه‌هایی است که باید قبل از خصوصی‌سازی مطرح می‌شد، اما جدی گرفته نشد. شیوه و نوع واگذاری و رعایت عدالت درآن مسئله دیگری است که بسیاری از حامیان این برنامه به‌ویژه فعالان بخش خصوصی را ناامید کرده و آن را یکی از دلایل عقیم ماندن خصوصی‌سازی می‌دانند. اما با توجهی که دولت یازدهم به بخش خصوصی نشان داد فعالان این بخش اندک امیدی یافتند تا جدی‌تر به واگذاری‌ها نگاه کنند. اینکه کدام سازمان‌ها یا نهادها و طی چه زمانی و چگونه امکان واگذاری‌اش وجود دارد، جای بحث فراوان دارد. رییس مجمع عالی واردات معتقد است، اگر چه امکان واگذاری برخی تصدی‌گری‌های دولت در گمرک وجود دارد، اما بخش‌هایی ازآن را می‌توان واگذار کرد. محمدحسین برخوردار با بیان اینکه بررسی دقیق سیستم و ساختار سازمانی گمرک پیش از واگذاری ضروری است، به «فرصت امروز» می‌گوید: امورات الکترونیکی و اظهارنامه را گمرک رایگان انجام می‌دهد و به نظر من دراین بخش امکان واگذاری وجود دارد. عضو هیات نمایندگان اتاق تهران گمرک را یک ارگان نظارتی می‌داند و معتقد است برخی بخش‌ها باید همچنان در دست دولت باقی بماند، این فعال با سابقه اقتصادی می‌افزاید: دولت باید کار نظارتی‌اش را همچنان داشته باشد و همچنین بتواند از گمرکات کسب درآمد کند. به گفته عضو هیات نمایندگان اتاق تهران بخش خصوصی در بخش‌هایی از گمرک می‌تواند حضور داشته باشد که ارتباطی با درآمدهای مستقیم دولت نداشته باشد. مسئولیت تطابق کالا با اظهارنامه و تعرفه‌ها بخش‌هایی است که برخوردار از آنها به‌عنوان وظایف دولت نام می‌برد.

آسیب‌های خصوصی شدن در شرایط نابرابر اقتصادی

اما گمرک در زمینه خصوصی‌سازی بدون تجربه نیست. رییس کنفدراسیون صادرات ایران در گفت‌وگو با «فرصت امروز» به آن اشاره کرده و می‌گوید: تبدیل شدن انبارهای عمومی به خصوصی در گمرک اگر چه کیفیت کالا را بالا برد، اما افزایش قیمت کالاها را در واردات و صادرات به دنبال داشت. محمد لاهوتی می‌افزاید: بخش خصوصی به دنبال تورم، افزایش قیمت‌ها را خواهد داشت، بنابراین در واگذاری‌های گمرک به بخش خصوصی باید مراقب بود با افزایش قیمت تمام شده کالاهای وارداتی و صادراتی روبه‌رو نشویم.

به گفته عضو اتاق تهران درست است که زمانی شرایط شفاف اقتصادی در کشور خواهیم داشت که بخش خصوصی پیشتاز باشد اما واگذاری‌ها در گمرک باید در آخرین مرحله از خصوصی‌سازی اتفاق بیفتد.

عضو کمیسیون بازرگانی اتاق تهران، نیاز به حضور دولت را در عمده‌ترین بخش‌های گمرک در شرایط جاری اقتصاد کشور ضروری عنوان کرده و ادامه می‌دهد: شرایط امروز ما شرایط نابرابر اقتصادی، بین بخش خصوصی واقعی، شبه دولتی و دولتی است و تا زمانی که این شرایط وجود دارد خصوصی شدن خدمات فقط می‌تواند هزینه‌های تمام شده را بالا ببرد اگر چه کیفیت کالا هم بالا خواهد رفت اما بالا رفتن قیمت‌ها نتیجه کار را از بین خواهد برد، به همین دلیل بهتر است فعالیت‌های صادراتی و وارداتی در آخرین مرحله خصوصی‌سازی شود، چون به زمینه‌سازی‌های قبلی نیاز دارد و تا شرایط فراهم نشود این کار نتایج مطلوبی نخواهد داشت.

کیوان کاشفی عضو هیات‌رییسه اتاق ایران که در واگذاری برخی از بخش‌های گمرک به بخش خصوصی با دو دیگر فعال بخش خصوصی هم‌عقیده است، بررسی سیستم گمرک، همچنین تجارب دیگر کشورها را در گذاشتن از این مرحله پیش از واگذاری‌ها لازم می‌داند. وی در توضیحات بیشتری به «فرصت امروز» می‌گوید: سازمان‌ها و ارگان‌های دیگری نیز با نظارت دولت در گمرک فعالیت دارند و به همین دلیل واگذاری‌ها باید موشکافانه و کاربردی انجام شود. به گفته کاشفی با تاسیس شرکت‌های همکار این امکان وجود دارد که بخش نظارتی توسط بخش خصوصی با هماهنگی گمرک انجام شود.

بخش خصوصی، سرعت بیشتر و چرخش مالی بالا

عضو هیات رییسه اتاق ایران با بیان اینکه در سال‌های اخیر به تعداد گمرکات در کشور افزوده شده در حالی که زیرساخت‌ها و امکانات لازم را ندارند، ادامه می‌دهد: بخش خصوصی در ارتقای زیرساخت‌ها و ایجاد امکانات می‌تواند بسیار موثر باشد، چرا که گمرک نهاد اجرایی نیست.

رییس اتاق کرمانشاه معتقد است در واگذاری‌ها به بخش خصوصی افزایش قیمت‌ها در کنار سرعت عملی که این بخش در مقایسه با بخش دولتی دارد، محسوس نیست. وی می‌افزاید: بخش خصوصی قادر است، کاری را که بخش دولتی در ۲۵ روز انجام می‌دهد در کمتر از ۱۰روز انجام دهد و این مسئله چرخش سرمایه تاجر را سریع‌تر خواهد کرد. به گفته وی بخش عمده درآمد دولت در اخذ عوارض است که این بخش همچنان در دست دولت باقی خواهد ماند و به نظر می‌رسد، نگرانی از بابت کاهش درآمد برای دولت وجود ندارد.

اما قاچاق از خصوصی‌سازی در گمرک چقدر تحت تاثیر قرار می‌گیرد؟ محمد لاهوتی، رییس کنفدراسیون صادرات معتقد است، قاچاق تنها به تعرفه‌ها ارتباط دارد. وی با بیان اینکه از میزان قاچاق از طریق مبادی رسمی و غیررسمی اطلاعی ندارد، می‌گوید: تازمانی که تعرفه‌ها بالا است، قاچاق به صرفه است و فرقی نمی‌کند گمرک در دست دولت باشد یا بخش خصوصی. به گفته عضو اتاق تهران دولت بیش از هر بخش دیگری از قاچاق آسیب می‌بیند چرا که علاوه بر اینکه عوایدی نصیبش نمی‌شود، از درآمدهایش کاسته می‌شود.

لاهوتی می‌افزاید: طی ۳۵ سال گذشته شاهد بودیم که دیوار تعرفه نه توانست مانع از قاچاق شود، نه توانست از تولید حمایت کند و نه شرایط اقتصادی کشور را بهبود ببخشد.

محمد حسین برخوردار معتقد است قاچاق ارتباطی با خصوصی یا دولتی بودن ندارد بلکه به دو موضوع تعرفه‌ها و عادت‌های غلط و رایج در کشور ارتباط مستقیم دارد و کسانی که به قاچاق و درآمدهای بالای آن عادت می‌کنند نمی‌توانند این کار را ترک کنند و به آن دامن می‌زنند.

به گزارش «فرصت‌امروز» واگذاری بخشی از تصدی‌گری‌های دولت به بخش خصوصی نزدیک به هفت سال پیش و سه سال پس از ابلاغ اصل ۴۴ قانون اساسی شروع شد. برخی واگذاری‌ها در قالب رد دیون دولت و خارج از قاعده رایج و قابل قبول در واگذاری‌ها به بخش خصوصی واگذار شد و به دلیل عدم سوددهی، مدیریت نادرست، بدهکار به دولت بازگردانده شد.

میرعلی اشرف عبدالله پورحسینی، رییس سازمان خصوصی‌سازی اخیرا در یک برنامه تلویزیونی گفته، براساس سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی قرار بود ۱۱۰۰ شرکت تا پایان سال ۹۳ به بخش خصوصی واگذار شود اما تاکنون فقط ۵۰درصد واگذار شده که بخشی از آن نیز در قالب رد دیون دولت بوده است.

گزارش عملکرد این سازمان در ۱۴ سال گذشته که در اسفند ۱۳۹۳ منتشر شد، نشان می‌دهد، از ۱۳۳هزار میلیارد تومان واگذاری‌های انجام شده در سال‌های ۸۰ تا اسفند ماه سال ۹۳، کمتر از ۲۱درصد آن احتمال می‌رود به بخش خصوصی واقعی واگذار شده باشد که در همین سهم ۲۱درصدی هم ردپای شبه‌دولتی‌ها دیده می‌شود. همچنین این گزارش نشان می‌دهد، ۳۱درصد واگذاری‌ها در این بازه زمانی در دولت یازدهم اتفاق افتاده است. با این اوصاف نه تنها چگونگی روند واگذاری‌ها مطرح است بلکه ناموفق بودن در برخی واگذاری‌ها می‌تواند نشان‌دهنده عدم اولویت‌گذاری در خصوصی‌سازی باشد.

گفت‌وگو

گفت‌وگو با خزانه‌دار اتاق تهران درباره سرمایه‌گذاری خارجی

بهبود فضای کسب‌وکار لازمه موفقیت

حضور شرکت‌های معتبر بین‌المللی در ایران موجی از اظهارنظرها و گمانه‌زنی‌ها را در مورد حضور کمپانی‌های جهانی در بازار ایران ایجاد کرده است. از مک دونالد تا بنز همگی در لیستی قرار دارند که گفته می‌شود برای بازار ایران برنامه‌ریزی کرده‌اند. اما با این حال به نظر می‌رسد که وضعیت حضور خارجی‌ها چندان هم امیدوارکننده نباشد. در گفت‌وگو با سیدحامد واحدی عضو هیات رییسه اتاق تهران به این موضوع پرداخته شده است.

طی روزهای گذشته خبرهای زیادی در مورد حضور سرمایه‌گذاران خارجی به ایران منتشر شده است. از هیات آلمانی گرفته تا بنز و... این اطلاعات تا چه اندازه می‌تواند واقعی باشد. یعنی اثر ملموس ایجاد کند؟

به طور حتم توافق هسته‌ای موجی از امید را در میان سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی ایجاد کرده است. اما هنوز فضا به سمتی نرفته که مثلا از صبح فردا کمپانی‌های خارجی در ایران صف بکشند. آنچه اعلام می‌شود در اندازه سفر هیات‌های تجاری به ایران و دیدارهای مشترک است. واقعیتی که می‌تواند برای مردم و صاحبان صنایع جذابیت ایجاد کند، سرمایه‌گذاری مشترک و همکاری‌های دوجانبه است. اما به طور حتم تا آن مرحله فاصله قابل توجهی مانده است. با این حال همین میزان تغییرات در روابط اقتصادی و سیاسی ایران بسیار مهم و امیدبخش است. حضور هیات‌های تجاری در بلندمدت یا میان‌مدت می‌تواند به بهبود فضای حاکم براقتصاد کشور منجر شود ولی به هرحال همه این اتفاقات با سرعت رخ نمی‌دهد.

خبرها نشان می‌دهد که به هرحال تمایل به حضور در ایران افزایش پیدا کرده است؟

بله. حتما همین طور است. حضور هر سرمایه‌گذاری در ایران یک گام رو به جلو است. مثلا ما که سرمایه‌گذاری خارجی را به دلیل تحریم‌ها به کمترین اندازه رسانده بودیم، امروز در آستانه ورود برخی شرکت‌ها و همکاری‌های مشترک قرار داریم. بنابراین اگر شش ماه دیگر آمارها را نگاه کنید، مثلا ممکن است از رشد ۱۰۰درصدی سرمایه‌گذاری خارجی خبر بدهد ولی واقعیت این است که این رشد از صفر به آن نقطه رسیده است. واضح‌تر بگویم، مثلا در موقعیت کنونی روی زمین خالی هزار هکتاری قرار داریم. اگر در این زمین خالی یک منطقه ۱۰مترمربعی هم فضای سبز ایجاد کنید، از کیلومترها دورتر دیده می‌شود. معنای این دیده شدن، سبز شدن تمام زمین نیست. به طور حتم شرکت‌های بزرگ خارجی به چند نکته توجه می‌کنند که می‌تواند مانع از حضور ناگهانی آنها در ایران شود. اولا آنها فضای کلان حاکم برکشور را در نظر می‌گیرند. یعنی اگر احساس کنند، امکان بازگشت به دوران گذشته وجود دارد، سرمایه‌های کلانی به ایران منتقل نمی‌کنند. دوما تا برداشته شدن فنی تمامی تحریم‌ها منتظر می‌مانند. به این معنا که دیگر تحریم‌های بانکی و بیمه‌ای هم از نظر اجرایی باید برطرف شود. این موضوع خاص هم زمان‌بر است. سوم اینکه شرکت‌های خارجی با قدمت مثلا ۱۰۰ساله به همین سادگی‌ها مجاب به حضور در کشوری نمی‌شوند. از همه مهم‌تر اینکه حتی اگر آنها به ایران بیایند، در فضای کسب‌وکار نمی‌توانند کاری بکنند. ما در اتاق بازرگانی بارها به این موضوع اشاره کرده‌ایم که فضای کسب‌وکار کشور نیاز به پایش اساسی دارد. فرقی هم ندارد که سرمایه‌گذار خارجی یا داخلی بخواهد کار کند. در هر دو حالت عملا موانع کسب‌وکار اجازه توسعه نمی‌دهد. بنابراین شرط اصلی ورود سرمایه‌گذار خارجی، بهبود محیط کسب‌وکار است.

اما به هرحال خبرهایی نشان می‌دهد که شرکت‌های خارجی مثلا در حوزه کشتیرانی و... آماده حضور در ایران هستند. این درست نیست؟

بله. بیشتر شرکت‌هایی که به ایران می‌آیند، قطعا به سمت حوزه‌های بالادستی یا همکاری با دولت می‌روند. مثلا حوزه‌های نفت و گاز می‌تواند سرمایه‌گذار خارجی داشته باشد. از طرف دیگر سرمایه‌گذار خارجی به‌صورت مستقیم وارد «سرزمین اصلی» برای سرمایه‌گذاری نمی‌شود. آنها قطعا به مناطق آزاد می‌روند یا اینکه در میادین نفتی و گازی همکاری می‌کنند.

یعنی احتمال تاسیس کارخانه در نقاط مختلف کشور نیست؟

حداقل در کوتاه‌مدت چنین اتفاقی شاید با سرعت بالا رخ ندهد. البته شاید بهتر باشد که حضور سرمایه‌گذاران خارجی در فاز اولیه به‌صورت همکاری مشترک با طرف ایرانی تعریف شود. تجربه ما نشان داده که سرمایه‌گذار خارجی هم همین کار را می‌کند. موضوع خیلی ساده است. اولا آنها سرمایه‌هایشان را به خطر نمی‌اندازند. بنابراین بهترین گزینه شراکت با طرف ایرانی است که اگر فضا بازهم به‌هم ریخت، خیلی زیان نبینند. اگر هم فضا به سمت مطلوبی رفت، سود منطقی می‌کنند. دوم اینکه آنها می‌دانند در فضای کسب‌وکار ایران بدون شریک داخلی نمی‌توانند کار کنند چراکه قوانین پایه‌ای ما مانند قانون کار، مالیات و... با فضای ذهنی آنها سازگار نیست و یک شریک ایرانی می‌تواند نقش موثری در تفهیم و تسهیل کار در این فضا بازی کند. به هرحال در کوتاه‌مدت نباید منتظر اتفاق‌های بزرگی بود. از طرف دیگر در نظر داشته باشید که اصلا زیرساخت‌های اقتصاد ایران برای پذیرش سرمایه‌گذاران خارجی مهیا نیست.

منبع: صدای اقتصاد

بیمه

انتقال ساختمان شعبه احمدقصیر بیمه پاسارگاد به سعادت‌آباد

به منظور گسترش خدمت‌رسانی و رفاه حال هموطنان گرامی در شهر تهران، ساختمان شعبه احمد قصیر بیمه پاسارگاد جهت ارائه مشاوره و عرضه انواع خدمات بیمه‌ای از خیابان احمد قصیر به سعادت‌آباد انتقال یافت.

براساس گزارش‌های دریافتی، ساختمان جدید این شعبه با تغییر نام از شعبه احمد قصیر به شعبه سعادت‌آباد از نظر وسعت و محیط اداری بسیار مناسب طراحی شده و در شهرک غرب، خیابان شهید فرحزادی، بلوار شهید نورانی، پلاک ۲۶ تلفن: ۸۸۳۷۹۴۹۸ واقع شده است.

گفتنی است، در حال حاضر بیمه پاسارگاد با شش شعبه در سطح شهر تهران انواع خدمات تخصصی بیمه‌ای را به همشهریان عزیز ارائه می‌کند.

فصل جدید تعاملات اقتصادی ایران و آلمان ورق می‌خورد

نایب رییس اتاق بازرگانی ایران به تشریح جزییات دیدار هیات اقتصادی آلمان با وزیر نفت پرداخت و از برگزاری پنجمین کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور بعد از ۱۳ سال و همچنین سفر هیات اقتصادی از ایران به آلمان در پاییز امسال خبر داد. پدرام سلطانی که در جلسه مشترک هیات آلمانی با وزیر نفت که ۲۹ تیرماه برگزار شد حضور داشته، در گفت‌وگو با ایسنا درباره جزییات این دیدار گفت: هیات آلمانی نخستین هیات اروپایی است که بعد از انجام توافق وارد ایران شده و بعد از نزدیک به ۱۳ سال یک وزیر آلمانی مجددا به ایران آمده، وزیری که البته قائم مقام صدراعظم آلمان است. وی با بیان اینکه ۱۲ شرکت شناخته شده آلمانی در جهان در ترکیب این هیات اقتصادی به ایران آمدند، ادامه داد: به اعتقاد من قصد فرستادن این هیات اقتصادی از سوی آلمان به ایران در وهله اول نشانگر این است که آنها این آمادگی را دارند که در عالی‌ترین سطح، ارتباطات خود با ایران را بازسازی کنند و افزایش دهند. نایب رییس اتاق بازرگانی ایران با اشاره به برخی محورهای مورد مذاکره در این جلسه عنوان کرد: صحبت‌ها در این دیدار بیشتر حول علاقه‌مندی دو طرف برای تقویت همکاری‌ها و اعلام آمادگی برای افزایش سطح مناسبات اقتصادی بود، در این جلسه همچنین به مشکلات پیش رو برای افزایش همکاری‌ها اشاره شد که دو طرف با آگاهی از این مشکلات، قول پیگیری و رفع موانع را دادند. در این دیدار عموما شرکت‌های آلمانی به سابقه همکاری طولانی و مثبت خود با ایران اشاره کردند. سلطانی همچنین از برگزاری کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور خبر داد و گفت: در این جلسه توافق شد که به‌زودی پنجمین کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور در ایران برگزار شود، پیش از این آخرین جلسه این کمیسیون در سال ۲۰۰۲ برگزار شده بود. از سوی دیگر، بین اتاق‌های بازرگانی دو کشور مذاکراتی انجام شد و اتاق بازرگانی آلمان دعوتی را از اتاق بازرگانی ایران به عمل آورد و قرار است هیات اقتصادی از ایران در پاییز امسال به آلمان برود. از سوی ما نیز به اتاق بازرگانی آلمان پیشنهاد شد تا یک شبکه تجاری بین شرکت‌های کوچک و متوسط ایرانی و آلمانی برقرار شود.

پس ندادن بدهی چینی‌ها به ایران صحت ندارد

نایب رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین با تکذیب این موضوع که چین قصد بازگرداندن بدهی خود به ایران را ندارد، عنوان کرد: اینکه گفته می‌شود قرار نیست چین بدهی‌های خود را به ایران بازگرداند، حرف درستی نیست چون منطق اقتصادی ندارد.

مجیدرضا حریری، در گفت‌وگو با ایسنا، درباره صحبت‌های اخیر طهماسب مظاهری درباره وضعیت دارایی‌های ایران در چین و اینکه چین بعد از رفع تحریم‌ها بدهی‌های خود به ایران را پرداخت نخواهد کرد، گفت: وضعیت میزان بدهی چین به ایران موضوعی است که تنها وزارت اقتصاد و بانک مرکزی نسبت به آن آگاهی دارند.

وی ادامه داد: اما آنچه من می‌دانم این است که میزان این بدهی رقمی حدود ۱۸میلیارد یورو است که طی قراردادی به‌عنوان ضمانت فاینانس‌هایی که چین برای پروژه‌های ایران داده استفاده می‌شده است. این عضو سابق اتاق بازرگانی ایران افزود: درباره موضوع مازاد تراز تجاری و نفتی که به چین فروخته‌ایم و در ازای آن کالا وارد نکرده‌ایم، تنها بانک مرکزی به آن آگاهی دارد. حریری تصریح کرد: بخشی از این پول سهم صندوق توسعه بوده و بخشی دیگری از آن به وزارت نفت اختصاص دارد که معادل ۱۴،۵درصد است. در واقع اگر به طور متوسط ۱۹درصد سهم صندوق توسعه باشد حدود ۵ تا ۶میلیارد سهم صندوق توسعه از این پول می‌شود و حدود ۳۰میلیارد نیز سهم وزارت نفت است، همچنین بخش دیگر این پول‌ها مربوط به ذخایر ارزی است که بین ۶۰ تا ۷۰میلیارد بوده و ایران به محض جدی‌تر شدن تحریم‌ها از بانک‌های غربی خارج کرد.

نایب رییس اتاق بازرگانی ایران و چین اضافه کرد: آنچه باقی می‌ماند رقمی حدود ۳۰ تا ۳۵میلیارد دلار بدهی چینی‌ها به ایران است که برخی صحبت‌های پیرامون آن در خصوص عدم بازگشت این پول‌ها به کشور به خوبی بیان نشده است.

این عضو اتاق بازرگانی در پاسخ به اینکه آیا چین قصد بازگرداندن بدهی خود به ایران را دارد یا خیر؟ گفت: با توجه به اینکه مسیر بازگشت پول‌ها به حساب‌ها کاملا مشخص است، بنابراین امکان عدم بازگشت این پول از کشور چین وجود ندارد.

عمران

چه کسانی برنده بازار مسکن بودند

کارشناس اقتصاد مسکن با تقسیم‌بندی گروه‌های متقاضی خرید مسکن و زمان مناسب ورود تقاضای این گروه‌ها به بازار گفت: برای مردم عادی که مسکن کالای اجتماعی برای این گروه محسوب می‌شود و نه کالای سرمایه‌ای، این ایام بهترین زمان خرید خانه است.

به گزارش ایلنا، محمدمهدی مافی با اشاره به گروه دیگر که مسکن را کالای سرمایه‌ای می‌دانند و در معاملات به دنبال سوددهی بیشتر و ارزش افزوده هستند، گفت: به این گروه تقاضای مسکن توصیه می‌شود در حال حاضر تقاضای خود را وارد بازار مسکن نکنند و دست نگه دارند.

دبیر انجمن انبوه‌سازان استان تهران با تحلیل شرایط بازار مسکن برای ورود این دو نوع تقاضا، تصریح کرد: عده‌ای پس‌انداز و اندوخته‌ای برای تامین نیاز مسکن خود کنار گذاشته‌اند که به این گروه توصیه می‌شود هر چه زودتر نسبت به خرید اقدام کنند، چراکه در حال حاضر تورم مسکن منفی است و این نرخ با نرخ تورم جامعه پیش نمی‌رود.

وی افزود: اما تجربه سال‌های گذشته نشان داده است که بین نوسانات قیمتی مسکن فاصله زمانی بسیار کمی وجود دارد و این قشر توان ریسک را ندارند. هر چند عده‌ای معتقدند این نوع ورود تقاضا به بازار منجر به سفته بازی و سود می‌شود، اما باید توجه داشته باشیم که این نوع تقاضاها در جهت تامین نیاز است.

مافی ادامه داد: حال اینکه گروهی دیگر هدف‌شان از ورود تقاضا به بازار افزایش سود و ارزش افزوده است و به دنبال ذخیره خانه و پس‌انداز هستند. به این گروه توصیه می‌شود فعلا اقدام به خرید خانه نکنند و ممکن است فاصله زمانی سوددهی بازارهای مالی و بانکی بیشتر از تورم مسکن باشد.

وی افزود: قطعا گروه دوم توان پذیرش این ریسک را دارند، اما اگر بازار به رونق افتاد گروه اول زیر چرخ رونق بازار نابود می‌شوند، بنابراین دوره رکود بهترین فرصت خرید خانه برای متقاضیان گروه اول است چراکه پیش‌بینی می‌شود با ورود تقاضا به بازار و افزایش معاملات قیمت خانه در نیمه دوم سال تا حدی تغییر کند.

این کارشناس اقتصاد مسکن با بیان اینکه برای اینکه بدانیم چه زمانی بهترین فرصت خرید خانه است باید مقایسه‌ای بین تورم مسکن و نرخ سود بانکی داشته باشیم، گفت: باید ببینیم اگر سرمایه خود را وارد سیستم بانکی کنیم و بعد از یک سال با سود و بهره ۲۰درصد نسبت به خرید اقدام کنیم به صرفه‌تر است یا اینکه ریسک نوسانات قیمت مسکن را نپذیریم و سرمایه را امروزواردبازارکنیم.

وی ادامه داد: عده‌ای که سال گذشته سرمایه خود را در سیستم بانکی سپرده‌گذاری کرده‌اند، ۲۰درصد سود بانکی به سرمایه شان اضافه شد اما در این مدت تورم مسکن هم منفی و قیمت خانه نسبت به سال گذشته کمتر بود بنابراین این افراد با قدرت و توان مالی بیشتری وارد بازار شدند و هم افزایش سرمایه و هم حق انتخاب بیشترداشتند.

نرخنامه

سبقت رونق واحدهای نقلی

کارشناسان پیش‌بینی افزایش معاملات مسکن را در نیمه دوم سال دارند. طبیعی است که به دنبال افزایش معاملات، قیمت مسکن هم افزایش یابد، اما به گفته مسئولان این افزایش قیمت مسکن زیر نرخ تورم عمومی خواهد بود. البته عده‌ای هم معتقدند که بازار مسکن توان تجربه دوباره فزایش قیمت را ندارد و این افزایش معاملات تاثیر تغییر قیمتی نخواهد داشت. حال اینکه عده‌ای از کارشناسان معتقدند در این میان تقاضا برای خرید خانه‌های نقلی بیشتر از سایر خانه‌ها است، چراکه در طول سال‌های اخیر قدرت خرید مردم کاهش یافته و میزان پس‌انداز خانواده‌ها برای خرید خانه به واحدهای مسکونی گران نمی‌رسد و از سویی دیگر هم عده قابل توجهی از متقاضیان مسکن خانه اولی‌هایی هستند که جمعیت‌شان به‌طور متوسط بین سه تا چهار نفر است.

متراژ	محدوده	قیمت (تومان)
۶۸ متر	افسریه، اسلام آباد	۲۰۰ میلیون
۷۲ متر	تهرانپارس،پارک پلیس	۲۸۵ میلیون
۶۲ متر	یافت آباد، میدان الغدیر	۱۱۸ میلیون
۶۵ متر	استاد معین، دستغیب	۱۷۵ میلیون
۷۵ متر	پونک، بهارغربی	۳۹۰ میلیون
۶۱ متر	جنت‌آباد شمالی	۲۰۵ میلیون
۶۵ متر	سردارجنگل، ایران زمین شمالی	۳۱۲ میلیون
۵۵ متر	بلوارفردوس،غرب،سازمان برنامه جنوبی	۲۸۰ میلیون
۶۵ متر	نیرو هوایی	۲۴۰ میلیون
۶۲ متر	یوسف‌آباد، بیستون	۴۳۴ میلیون
۶۲ متر	کمیل	۱۷۹ میلیون
۷۰ متر	حر، میدان پاستور	۲۴۵ میلیون
۷۲ متر	جمهوری، خ سی تیر	۲۱۶ میلیون
۷۰ متر	سهروردی	۳۶۴ میلیون

بررسی ورود خارجی‌ها به بازار مسکن در گفت‌و گو با دبیر انجمن انبوه‌سازان مسکن تهران

لغو تحریم‌ها فرصتی برای احیای کیفیت ساختمان‌هاست

جواد هاشمی

در روزهایی که کاروان فعالان اقتصادی اروپایی، ایران را به‌عنوان نخستین مقصد سرمایه‌گذاری خود انتخاب کرده‌اند و رقابت بین قدرت‌های جهانی برای تصاحب بازار ایران ادامه دارد، صنعت ساختمان خود را برای روزهای پس از تحریم و بازگشت رشد اقتصادی آماده می‌کند.

بسیاری تاثیر احتمالی توافق بر بازار مسکن را در طول ماه‌های آینده رونقی احتمالی می‌بینند که پس از چند فصل پی‌درپی رکود دامنه‌دار قطعا اتفاقی مبارک خواهد بود. در این شرایط شاید فرصتی خوب برای آغاز مراودات تجاری بازار مسکن ایران با کشورهای توسعه‌یافته نیز به وجود آید. فناوری‌های نوین ساختمان‌سازی که به ساخت صنعتی واحدهای مسکونی انجامیده تاکنون چندان به پروژه‌های ایران راه نیافته و در این بین حتی قوانین متعدد نیز نتوانسته گره کور آن را باز کند. در این شرایط شاید استفاده از توان کشورهای اروپایی که بارها آمادگی خود را اعلام کرده‌اند، بهترین فرصت برای عبور از ساخت سنتی و رسیدن به طرح‌های نوین باشد.

«فرصت‌امروز» برای بررسی این امکان سراغ علیرضا قهاری، دبیر انجمن انبوه‌سازان مسکن استان تهران رفته تا آخرین ارزیابی‌های انبوه‌سازان از امکان همکاری‌شان با همکاران بین‌المللی فراهم شود، امکانی که شاید پس از تحریم حالا دربند تحریم‌های داخلی است و به رفع موانع قانونی و فراهم شدن زیرساخت‌های درون کشور وابسته است.

صنعت ساختمان ایران در طول سال‌های گذشته توانسته به چند کشور منطقه خدمات مهندسی صادر کند؟ با وجود این شرایط امکان همکاری فعالان عرصه ساختمان در ایران با کشورهای توسعه‌یافته جهان را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در طول سال‌های گذشته کشور ایران توانسته با استفاده از فناوری‌های موجود در کشور و البته توانایی نیروهای انسانی متخصص فعال در ایران، جایگاهی مناسب در منطقه و حتی در بین کشورهای مختلف جهان پیدا کند. ساخت مجتمع‌های مسکونی مختلف از عراق گرفته تا کشورهایی مانند الجزایر و ونزوئلا نشان از آن دارد که حداقل در بین بخشی از کشورها این توان ایران به رسمیت شناخته شد و کار روی آن آغاز شده است. امروز می‌توانیم ادعا کنیم که صنعت ساختمان ایران در منطقه حرف اول را می‌زند اما برای اتصال این توانایی‌ها به دیگر کشورهای توسعه‌یافته باید یک میدان کار قابل اعتماد وجود داشته باشد.

آیا این فضای کاری در شرایط پس‌از تحریم به وجود خواهد آمد؟

موضوع قدری پیچیده‌تر از فضای پس از تحریم خواهد بود برای اینکه صنعت ساختمان‌سازی در یک کشور به‌روز شده و با امکانات صنعتی جهان هماهنگ شود تا امکان همکاری با غول‌های ساختمان‌سازی بین‌المللی را داشته باشد، باید همزمان در چند محور مختلف کارهای لازم صورت گیرد. از یک‌سو در حوزه سیاست‌گذاری‌های لازم برای تبیین قوانین خانه‌سازی، از سوی دیگر استفاده از نیروهای متخصص در تمامی مراحل ساخت و البته موضوعی که در بلندمدت اهمیت خود را نشان می‌دهد، بحث توان آکادمیک و بسط فرهنگی فناوری‌های نوین عرصه ساختمان در ایران است.

در نگاهی به سابقه ساختمان‌سازی در ایران، بیشترین مشکل از کدام یک از محورهای مطرح شده نشات می‌گیرد؟

نمی‌توان به‌طور خاص یک محور یا بخش خرد را باعث و بانی تمام مشکلات در عرصه ساختمان قلمداد کرد. ما با توجه به تجربه گران‌قیمتی که در طول تمام سال‌های گذشته اندوخته‌ایم، جایگاه خود را در این عرصه ثابت کرده و حتی در کنار کشورهایی مانند ترکیه که در بخش‌هایی از ما جلوتر بوده‌اند نیز امکان رقابت را برای خود به وجود آوردیم. البته می‌توان امید داشت با به پایان رسیدن تحریم‌ها، فضایی برای همکاری‌های بیشتر با برندهای خارجی در این عرصه و البته کار روی صنعتی‌سازی ساختمان صورت گیرد.

اگر بنا باشد برندهای رسمی صنعتی‌سازی پای در عرصه ساختمان‌سازی ایران بگذارند، بیشترین بهره‌ای که می‌توان از آنها گرفت در کدام بخش خواهد بود؟

با توجه به محدودیت‌های مالی و پولی که در طول سال‌های گذشته نه‌تنها صنعت ساختمان که تمام بخش‌های اقتصادی ایران با آن روبه‌رو بوده است قطعا نخستین گام از این همکاری‌های دو و چند جانبه می‌تواند استفاده از جنبه‌های مالی و بانکی و آوردن اعتبارات جدید به این عرصه باشد.

تا چه حد می‌توان به سرمایه‌گذاری این شرکت‌های خارجی در صنعت ساختمان ایران امید داشت؟

با توجه به فضای امیدواری و چشم‌انداز مثبتی که در اقتصاد ایران به وجود آمده این موضوع چندان دور از تصور نخواهد بود. البته در کنار آن یک نکته نیز قابل توجه است و آن سرمایه و توان ایرانیان خانه‌سازی است که در طول سال‌های گذشته در نقاط مختلف جهان کار کرده‌اند. اگر ما تنها بتوانیم بخشی از سرمایه‌های این ایرانی‌های خارج‌نشین را به کشور بازگردانیم نیز قطعا می‌توان به یک تحول جدی امید داشت.

این سرمایه‌گذاری جدید بیشتر صرف افزایش تعداد واحدهای مسکونی نوساز خواهد شد یا کیفیت ساختمان را هدف قرار می‌دهد؟

قطعا فضای بازار مسکن ایران نمی‌تواند طوری باشد که با آمدن سرمایه‌های جدید، بتوان بین یکی از این دو محور خط قرمز کشید. سابقه سال‌های گذشته در مسکن مهر، فارغ از اینکه این طرح موفقیت‌آمیز بوده یا نه، نشان می‌دهد اگر سرمایه‌ها با یک حمایت نسبی وارد بازار شوند و بتوانند در بخش‌های مختلف فعالیت کنند، ما توان این را خواهیم داشت که تعداد واحدهای مسکونی ساخته شده در سال را به‌شدت افزایش دهیم. البته در کنار آن بحث کیفیت ساختمان نیز نیاز به توجهات جدی دارد.

هرچند سال‌ها از طرح صنعتی‌سازی ساختمان در ایران می‌گذرد اما در عرصه عمل هنوز اتفاق مثبتی نیفتاده. فضای پس از تحریم و ورود تکنولوژی‌های جدید به این عرصه تا چه میزان می‌تواند به این موضوع کمک کند؟

در ایران صنعتی‌سازی ساختمان به چند دلیل عمده تاکنون موفقیتی نداشته است. از یک‌سو هنوز در بین مسئولان و سیاست‌گذاران این عرصه باور به لزوم صنعتی‌سازی ساختمان احساس نشده است. البته هرچند در این زمینه تسهیلاتی نیز ارائه شد، اما نبود اهرم‌های نظارتی کافی باعث شد این تسهیلات نیز در نقاطی جز آنچه که باید سرمایه‌گذاری شود. در شرایطی که همه ما باید بدانیم ساختن واحدهای مسکونی بی‌کیفیت جز دور ریختن پول‌های ملت هیچ جنبه دیگری ندارد.

برای خروج از شرایط چه راهکارهایی در پیش است؟ آیا می‌توان از کمک خارجی‌ها در این عرصه بهره برد؟

ما برای صنعتی‌سازی ساختمان و بهبود کیفیت واحدهای مسکونی آیین‌نامه و مقررات زیادی داریم. پس باید به جای تدوین قوانین جدید، به فکر اجرایی کردن آنچه پیش از این وجود داشته باشیم. کارگران ما در بسیاری از نقاط کشور غیرمتخصص بوده و به شکل فصلی به کار ساختمان روی می‌آورند. در فضای آکادمیک ما بیش از آنکه به صنعتی‌سازی توجه شود، هنوز طراحی‌های سنتی مدنظر قرار می‌گیرد. اگر بتوانیم این شرایط را تغییر دهیم، فضای پس از تحریم یک امید جدی برای زنده کردن کیفیت ساختمان در ایران خواهد بود که این موضوع می‌تواند با استفاده از سرمایه‌گذاری‌های جدید، فناوری‌های جدید و تعاملات اقتصادی جدید شکل بگیرد.

در سال‌های گذشته برای ساخت مسکن مهر، دولت از چند شرکت خارجی نیز بهره برد اما در عمل نتوانست آن طور که باید کیفیت ساختمان‌ها را تغییر دهد. اگر در قالب طرح‌های اقتصادی پس از تحریم بار دیگر پای خارجی‌ها به ایران باز شود چطور باید از اتفاق‌های گذشته جلوگیری کنیم.

کار ما نباید تنها به تقلید و ایرانیزه کردن طرح‌ها و پروژه‌های خارجی بینجامد زیرا در این شرایط احتمال اینکه ما شکل و شمایل بیرونی طرح‌ها را بگیریم و بار دیگر در ساخت‌وسازها کیفیت را فراموش کنیم وجود دارد. این فضا باید به‌نوعی تمام رخنه‌ها و سوابق دور زدن قوانین را از بین ببرد تا این بار ورود خارجی‌ها و سرمایه‌گذاری آنها بتواند راه را برای بهبود کیفیت ساختمان‌های ایرانی باز کند.

تا چه حد به حضور پرقدرت خارجی‌ها در عرصه ساختمانی ایران برای سال‌های پس از تحریم امیدوارید؟

خودکفایی نسبی ایران در عرصه ساختمان باعث شده نیاز امروز ما به ورود خارجی‌ها در این عرصه قابل قیاس با بسیاری از بخش‌های دیگر نباشد. چیزی که مهم است دریافت فناوری‌ها و دیدگاه‌های روز در عرصه ساخت خانه‌هاست که این موضوع می‌تواند به دلیل وجود کارشناسان خبره ایرانی به‌راحتی انجام گیرد. ما باید مدیریت ساختمان را در ایران درست کنیم و سپس به فکر بهره بردن از توان خارجی‌ها باشیم.

مهندسان ایرانی در شرایط پسا تحریم به بازارهای فراملی توجه کنند

وزیر راه و شهرسازی گفت: مهندسان ایرانی باید در شرایط پساتحریم به بازارهای فراملی نگاه ویژه‌ای داشته باشند.

به گزارش ایرنا، عباس آخوندی در هجدهمین اجلاس هیأت عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان در اردبیل افزود: با جمع‌بندی هسته‌ای مسیر رو به رشدی در حوزه‌های مختلف خواهیم داشت که نظام مهندسی نیز مستثنی از این امر نیست.

وی اصلی‌ترین مشکل مهندسان را اشتغال دانست و گفت: باید با استفاده از ظرفیت‌های ایجاد شده در جمع‌بندی هسته‌ای به بازارهای فراملی دست‌یابیم و به سمت رقابت‌های بین‌المللی پیش برویم.

آخوندی ادامه داد: باید به فکر اشتغال برای مهندسان ایرانی در سراسر جهان باشیم و مهندسان ما بتوانند قدرت رقابت را در سطح بین‌المللی کسب کنند.

به گفته وی، نگاه به مهندسی تاکنون نگاهی درون‌گرا بوده، ولی باید با اتکا به توان ملی نگاه برون گرا داشته باشیم و از طریق رقابت‌های بین‌المللی در سطح جهان حرفی برای گفتن داشته باشیم.

آخوندی اظهار کرد: سازمان نظام مهندسی به‌عنوان بزرگ‌ترین سازمان مردم نهاد کشور شناخته شده که ۱۳ هزار عضو دارد. وی وظیفه اصلی سازمان نظام مهندسی را اعتلای امور مهندسی در کشور دانست و افزود: این سازمان توانسته ساختمان‌های مقاوم در برابر زلزله را در کشور ارتقا دهد. او همچنین با اشاره به وجود یک‌هزار و ۳۰۰ شهر در کشور و قرار گرفتن ایران روی گسل زلزله وظیفه مهندسان را مهم ارزیابی و اظهار کرد: کاستی‌هایی در حوزه مهندسی وجود دارد که باید با ویرایش آیین‌نامه‌ها و توجه به قوانین مهندسی ساختمان نسبت به رفع این کاستی‌ها اقدام شود.

آخوندی توجه به بحث انرژی در مهندسی ساختمان را ضروری دانست و افزود: بیش از ۳۵ درصد انرژی در ساختمان‌ها مصرف می‌شود که مهندسان باید آیین‌نامه‌های مربوطه را اجرا کنند.

وی با بیان اینکه دانش مهندسی در ایران رو به رشد است، اظهار کرد: ارزیابی‌های لازم از تعداد مهندس مورد نیاز در کشور انجام نشده و این رشته با رشد شتابان به پیش می‌رود. وزیر راه و شهرسازی در زمینه مشکلات حوزه ساخت‌وساز در کشور گفت: به دلیل مشکلات اقتصادی و رکود و تورم آمار پروانه‌های ساختمانی در کشور کاهش یافته است.

پرداخت تسهیلات بدون سود به سرمایه‌گذاران اسکله تفریحی

مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی با بیان اینکه ظرفیت تخلیه و بارگیری بنادر کشور هم‌اکنون به ۱۸۴میلیون تن در سال افزایش یافته است، گفت: پیش‌بینی می‌شود ظرفیت بنادر شمالی کشور تا دو سال آینده به ۲۵میلیون تن افزایش یابد.

به گزارش سازمان بنادر و دریانوردی، محمد سعیدنژاد با بیان اینکه بنادر شمالی کشور از نظر مسافری چندان توسعه نیافته‌اند، بیان کرد: سازمان بنادر و دریانوردی از این آمادگی برخوردار است که تسهیلات بدون سود برای خرید شناور و ساخت اسکله تفریحی به سرمایه‌گذاران بخش خصوصی اعطا کند. معاون وزیر راه و شهرسازی درباره تامین تجهیزات در بنادر شمالی کشور اظهار کرد: در بنادر انزلی، امیرآباد و بندر نوشهر از منابع داخلی سازمان بنادر و دریانوردی برای تامین تجهیزات سرمایه‌گذاری شده که امیدواریم تا سال آینده نیاز تجهیزاتی این بنادر تامین شود. سعیدنژاد افزود: رقمی که برای تامین تجهیزات بنادر شمالی کشور اختصاص داده‌ایم، حدود ۱۰۰میلیارد تومان از محل تسهیلات وجوه اداره شده سازمان بنادر و دریانوردی است.

مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی همچنین درباره بندر نوشهر با اشاره به اینکه توسعه محوطه‌ها در این بندر در حال انجام است، بیان کرد: این بندر از لحاظ عملکرد تقریبا شباهت نسبی با بندر بوشهر دارد، ضمن آنکه از نظر کوچکی و طولی بودن اسکله هم شباهت‌هایی بین این دو بندر است.

معاون وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: به همین دلیل، بندر نوشهر جایی برای مانور ندارد و در طرح‌های توسعه‌ای، رویکرد براساس ایجاد زیرساخت‌ها ضروری خواهد بود. وی اضافه کرد: بندر نوشهر دارای ۲۷۲۰۰متر مربع انبار مسقف، ۹۷۵۰۰متر مربع انبار روباز و ۱۰ پست اسکله به عمق ۵٫۵متر است. سعیدنژاد گفت: این بندر دارای هفت اسکله تجاری با کاربری عمومی، نفتی، کانتینری، رو-رو، فله‌خشک و فله مایع به طول ۱۲۶۰متر، یک اسکله‌نفتی به طول ۹۰متر، یک اسکله امداد و نجات به طول ۲۰متر و یک اسکله خدماتی به طول ۸۵متر است. مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی با بیان اینکه انباشت کالا در بندر نوشهر از چالش‌های پیش روی این بندر است، کمبود انبارهای مناسب در سطح کشور را یکی از علل انباشت کالا در بنادر عنوان کرد و افزود: در حال حاضر میانگین ماندگاری کالا در بندر نوشهر حدود ۷۰ تا ۸۰ روز است. بنابراین تلاش می‌کنیم با ارائه مشوق‌های لازم به صاحبان کالا، شرایط گردش هرچه سریع‌تر کالاها در بنادر فراهم شود.

حمل و نقل

گرانی قیمت بلیت با افزایش عوارض فرودگاهی

درحالی‌که نرخ عوارض و خدمات فرودگاهی در بلیت هواپیما از ۵ هزار تومان به ۷ هزار تومان در پروازهای داخلی و از ۲۵ هزار تومان به ۳۵ هزار تومان در پروازهای خارجی افزایش یافت، دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی می‌گوید این عوارض هزینه بالاسری برای ایرلاین دارد و به جیب شرکت هواپیمایی نمی‌رود.

به گزارش فارس، مقصود اسعدی سامانی درباره افزایش نرخ عوارض فرودگاهی سهم مسافر در بلیت بیان کرد: تا پیش از این در قبال هر بلیت هواپیما، مبلغ ۵هزار تومان هم بابت خدمات و عوارض فرودگاهی دریافت می‌شد که به شرکت فرودگاه‌های کشور پرداخت می‌شود.

وی ادامه داد: این رقم روی بلیت هواپیما، از سوی مسافر به شرکت هواپیمایی پرداخت می‌شود و ایرلاین رقم مذکور را به شرکت فرودگاه‌های کشور می‌پردازد.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی اظهار داشت: به‌ظاهر این افزایش اخیر در مصوبه هیات وزیران هم مبنی بر افزایش رقم عوارض فرودگاهی از مبلغ ۵۰هزارریال به مبلغ ۷۰هزار ریال در پروازهای داخلی و از مبلغ ۲۵۰هزار ریال به مبلغ ۳۵۰هزار ریال در پروازهای خارجی است.

اسعدی سامانی تایید کرد: این ارقام به جیب شرکت‌های هواپیمایی نمی‌رود و درواقع به درآمد شرکت فرودگاهی کشور افزوده می‌شود.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی بیان کرد: ما موافق دریافت چنین عوارض و افزایش نرخ بلیت هواپیما نیستیم؛ بابت هر بلیت، ارقامی با عنوان عوارض فرودگاهی و عوارض ۵درصدی شهرداری دریافت و به شرکت فرودگاه‌های کشور و شهرداری پرداخت می‌شود.

وی تاکید کرد: پیشنهاد داده‌ایم این ارقام عوارض حذف و تجمیع شود، زیرا دریافت این ارقام برای شرکت‌های هواپیمایی هزینه دارد و متاسفانه در قانون هم هیچ‌گونه پیش‌بینی برای جبران هزینه‌های دریافتی این عوارض برای ایرلاین‌ها نشده است. هزینه عوارض شهرداری در شهرهای مختلف متفاوت است، درحالی‌که باید عدد ثابتی باشد، البته معتقد هستیم شهرداری‌ها سرویس خاصی به فرودگاه‌ها، مسافران و شرکت‌های هواپیمایی نمی‌دهند.

رقم عوارض آزادراه تهران-شمال هنوز معلوم نیست

مدیرکل دفتر مشارکت‌ها و جذب سرمایه‌گذاری وزارت راه و شهرسازی درباره خبر تعیین عوارض آزادراه تهران-شمال گفت: نرخ عوارض برای آزادراه تهران-شمال هنوز ابلاغ نشده، بنابراین عدد و ارقام اعلامی تایید نمی‌شود.

مقداد رحیمیان در گفت‌وگو با خبرنگار پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی گفت: به دلیل آنکه ایمنی آزادراه تهران-شمال هنوز به‌طور کامل مورد تایید نیست، بنابراین دستور داده شد تا تامین ایمنی کامل، بهره‌برداری با اخذ عوارض نباشد.

مدیرکل دفتر مشارکت‌ها و جذب سرمایه‌گذاری وزارت راه و شهرسازی تاکید کرد: از آنجا که هنوز بهای عوارض عبور خودروها از قطعه ۴ آزادراه تهران-شمال ابلاغ نشده، پس اعداد و ارقام اعلامی برای عوارض آزادراه تهران-شمال تایید نمی‌شود.

هواپیماسازان اروپایی به ایران احتیاج دارند

یک کارشناس مسائل هواپیمایی معتقد است با توجه به فرسودگی بالای هواپیماهای فعال در ناوگان ایران قطعا هیچ راهبردی جز خرید هواپیماهای جدید وجود نخواهد داشت که البته این فرآیند نیز به بررسی و پیگیری‌های جدی نیاز دارد.

به گزارش ایسنا، علیرضا بحیرایی تصریح کرد: با توجه به تحریم‌های گسترده‌ای که علیه صنعت هواپیمایی ایران در طول سال‌های گذشته وضع شده بسیاری از هواپیماهای فعال در عرصه مسافرتی ایران با مشکلات جدی روبه‌رو هستند که برای حل آنها باید راهکارهایی چون وارد کردن قطعات هواپیما یا خرید هواپیماهای نوساز را در دستور کار قرار داد.

وی با بیان اینکه با توجه به وضعیت اقتصادی ایرلاین‌های ایران، خرید هواپیماهای جدید بسیار دشوار خواهد بود، اظهار کرد: هواپیماهایی که در کشورهای اروپایی و آمریکای شمالی ساخته می‌شود و از نظر استانداردها سطح بالایی دارند قیمت‌شان بسیار بالاست و احتمال اینکه بعضی از ایرلاین‌های ما توان خرید این هواپیماها را نداشته باشند، زیاد است.

این کارشناس مسائل هواپیمایی ادامه داد: از این رو می‌توان در کنار بازارهای هواپیماهای غربی به بعضی از پرنده‌های اروپای شرقی نیز فکر کرد، زیرا اخیرا کشور روسیه در این حوزه به توانایی‌های خاصی دست یافته که به استفاده از چند مدل از هواپیماهای جدید این کشور در کشورهای غربی نیز انجامیده است. بحیرایی به نیاز شرکت‌های بزرگ هواپیماسازی اروپایی به بازار ایران اشاره کرد و گفت: با توجه به اینکه در طول سال‌های گذشته وضعیت اقتصادی اتحادیه اروپا چندان روال مثبتی نداشته و به دنبال آن سوددهی صنایع بزرگ پایین آمده بازار هوایی ایران با پشتوانه نزدیک به ۲۰میلیارد دلاری خود می‌تواند یک فرصت بسیار مطلوب در این حوزه تلقی شود.

وی اضافه کرد: از این رو این شرایط می‌تواند به شرکت‌های ایرانی قدرت چانه‌زنی بالایی را بدهد تا در انتخاب بین بویینگ و ایرباس و مدل‌های مختلف هواپیما دست‌شان باز باشد.

خبر

توفان و سیل خسارت چندانی نداشت

معاون وزیر جهاد کشاورزی از خرید تضمینی حدود ۶میلیون تن گندم از کشاورزان خبر داد و گفت: توفان و سیل روزهای اخیر که در برخی مناطق کشور اتفاق افتاد خسارت قابل توجهی به مزارع گندم وارد نکرد.

علی قنبری، مدیر عامل شرکت بازرگانی دولتی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: در ابتدای فصل برداشت گندم تاکنون حدود ۶میلیون تن گندم از کشاورزان خریداری شده است و پیش‌بینی می‌شود تا پایان فصل برداشت حدود ۸میلیون تن گندم از کشاورزان خریداری شود.

وی افزود: گندم خریداری شده از کشاورزان ارزشی بالغ بر ۶۹۰۰میلیارد تومان داشته است که تاکنون ۵هزار و ۲۰۰میلیارد تومان به آنها پرداخت شده و ۱۷۰۰میلیارد تومان دیگر از مطالبات کشاورزان باقی مانده است.

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ادامه داد: حدود هزارمیلیارد تومان از مطالبات کشاورزان از طریق ردیف بودجه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و خزانه دولت و مابقی آن از طریق بانک‌های عامل تامین و پرداخت خواهد شد.

قنبری گفت: خرید تضمینی گندم در استان‌های گرمسیری مانند خوزستان، بوشهر، هرمزگان، ایلام و ... به اتمام رسیده است، اما هنوز مراکز خرید تضمینی گندم در این استان‌ها باز بوده تا کشاورزان بتوانند در صورت تمایل محصولات برداشت شده خود را به دولت بفروشند.

۸ میلیون کپورماهی سریع‌الرشد آماده تحویل شد

در راستای افزایش تولید در واحد سطح، ۸میلیون کپورماهی که رشدش نسبت به‌گونه‌های موجود ۳۰ درصد بیشتر است، آماده تحویل به پرورش‌دهندگان است.

معاون توسعه آبزی‌پروری سازمان شیلات ایران در گفت‌وگو با ایانا گفت: طی دو سال گذشته توسط یک شرکت خصوصی وابسته به بنیاد مستضعفان، تعدادی کپورماهی چینی و کپورماهی معمولی از کشور چین وارد شد.

حسین عبدالحی افزود: براساس توافقنامه منعقده، سازمان شیلات نسبت به تکثیر این بچه‌ماهیان اقدام کرد و تمامی تحقیقات لازم برای بررسی خصوصیات این‌گونه به انجام رسید.

وی با اعلام اینکه کپورماهیان معمولی ۳۰ درصد بیشتر از سایر گونه‌های موجود در کشور سریع‌تر رشد می‌کنند، خاطرنشان کرد: این بچه‌ماهیان در مازندران و گلستان موجود است.

معاون توسعه آبزی‌پروری سازمان شیلات ایران ادامه داد: حدود ۴ میلیون بچه‌ماهی در گلستان در حال حاضر آماده تحویل و در کل کشور نیز ۸میلیون قطعه از این بچه‌ماهیان موجود است.

وی یادآور شد: کپورماهیان مولد موجود در کشور به‌دلیل تغییر ژنتیکی (دژنره شدن) خصوصیت و کیفیت مناسبی ندارند که ورود این مولدان کمک بزرگی به افزایش تولید است.

کاهش ۳۰ درصدی شیوع بیماری‌های دامی در سال ۹۴

میزان شیوع بیماری‌ها در جمعیت دامی در سال‌جاری و در مقایسه با سال گذشته و پیش از آن، با کاهش ۳۰ درصدی روبه‌رو شده است.

به گزارش ایانا، مدیرکل دفتر بهداشت و مدیریت بیماری‌های دامی سازمان دامپزشکی کشور گفت: کشور ما در منطقه‌ای قرار گرفته که از لحاظ بیماری‌ها امکان هرگونه انتشار بیماری در آن وجود دارد.

داریوش جهان‌پیما افزود: مقایسه‌ای که از لحاظ شیوع و بروز بیماری‌های مختلف در بخش دامی در سال‌های ۹۲، ۹۳ و ۹۴ انجام شده نشان می‌دهد که در سه‌ماهه نخست سال‌های تحت بررسی، میزان شیوع و بروز بیماری‌ها در سال‌جاری نسبت به سال گذشته ۳۰ درصد و نسبت به سال ۱۳۹۲ حدود ۶۰ درصد کاهش داشته است. وی خاطرنشان کرد: بروز بیماری تب برفکی در سال‌جاری در مقایسه با سال‌های قبل تا حدود ۷۰ درصد کاهش نشان می‌دهد.

جهان‌پیما ادامه داد: در سال‌جاری برنامه‌های مبارزه با بیماری‌ها دارای تغییراتی بوده، به‌گونه‌ای که تلاش کردیم به‌موقع در مناطق پرخطر بررسی‌ها و نظارت‌های لازم را انجام دهیم و بدین‌ترتیب شاهد کاهش کانون‌های بیماری‌زا هستیم.

وی تصریح کرد: بیماری‌های خاصی همچون سل، بروسلوز و مشمشه که مشترک بین انسان و دام هستند، توسط دامپزشکی تحت نظارت است و توصیه‌های بهداشتی نیز به مردم و به‌ویژه دامداران داده می‌شود. وی تأکید کرد: در هیچ‌جای دنیا سلامت بر عهده دولت نیست، بلکه تولیدکنندگان و مردم باید از آموزش‌هایی که می‌بینند بتوانند سلامت خود را مدیریت کنند.

تحلیل کارشناسان از بازار تحفه عمانی و نوسانات قیمت آن

آفتی که باغ‌های لیموترش را جارو کرد

وحیدزندی‌فخر

درحالی‌که مسئولان و کارشناسان کشاورزی نسبت به ورود میوه‌های قاچاق به کشور هشدار می‌دهند اما هنوز این معضل وجود دارد و گذشته از پایمال کردن حق کشاورزان، همراه خود آفت‌های فراوانی را به ارمغان می‌آورد. یکی از تحفه‌های قاچاق میوه ورود جاروک لیموترش است که اکثر کارشناسان معتقدند از کشورهای عربی مانند عمان وارد کشور شده.

ایران تا قبل از ورود این آفت یعنی حدود ۱۲سال پیش، با در اختیار داشتن ۲۰هزارهکتار از اراضی کشاورزی تحت کشت این محصول، مقام دوم جهان را در تولید لیموترش به نام خود ثبت کرده بود اما اکنون با انتشار بیماری جاروک، نه‌تنها مجبور به امحای ۱۲هزارهکتار از اراضی مربوط شده، بلکه ۴هزارهکتار نیز همچنان درگیر این بیماری هستند. پیش‌بینی می‌شود تا دو سال آینده این مقدار نیز از بین برود و تنها ۴هزارهکتار از باغ‌ها برای تولید لیموترش باقی بماند، آن هم به شرطی که با رعایت مسائل قرنطینه‌ای و ممانعت از ورود میوه‌های قاچاق، آلودگی بیش از این انتشار نیابد.

جاروک چیست؟

عامل اصلی جاروک یک فیتوپلاسماست که از طریق زنجره مرکبات منتقل می‌شود. زنجره، حشره‌ای مکنده است که در راسته جوربالان حشرات قرار دارد و از شیره گیاه تغذیه می‌کند. وقتی زنجره، شیره یک درخت آلوده را می‌مکد و سپس سراغ درخت دیگر می‌رود، موجب انتقال فیتوپلاسما یا همان عامل بیماری می‌شود. بنابراین بیماری مذکور به‌راحتی توسط این حشره منتقل شده و گسترش می‌یابد؛ حشره‌ای که به گفته کارشناسان تا ۳۰۰کیلومتر توانایی پرواز دارد.

لیموترش از جمله مرکباتی است که در فصل گرم سال تولید و به بازار عرضه می‌شود. این محصول تقریبا از اواسط تیر یا اوایل مردادماه توسط کشاورزان چیده شده و برداشت به‌طور معمول تا اوایل مهرماه ادامه خواهد داشت. بیشتر مناطق جنوبی کشور مانند هرمزگان، بوشهر و فارس محل اصلی تولید لیموترش هستند اما در این میان، استان هرمزگان حرف اول را می‌زند. هرچند هنوز بیماری جاروک به باغ‌های بوشهر و جهرم نفوذ نکرده ولی اکثر باغ‌های لیموترش در استان هرمزگان هستند و این تحفه عمانی، کشاورزان منطقه را با مشکلات عدیده‌ای درگیر کرده است.

یکی از کشاورزان در گفت‌وگو با «فرصت امروز» اظهار می‌کند: «خوشبختانه باغی که بنده در اختیار دارم دچار این بیماری نشده اما اگر مسائل قرنطینه‌ای رعایت نشود، ممکن است کل باغ‌ها به بیماری جاروک مبتلا شوند.»

رضا بیابانی می‌افزاید: «علاوه بر مشکل آفت، قیمت پایین خرید این محصول از کشاورزان نیز وجود دارد. در حال حاضر هر کیلوگرم لیموترش را به قیمت ۲۲۰۰ تا ۲۵۰۰تومان از ما می‌خرند اما همین محصول در بازار ۷ تا ۸هزارتومان عرضه می‌شود! این منصفانه نیست.»

باید واردات رسمی میوه آزاد شود

رییس اتحادیه بارفروشان در این ارتباط به «فرصت امروز» می‌گوید: «اتفاقا یکی از دلایل گرانی این میوه، عرضه کم آن است.»

سیدمحسن محمودی معتقد است اگر محصولی در مزرعه به قیمت پایین به فروش می‌رسد، ضعف از خود کشاورز است، زیرا آنها باید با میادین مرکزی تعامل داشته باشند، اگرنه خلأ ایجاد شده در نهایت به سود دلال تمام می‌شود. صنف ما تنها حق‌العمل بار را برمی‌دارد که آن هم بین ۳ تا ۱۰درصد است. مشکل به وجود آمده برای لیموترش، چند سالی است که نوسانات زیادی را به وجود آورده و نارضایتی مشتریان را نیز به همراه داشته است.

وی ممنوعیت واردات را یکی از مهم‌ترین دلایل ورود آفت و گرانی لیموترش دانسته و عنوان می‌کند: «وقتی راه تجارت قانونی بسته شد، تجارت غیرقانونی شروع می‌شود. بنابراین انواع آفات از طریق میوه‌هایی که شرایط قرنطینه را از سر نگذرانده‌اند وارد کشور می‌شود.»

از نظر رییس اتحادیه بارفروشان، دولت سیاست‌های ضد و نقیضی در حمایت از کشاورزان و فعالان صنایع غذایی در پیش گرفته است. واردات حبوبات، آجیل، برنج، روغن و بسیاری از موادغذایی دیگر آزاد است اما چرا مسئولان تنها برای تولیدکننده‌های میوه دلسوزی می‌کنند؟ سال گذشته نزدیک عید، هیات‌مدیره اتحادیه به مسئولان دولتی هشدار داد کمبود پرتقال در بازار وجود دارد و باید واردات داشته باشیم اما مسئولان اصرار داشتند که تولید داخل، کفاف نیاز را خواهد داد. به همین دلیل بازار با چنین نوساناتی مواجه شد. اکنون هم برای لیموترش همین اتفاق افتاده و واردات همچنان ممنوع است. این درحالی است که حداقل ۲۰درصد تولید داخل، نیاز به واردات لیموترش داریم.

۱۶۰میلیارد تومان بدهی کشاورزان

اما رییس مجمع ملی خبرگان کشاورزی کشور درباره مشکلاتی که کشاورزان لیموترش‌کار را درگیر کرده به خبرنگار ما می‌گوید: «برخی کشاورزان پس از خشک شدن باغ‌های‌شان به کشت محصولاتی مانند گوجه، بادمجان یا پیاز روی آورده‌اند که این محصولات هم به اندازه کافی در کشور تولید می‌شود و نیازی به آنها نیست.»

کرامت وکیلی‌پور می‌افزاید: «هم‌اکنون این کشاورزان بدهی ۱۶۰میلیاردتومانی به بانک‌ها دارند و به‌رغم اینکه حدود پنج‌ماه قبل دکتر نوبخت قول رسیدگی و تامین اعتبار برای رفع این مشکل را داده بود اما هنوز هیچ اقدامی از طرف دولت صورت نگرفته است.»

به گفته وکیلی‌پور روزانه ۴ تا ۵ تن لیموی خشک از عمان می‌آید و در انبارهای رودان و میناب ذخیره می‌شود. سپس لیموهایی که از این انبارها به بازارها عرضه می‌شود به نام تولید داخلی است و این اتفاق در شرایطی رقم می‌خورد که ممکن نیست شهرهای مذکور پتانسیل چنین تولیدی را داشته باشند.

وی معتقد است از ۱۲۰هزار کشاورزی که در استان هرمزگان وجود دارد ۸۰هزار لیموترش‌کار هستند و اگر دولت فکری به حال این قشر نکند، باید منتظر یک فاجعه بود.

دولتی‌ها چه می‌گویند؟

باید اعتراف کرد مسئولان دولتی از سال ۸۴ که بیماری جاروک به باغ‌ها حمله کرد بیکار ننشسته و تدابیر مختلفی را اندیشیده‌اند. از آنجا که این بیماری درمان مشخصی ندارد بهترین راهکار مقابله با آن امحای درختان آلوده است. همان‌طور که گفته شد تاکنون بیش از ۱۲هزارهکتار از این اراضی معدوم شده که تنها ۳هزارهکتار آن با کشت‌های دیگری مانند لیموترش لیسبون، لیموترش مصری، انواع پرتقال، نارنج و غیره جایگزین شده است.

به گفته رییس سازمان جهادکشاورزی استان هرمزگان، اکنون رقم جدید لیموترش به نام پرشین‌لایم می‌تواند جایگزین مناسبی برای باغ‌ها باشد، زیرا به بیماری جاروک مقاوم است.

ناصر حیدری‌پور اظهار می‌کند: «با یکی از شرکت‌های شمال کشور قرارداد بسته‌ایم که ۳۰هزار اصله نهال از ساری به هرمزگان آورده و در باغ‌ها بکاریم. باردهی آن کمی زودتر از لیموترش بومی است و تنها مشکلی که دارد این است که نمی‌توان آن را خشک کرد.»

معاون تولیدات گیاهی سازمان جهادکشاورزی استان هرمزگان نیز به «فرصت امروز» می‌گوید: «از سال ۹۲ که اعتبارات دولتی برای امحا و جایگزینی باغ‌های لیموترش قطع شد، عملیات نیز متوقف ماند.»

سعید مدرس نجف‌آبادی معتقد است اکنون ۴هزارهکتار باغ درگیر جاروک هستند و متاسفانه به خاطر نداشتن اعتبار نمی‌توان آنها را امحا کرد. بنابراین به جرات می‌توان گفت این مقدار مانند آتشی زیر خاکستر است.

آن‌طور که مدرس می‌گوید هر هکتار باغ بین ۵ تا ۶میلیون تومان هزینه امحا و جایگزینی خواهد داشت. البته تاکنون دولت برای این منظور ۱۲میلیارد تومان فقط برای امحا هزینه کرده و مسئولان وزارت جهادکشاورزی در حال پیگیری تامین اعتبار برای این منظور هستند.

به گفته این مقام مسئول، سال گذشته ۶میلیارد تومان اعتبار مصوب شد اما به دلیل مشکلات مالی اختصاص نیافت. باید دید که آیا پرشین‌لایم در بلندمدت می‌تواند جایگزین مناسبی برای درختان لیموترش بومی باشد یا نه؟

آب

کشت محصولات پرآب در مناطق کم‌آب ممنوع شود

مشاور رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست خواستار محدود کردن یا منع کشت محصولات پرآب در مناطق خشک و کم‌آب و وضع جرایم سنگین برای این موضوع شد.

به گزارش ایسنا، اسماعیل کهرم محدود کردن یا منع کشت پر آب در مناطق خشک و کم آب و وضع جرایم سنگین برای این موضوع، الزام صنایع به استفاده از سیستم‌های تصفیه و بازیافت آب، آموزش و فرهنگسازی به منظور اشاعه الگوهای صحیح مصرف آب، تغییر الگوی آبیاری در کشاورزی را از دیگر راهکارهای حل بحران آب در ایران برشمرد و گفت: همه مردم به‌ویژه کشاورزان باید بدانند تغییر و اصلاح شیوه‌ها هر چه قدر هم که سخت باشد از نابودی کامل منابع آب سخت‌تر نیست.

وی با ابراز خرسندی از جاری شدن آب در زاینده‌رود و همچنین بازگشت آب به تالاب گاوخونی، افزود: زاینده‌رود برای اصفهانی‌ها تنها یک رودخانه نیست، بلکه منبع حیات و زندگی، تلطیف هوا و غنی کردن سفره‌های آب زیرزمینی است و از همین رو، خشکی زاینده‌رود، عبوسی مردم اصفهان را به دنبال داشت.

مشاور رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست با ابراز تاسف از وضعیت خشکسالی زاینده‌رود بر اثر غفلت از مدیریت صحیح منابع آبی و انتقال بی‌ضابطه آب افزود: در کنار انتقال بی‌ضابطه آب، توسعه نامتوازن و ناپایدار صنایع آب‌بری همچون فولاد در استان خشکی مانند اصفهان، تاثیر بسزایی در خشک شدن زاینده‌رود داشت.

وی اصفهان، یزد، سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، کرمان، بوشهر و هرمزگان را از جمله استان‌های خشک کشور برشمرد که میانگین بارش سالانه در آنها کمتر از ۲۰۰میلی‌متر است و یادآور شد: از این رو انجام هر گونه طرح توسعه‌ای در این استان‌ها به‌ویژه پروژه‌های توسعه صنعت باید با توجه به اصل مهم کم‌آبی استان باشد.

یادداشت

جارویی جادویی برای نابودی درختان لیموترش

دکتر بابک جمالی
کارشناس کشاورزی

قدم زدن در یک باغ مرکبات و مشاهده درختان لیمو مطمئنا با حسی خوب و دلپذیر همراه خواهد بود اما اگر درختانی با شاخه‌های نامتعارف کوتاه دارای خوشه‌هایی از برگ‌ها (تعداد زیادی برگ‌های کوچک با فاصله کوتاه که رنگ آنها از سبز کم‌رنگ تا زرد متغیر است)، چیزی شبیه یک جارو، در بین درختان باغ دیده شود، اصلا معنای خوشایندی برای باغدار نخواهد داشت، زیرا در مراحل بعد خشک شدن برگ‌ها در شاخه‌های جارویی منجر به خشک شدن شاخه‌ها و در نهایت مرگ درختان آلوده می‌شود.

سالانه حدود ۱۴ میلیون تن لیموترش در جهان تولید می‌شود که ایران با تولید ۷۰۰هزار تن ششمین تولیدکننده این محصول به شمار می‌رود. مهم‌ترین بیماری تهدیدکننده برای پرورش‌دهندگان لیموترش در منطقه خاورمیانه بیماری جاروی جادوگر است. این بیماری نخستین بار اواخر دهه ۷۰ میلادی و اوایل دهه ۸۰ میلادی در کشور عمان و سپس در امارات عربی متحده گزارش شد. این بیماری از سال ۹۰ میلادی به این سو سبب نابودی بیش از نیم میلیون اصله درخت لیموترش، نیمی از باغ‌های پرورش لیموترش و ۷۵ تا ۹۵ درصد کل تولید عمان شده است. این بیماری سپس به قسمت‌های دیگر در این منطقه آسیا گسترش یافت؛ از جمله عربستان سعودی، هندوستان و ایران.

از زمان دیده شدن نخستین علائم این بیماری سه تا هشت سال طول می‌کشد تا گیاه از بین برود، مواردی هم دیده شده که گیاه به سرعت و در یک ماه از بین رفته یا به عبارت دیگر مانند بسیاری از بیماری‌ها در انسان مراحل ابتدایی این بیماری نهفته بوده و سپس علائم آن ظهور می‌کند که میزان آن بسته به شرایط و درختان متفاوت است.

پیوندک آلوده از مهم‌ترین دلایل ایجاد آلودگی و انتقال این بیماری است. حشرات ناقل آلوده‌ای چون زنجرک‌ها و گیاهان انگل مانند سس هم

می‌توانند سبب گسترش این بیماری شوند. به علت پژوهش‌های نسبتا محدود، اطلاعات زیادی در رابطه با این بیماری در دسترس نیست و در حال حاضر درمانی هم برای این بیماری وجود ندارد. تنها راه ممکن برای جلوگیری از سرایت این بیماری به سایر درختان، قطع درختان بیمار و سوزاندن آنهاست. خوشبختانه مرکبات مهمی مانند پرتقال، نارنگی و نارنج نسبت به این بیماری مقاومت نشان می‌دهند. بیماری جاروی جادوگر در پی واردات این محصول به کشور وارد شد و سبب خشک شدن بسیاری از درختان لیموترش شده است. در کشور ما این بیماری از استان‌های هرمزگان، سیستان و بلوچستان، فارس و کرمان گزارش شده و پژوهش‌ها نشان می‌دهد شیوع این بیماری خطرناک رو به گسترش است و باغ‌های لیموترش و دسترنج باغداران را تهدید می‌کند.

براساس آمار جهاد کشاورزی کرمان، در سال ۱۳۷۷ شمار درختان آلوده استان به بیماری جاروی جادوگر تنها ۵۱ اصله بود، این رقم در سال ۱۳۸۰ به ۲هزارو ۴۳۸، در سال ۱۳۸۲ به ۱۳هزار و ۶۵۸ اصله، در سال ۱۳۸۴ به ۱۱۷هزار و ۲۲۲ و در سال ۸۵ به ۱۶۰هزار اصله رسیده و درختان آلوده برای مقابله با بیماری امحا شده‌اند اما آمار دقیقی درخصوص میزان خسارت در ۱۰ سال اخیر در دست نیست.

در استان هرمزگان به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده لیموترش، از سطح زیر کشت ۳۸هزار و ۵۰۰ هکتاری مرکبات، ۱۹هزار و ۱۰۰ هکتار اختصاص به کشت این محصول دارد و منطقه رودان استان هرمزگان قطب تولید لیموترش ایران محسوب می‌شود. این منطقه روزگاری ۴۰ درصد لیموی کشور و ۲درصد تولید جهانی را به خود اختصاص داده بود اما در سال‌های اخیر باغ‌های این مناطق به دلیل کم‌آبی و شیوع بیماری جاروی جادوگر با مشکل مواجه شده به‌گونه‌ای که میزان تولید این محصول در سال‌های اخیر کاهش و قیمت آن افزایش نشان می‌دهد.

با وجود اینکه سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با صرف هزینه سنگین به مبارزه با این بیماری پرداخته اما همچنان در حال گسترش است. به‌گونه‌ای که در منطقه‌ای مانند منوجان کرمان (حدود ۷هزار هکتار از باغ‌های لیموترش شهرستان منوجان دچار جاروی جادوگر شده) سطح کشت این محصول به میزان قابل توجهی کاهش یافته است. تخمین زده می‌شود این بیماری تاکنون بیش از ۲۴ میلیارد تومان به کشاورزان جنوب کرمان خسارت وارد کرده و این رقم بیشتر شامل ارزش درختان است و نه محصول، زیرا این بیماری درخت را نابود می‌کند. همان‌گونه که گفته شد درمان قطعی برای این بیماری وجود ندارد البته یک نهال با عنوان پرشین‌لایم تولید شده که با مشاهده‌های میدانی صورت گرفته در محیط‌هایی که این بیماری وجود داشته، دچار بیماری جاروی جادوگر نشده است. رعایت قرنطینه نهال، عدم تهیه نهال‌ها از مراکز غیرمجاز و کنترل آفت‌ها از جمله راه‌های پیشگیری از ایجاد این بیماری خطرناک لیموترش است.

فرصت امروز
روزنامه اقتصادی - مدیریتی

صاحب امتیاز: موسسه مطبوعاتی فرصت سازان امروز
مدیر مسئول: محمدرضا قدیمی
شورای سردبیری:
محمدرضا قدیمی، حمیدرضا اسلامی، شهریار شمس مستوفی
چاپ: شرکت رواق روشن مهر توزیع: نشر گستر امروز

دفتر مرکزی: ۸۸۸۹۵۴۳۳(خط ویژه)
روابط عمومی: ۸۸۸۹۵۴۳۳
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۸۹۶۰۷۴ و ۸۸۸۹۵۴۳۳
سامانه پیامکی: ۵۰۰۰۱۲۴۳
آدرس: میرزای شیرازی، نبش چهارم پلاک ۶۸، طبقه سوم

چهارشنبه | ۳۱ تیر ۱۳۹۴ | شماره ۲۷۶ | صفحه ۸
ایمیل: INFO@FORSATNET.IR سایت: WWW.FORSATNET.IR

دیروز در مجلس مطرح شد:

جزییات توافق هسته‌ای از زبان ظریف و صالحی

محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه صبح سه‌شنبه با حضور در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی درباره برجام و نتایج مذاکرات هسته‌ای با نمایندگان مردم سخن گفت.

او که از روی یک متن نوشته شده سخن می‌گفت در بخشی از سخنرانی‌اش گفت:

◁ اهداف کلیدی جمهوری اسلامی ایران که برای رسیدن به آنها پافشاری کردیم و اکنون در برجام «ستانده‌های جمهوری اسلامی» به شمار می‌رود عبارت بود از: حفظ عزت و اقتدار جمهوری اسلامی ایران، تثبیت برنامه هسته‌ای به‌ویژه غنی‌سازی و رآکتور آب سنگین و شناسایی بین‌المللی آنها، رفع تحریم‌ها، پایان دادن به شش قطعنامه تهدیدآمیز که تحت فصل هفتم منشور ملل متحد نه‌تنها تحریم بر مردم ایران تحمیل می‌کردند، بلکه برنامه هسته‌ای ایران را ممنوع کرده و جلوگیری از تقویت توان دفاعی و موشکی کشور را به یک وظیفه بین‌المللی با استفاده از همه ابزارها تبدیل کرده بودند. برای طرف مقابل، خواسته کلیدی در مذاکرات این بود که از عدم دسترسی ایران به سلاح هسته‌ای، از طریق محدودیت‌ها و نظارت‌ها اطمینان حاصل کند.

◁ برنامه غنی‌سازی ایران بدون یک روز توقف یا تعلیق ادامه خواهد یافت. جمهوری اسلامی ایران براساس یک طرح مدون و دقیق علمی و فنی، در هشت سال نخست برنامه جامع اقدام مشترک با پذیرش برخی محدودیت‌ها، نه‌تنها برنامه هسته‌ای خود را از دیدگاه بین‌المللی تثبیت می‌کند، بلکه تمام پایه‌های علمی و کاربردی لازم را با یک برنامه تحقیق وتوسعه پیشرفته برای حرکت به سمت غنی‌سازی صنعتی و تجاری با بهره‌برداری از بهترین و پیشرفته‌ترین سانتریفیوژهای خود و در اقتصادی‌ترین شکل و با بالاترین بهره‌وری برقرار خواهد ساخت و نه‌تنها از توان دانشمندان غیور خود بلکه از پیشرفته‌ترین دستاوردهای علمی جهانی نیز بهره‌مند خواهد شد و درنهایت در یک طراحی علمی و کارشناسی ۱۵ساله به ظرفیتی خواهد رسید که برای حداقل پنج نیروگاه هسته‌ای کافی است. اینها امتیازاتی است که برای بسیاری از کشورها تنها یک آرزوی دست‌نیافتنی به‌شمار می‌روند.

◁ اجازه بفرمایید من بیشتر به بحث تحریم‌ها و موضوعاتی که این روزها موجب ابهام شده است بپردازم: تحریم‌های اقتصادی و مالی در حوزه‌های بانکی، مالی، نفتی، گازی، پتروشیمی، تجاری، بیمه، حمل‌ونقل که به بهانه برنامه هسته‌ای ایران توسط اتحادیه اروپایی و آمریکا وضع شده است، در ابتدای اجرای توافق به طور یکجا لغو و متوقف می‌شوند، تحریم تحصیل دانشجویان ایرانی در رشته‌های مرتبط با انرژی هسته‌ای به‌طور کامل لغو خواهد شد، برای نخستین‌بار پس از سه‌دهه تحریم غیرعادلانه ممنوعیت خرید هواپیمای مسافربری مرتفع و امکان بازسازی ناوگان هوایی کشور و ارتقای ایمنی پروازها فراهم خواهد شد، ده‌ها میلیارد دلار از درآمدهای ایران که طی چندسال گذشته به دلیل تحریم‌های ظالمانه در خارج کشور مسدود شده است آزاد خواهد شد، محدودیت فروش نفت ایران منتفی می‌شود، بازارهای جهانی روی فرش و محصولات غذایی ایران باز خواهد شد، نقل و انتقالات و خدمات مالی، فعالیت‌های بانکی و بیمه، خدمات پیام‌رسانی مالی (سوئیفت)، خدمات فاینانس، خدمات مالی مربوط به تجارت با ایران، وام‌های بلاعوض، وام‌های ترجیحی، فلزات گرانبها، الماس، اسکناس، نرم‌افزار، صنایع نفت، گازو پتروشیمی، صنایع کشتیرانی و کشتی‌سازی، صنعت حمل ونقل از تحریم خارج می‌شوند و صادرات و واردات، تامین تجهیزات و سرمایه‌گذاری در این حوزه‌ها آزاد می‌شود، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، کشتیرانی جمهوری اسلامی، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی نفتکش و شرکت‌های تابعه، ایران‌ایر و بسیاری از دیگر نهادها، بانک‌ها و موسسات کشورمان (در مجموع حدود ۸۰۰ شخص حقیقی و حقوقی) از شمول تحریم‌ها خارج می‌شوند، دسترسی بیشتر ایران به حوزه‌های تجاری، فناوری، مالی و انرژی تسهیل خواهد شد و آمریکا ممنوعیت فعالیت شعبات خارجی شرکت‌های آمریکایی در ایران را لغو خواهد کرد. به علاوه آمریکا و اتحادیه اروپا متعهد می‌شوند از اعمال تحریم‌های جدید مرتبط با هسته‌ای علیه جمهوری اسلامی ایران اجتناب کنند و از اعمال تحریم‌های گذشته تحت عناوین جدید نیز خودداری کنند.

◁ شاخصه یک توافق خوب از نظر همه ما رعایت خطوط قرمز و چارچوب‌های اصولی ترسیم شده از سوی مقام معظم رهبری است. تیم مذاکره مفتخر است که در طول دو سال گذشته همواره رعایت این خطوط و چارچوب‌ها را سرلوحه کار خود داشته است. از ابتدای مذاکرات و در طول دو سال گذشته بسیاری از خطوط قرمز ترسیمی به‌تدریج محقق شد: همچون پذیرش غنی‌سازی در ایران، حفظ ماهیت آب سنگین اراک، عدم تعطیلی هیچ یک از تاسیسات، عدم نظارت بر سیستم‌های تسلیحاتی و موشکی ایران، عدم ورود به موضوعات غیرهسته‌ای، لغو فوری تحریم‌های اقتصادی و مالی، لغو فوری قطعنامه‌های شورای امنیت و... در طول چند ماه گذشته که با نزدیک شدن به پایان مذاکرات مباحث دقیق‌تر و حساس‌تر می‌شد، خطوط قرمز نظام نیز دقیق‌تر و مشخص‌تر شده و هر جا لازم بوده است توسط عالی‌ترین مقام در نظام با صراحت بیان شده است. این موارد اخیر را به شرح زیر می‌توان برشمرد: تحریم‌های اقتصادی و مالی مرتبط با موضوع هسته‌ای به‌طور کامل در روزی که به‌عنوان «روز توافق» شناخته می‌شود (حدود دو ماه‌ونیم دیگر) لغو و در روز اجرایی شدن عملا برداشته می‌شود. تحریم‌های تسلیحاتی و موشکی به شکلی که اشاره کردم از ابتدا به محدودیت تبدیل شده و بعد از مدت معینی برداشته خواهد شد. نقض این تحریم‌ها نقض قطعنامه است و نقض توافق محسوب نخواهد شد. تحریم‌های اشاعه‌ای مربوط به کالاهای دومنظوره لغو ولی در عمل از طریق یک کانال خرید در قالب کمیسیون مشترک انجام می‌شود. در زمینه همزمانی لغو تحریم‌های اقتصادی و مالی با امضای توافق و متناظر بودن اقدامات ایران و طرف مقابل، ابتدا شورای امنیت کلیه قطعنامه‌های گذشته خود را لغو می‌کند که دیروز این کار انجام شد. این اقدام که به اصرار ما و به‌رغم مخالفت کنگره آمریکا صورت گرفت به معنی لغو همه قطعنامه‌ها حتی قبل از اینکه مراحل قانونی تصمیم‌گیری در ایران حسب نظر مقام معظم رهبری شروع شود، است که امتیاز مهمی برای ماست و نه سلب حقی از مراجع ذی‌صلاح کشور. پیش از شروع اقدامات ایران در حوزه هسته‌ای، طرف‌های آمریکایی و اروپایی تحریم‌های خود را قانونا لغو یا متوقف خواهند کرد. اثربخشی این لغو از زمانی است که اقدامات ایران انجام شود.

◁ قطعنامه جدید شورای امنیت سازمان ملل متحد در رابطه با موضوع هسته‌ای ایران صادر شد؛ قطعنامه‌ای که برجام را مورد تایید قرار داده و بدین‌وسیله برنامه غنی‌سازی ایران را مورد شناسایی قرار می‌دهد. این قطعنامه‌ای منحصربه‌فرد در تاریخ شورای امنیت به‌شمار می‌رود که دارای ویژگی‌های زیر است: این نخستین‌بار در تاریخ شورای امنیت است که کشوری با مذاکره و بدون جنگ یا تسلیم و بدون اجرای الزامات شش قطعنامه فصل هفتمی منشور، از زیربار تحریم‌ها و در نهایت از زیر بار نظارت شورا آزاد می‌شود، برخلاف شش قطعنامه قبلی، این قطعنامه ذیل ماده ۲۵ و نه فصل هفت منشور صادر شد. البته به دلیل اعمال تحریم‌ها در قطعنامه‌های قبلی ذیل ماده ۴۱، لغو آنها و مقررات مربوط به لغو به ضرورت ذیل ماده ۴۱ منشور آمده است، ولی قطعنامه ذیل فصل هفت نیست. این بدان معنی است که شورای امنیت دیگر برنامه هسته‌ای ایران را تهدید علیه صلح و امنیت بین‌الملل به شمار نمی‌آورد و همان‌طور که در بند ۷ مقدماتی قطعنامه هم آمده است، این نمایانگر یک تغییر بنیادین در رویکرد شورای امنیت نسبت به ایران است. مجددا برای نخستین‌بار در تاریخ شورای امنیت، با کشور هدف در نگارش قطعنامه مذاکره شده است. چنین اقدامی در تاریخ شورا سابقه نداشته است.

◁ درنهایت قطعنامه ۲۲۳۱ دارای نقشه کامل راه از ابتدا تا انتها است و همه گام‌ها تا زمان حتی لغو خود و خاتمه بررسی موضوع در شورای امنیت را پیش‌بینی کرده است. به عبارت دیگر این آخرین قطعنامه شورای امنیت درخصوص موضوع هسته‌ای ایران خواهد بود. به همین دلیل برخی مفاد آن پیچیده یا حتی برای برخی نگرانی ایجاد کرده است.

◁ بیاییم در شرایطی که دنیا، ایران مقتدر و رهبر عظیم‌الشأن ما را پیروز این نبرد تاریخی می‌داند و دوستان ما در منطقه و مقاومت اسلامی همگی مشعوف‌اند و بدخواهان‌مان ماتم گرفته‌اند، ما نیز یک‌دل و یک‌زبان گفتمان غلبه اراده مردم بر فشار و تحمیل را تقویت کنیم و فارغ از همه گرایش‌های سیاسی با تمام توان از عزت و خودباوری این مردم بزرگ پاسداری کنیم.

صالحی در صحن مجلس:

در وین گام‌های بلندتری از لوزان برداشتیم

علی‌اکبر صالحی رییس سازمان انرژی اتمی نیز در مجلس سخن گفت و توضیح داد که:

◁ در لوزان در محورهای فنی به توافقاتی رسیدیم. غربی‌ها در بین لوزان و وین دبه‌ها درآوردند. سعی کردند پیکره‌ای که در لوزان تراشیده شده بود بیشتر از آن بتراشند تا بتوانند به آن چیزهایی که از دست دادند دوباره برسند. اما موفق نشدند، آیا آمریکا با آن همه امکانات و مشاوره فنی یک دفعه مورد غفلت قرار می‌گیرد؟ بله این‌گونه شده است. به‌خصوص با توکل به خدا که داشتیم. برکت نمایان شد و شد اینکه شد. بنده در جلسه علنی باید بااحتیاط صحبت کنم و عرض می‌کنم در وین گام‌های بلندتری از لوزان برداشتیم.

◁ گفتند که اجازه ندارید در رآکتور آب سنگین اراک ادامه کار بدهید. ما هم گفتیم که اصلا ما قصد تولید سلاح نداشته‌ایم و محدودیتی در این زمینه، اصلا برای ما محدودیت به‌شمار نمی‌رود. برای بازتولید اراک محدودیت بود. اگر قرار نیست به سمت بمب برویم، ۱۰کیلوگرم یک کیلوگرم بشود چه محدودیتی است. ما به دنبال غنی‌سازی بالای ۲۰درصد نیستیم. این محدودیت است اما وقتی پلوتونیوم نداریم چه محدودیتی است؟

◁ او در پاسخ به سوال بعدی رییس مجلس مبنی بر اینکه «آیا در فردو برای ۱۵ سال غنی‌سازی محدود نخواهد داشت؟ گفت: فردو در ماه ۱۵ کیلو غنی‌سازی می‌کند. مثلا فردو در سال ۲۰۰ کیلو و نطنز می‌شود ۲ تن. نیاز ما سالانه ۳۰ تن است. ما نمی‌توانیم ۳۰۰۰ تا ماشین نصب کنیم. درحالی‌که در نطنز ما می‌توانیم ۵۰ هزار ماشین نصب کنیم. بنابراین عددی نیست که بشود محل تولید باشد. فردو از اول برای تحقیق و توسعه بود. ما در آنجا تاسیسات مهم و گران قیمت را گذاشته‌ایم. به دلایلی فردو را از برنامه‌ریزی اولیه به سمت مرحله تولید بردند. در بهترین شرایط ۵۰ هزار ماشین در نطنز و ۱۵۰۰ ماشین در فردو است.

◁ یکی از دستاوردهای بزرگ که آرزوی من بود این بود که ما چگونه در داخل برای مصرف سوخت تولید کنیم. سوخت رآکتور تهران با یک نیروگاه هسته‌ای فرق می‌کند. برای سوخت نیروگاه باید انواع آزمایش‌ها را انجام دهید. اگر سوختی را در نیروگاه وارد کنید که نشتی در آن ایجاد شود کسی نمی‌تواند پاسخگوی آن باشد. یک هوشمندی که در مذاکرات صورت گرفت این بود که غربی‌ها پذیرفتند با ایران همکاری کنند که سوخت ایران تحت اشراف بین‌المللی و با کمک دیگران انجام شود. این قدم بزرگی است که برداشته شد. من می‌خواهم عرض کنم بنده به ایرانی بودنم افتخار می‌کنم چراکه تنها کشوری هستیم که می‌توانیم دو کالای استراتژیک خود را به بازار ارائه کنیم. اورانیوم غنی شده و آب سنگین. اگر ما رآکتور اراک را طبق روال گذشته انجام می‌دادیم،کارخانه آب سنگین سالانه ۱۵ تن تولید می‌کرد. ما مازاد تولید را چه باید کنیم. ما تحمیل کردیم بر آنها که آب سنگین‌مان را بفروشیم. دستاوردها را نگاه کنید. نطنز و اراک را داریم. تولید سوخت می‌توانیم بکنیم. از هاتسل‌های می‌توانیم استفاده کنیم. از شرایط بین‌المللی برای تحقیق و توسعه استفاده کنیم. در ساخت سانتریفیوژهای جدید دست ما باز است اما به شرطی که اورانیوم به آن تزریق نکنیم. مراکز دانشگاهی می‌توانند به آن بپردازند.

سیاست

کری: مخالفت کنگره با توافق وین تمامی اعتبار آمریکا را در جهان نابود می‌کند

به گزارش ان پی آر (رادیو عمومی ملی) آمریکا، کری در گفت‌وگو با برنامه «مورنینگ ادیشن» این رادیو از موضع دولت باراک اوباما در قبال از سرگیری روابط دیپلماتیک و توافق هسته‌ای با ایران حمایت کرد و گفت: اگر کنگره نتواند توافق هسته‌ای با ایران را تصویب کند، تبعاتی فاجعه بار خواهد داشت و به شما می‌گویم که آمریکا همه اعتبار خود را از دست خواهد داد. در صورت شکست توافق هسته‌ای، اگر تصمیم به استفاده از گزینه نظامی بگیریم، آیا فکر می‌کنید که سازمان ملل نیز با ما خواهد بود؟ آیا فکر می‌کنید که همقطاران اروپایی واشنگتن از ما حمایت خواهند کرد؟ ایران به بهانه شکست توافق هسته‌ای به غنی‌سازی اورانیوم خواهد پرداخت. شکست مذاکرات یک اشتباه خواهد بود و ایران اقدامات خود را از سر خواهد گرفت. ایران خواهد گفت همان‌طور که گفتیم نمی‌توان به غرب اعتماد کرد و با آنها مذاکره کرد. آنها (غربی‌ها) صادق نیستند و شما را فریب می‌دهند. آنها ما را متوقف کردند و کنگره از مذاکرات عقب‌نشینی کرد و کسی در غرب نیست که بتوان مذاکره کرد. کری همچنین در پاسخ به برخی اظهارات درباره اینکه دولت اوباما بسیار مشتاق توافق هسته‌ای است و هزینه سنگینی را به خاطر آن خواهد پرداخت، گفت که من سه بار مذاکرات را ترک کردم. اوباما تقریباً هربار صحبت می‌کرد و به من می‌گفت «بدان که می‌توانی از مذاکرات خارج شوی و من هم واقعاً این کار را کردم. در نتیجه مانعی در این زمینه نداشتیم و حقیقت این است که به توافقی رسیدیم که فراتر از باور مردم بود و این واقعاً همان چیزی است که شما از مردم شنیدید.»

تیتراخبار

◁ هاموند وزیر امور خارجه انگلیس تأکید کرد که داعش باید در سوریه نابود شود تا اقدامات وحشیانه تروریستی همچون قتل عام در ساحل سوسه تونس متوقف شوند.

◁ منابع رسانه‌ای در اقلیم کردستان عراق اعلام کردند که قطر درصدد افتتاح کنسولگری در شهر اربیل است.

جریان‌ها و نهادهای مسلمانان انگلیس معتقدند دیدگاه نخست‌وزیر این کشور در مبارزه با افراط گرایی در انگلیس که توسط او اعلام شد، گیج‌کننده، متناقض و بی‌معنی است

جامعه

شکاف‌های جنسیتی بازار کار بیش از پیش خود را نشان می‌دهد

شهیندخت مولاوردی، معاون رییس‌جمهوری در امور زنان و خانواده روز سه‌شنبه در نشست هم‌اندیشی ظرفیت‌های ناشناخته فرهنگی، اجتماعی زنان کارگر که با حضور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و جمعی از کارگران زن در محل این وزارتخانه برگزار شد این مطلب را عنوان کرد.

او با بیان اینکه اشتغال زنان ۷۹،۷ درصد است، گفت: براساس نتایج این سرشماری نرخ اشتغال مردان ۹۱،۵ درصد است این در حالی است که نرخ فعالیت اقتصادی زنان دارای تحصیلات عالی ۳۴،۳ درصد و مردان دارای تحصیلات عالیه ۶۰،۴۴ درصد است. زنان در جهان با طیف وسیعی از چالش‌ها نظیر انتخاب شغل، شرایط کار، تساوی حقوق و دستمزد و برابری تعادل در مسئولیت‌های کاری و خانوادگی مواجه هستند و شکاف‌های جنسیتی بازار کار بیش از پیش خود را نشان می‌دهد. بحران مالی و اقتصادی جهان نیاز به تحقق برابری جنسیتی در بازار کار برای مقابله با آسیب‌پذیری ناشی از شوک‌های اقتصادی و فقر را آشکار می‌کند. براساس برآوردهای بانک جهانی، تمایل مشارکت اقتصادی زنان غیرقابل انکار است و این مشارکت ضرورت دنیای امروز برای رشد و پیشرفت اقتصادی جوامع است. در شرایطی هستیم که برای رسیدن به دستمزد برابر در مقابل کار برابر، به ۷۵ سال زمان نیاز است این در حالی‌است که بیش از ۹۵درصد مشاغل زنان در دنیا غیررسمی است یعنی قوانین کار از آنها حمایت نمی‌کند.

تیتراخبار

◁ نجات امینی، معاون اقتصادی و برنامه‌ریزی سازمان تأمین اجتماعی از افزایش سرمایه بانک رفاه خبر داد و گفت: افزایش سرمایه این بانک در سال‌جاری باعث می‌شود که خدمات و تسهیلات بهتری در اختیار بازنشستگان قرار گیرد.

◁ رییس سازمان حج و زیارت گفت: صدور روادید زائران ایرانی حج تمتع سال ۹۴ از هفته دوم شوال مطابق با ۱۰ مرداد آغاز می‌شود.

پزشکی قانونی کشور اعلام کرد که اجساد ۱۰ نفر از ۱۳ قربانی حادثه توفان و سیلاب در استان‌های تهران و البرز تعیین هویت شد

فرهنگ

دارن کریس در نخستین فیلم بری مارو بازی خواهد کرد

به گزارش هالیوود ریپورتر، بری مارو نویسنده فیلمنامه «مرد بارانی» که در سال ۱۹۸۹ به خاطر آن برنده جایزه اسکار شد، قصد دارد با ساخت یک کمدی عاشقانه وارد دنیای کارگردانی شود. مارو در نخستین تجربه کارگردانی خود از دارن کریس برای بازی در فیلمش استفاده می‌کند. دارن‌کریس خواننده، بازیگر و ترانه‌سرای آمریکایی امسال برای ترانه «این بار» برای مجموعه کمدی «Glee» نامزد جایزه امی شد. دارن کریس در زمینه دوبلوری نیز فعالیت می‌کند و در انیمیشن «قصه شاهزاده کاگویا» به جای شخصیت سوته مارو و «باد می‌وزد» به جای کاتایاما صحبت کرده است. فیلم «Smitten» که فیلمنامه آن را نیز خود مارو نوشته است به داستان مدیر جوان یک کمپانی مد می‌پردازد که توسط مافیا ربوده شده و به کوه‌های آلپ برده می‌شود. این فیلم به تهیه‌کنندگی جولیا راسک و دیوید نیکولاس و مارو قرار است در ایتالیا فیلمبرداری شود. دراین فیلم ماداللینا گینا و آنجلا مولینا نیز به ایفای نقش می‌پردازند.

تیتراخبار

◁ نصرالله رادش که در سری اول مجموعه «در حاشیه» حضور داشت، از آغاز ساخت سری جدید این مجموعه از اوایل مرداد ماه خبر داد.

◁ کارول برنت در حالی شایسته دریافت جایزه از اتحادیه بازیگران سینما شناخته شد که تاکنون جوایز متعددی از جمله ۲۵ جایزه امی و پنج جایزه گلدن گلوب را در لیست افتخارات خود دارد.

جواد گلپایگانی بازیگر نقش «آتقی» در سریال «آینه عبرت» از حضور دوباره‌اش پس از ۲۰ سال مقابل دوربین فیلم تلویزیونی «سفر بخیر مادربزرگ» ابراز خوشحالی کرد

ورزش

نژادپرستی در ورزشگاه‌های فوتبال روسیه

در شرایطی که اخیراً امانوئل فریمپونگ، هافبک غنایی باشگاه اورال ادعا کرد در دیدار مقابل اسپارتاک مسکو با توهین‌های نژادپرستانه هواداران مسکویی روبه‌رو شده است، این حرف‌ها از سوی هالک برزیلی تأیید شد. این مهاجم تنومند باشگاه زنیت تأیید کرد که تقریباً در تمام مسابقات با رفتارهایی مشابه روبه‌رو می‌شود. او بیم آن دارد که این رفتارها در زمان برگزاری جام جهانی ۲۰۱۸ در خاک روسیه، در سطحی گسترده‌تر انجام شود. هالک درباره نژادپرستی در ورزشگاه‌های روسیه گفت: اینکه نژادپرستی در جام جهانی هم باشد، آن را درشت‌تر و زشت‌تر جلوه می‌دهد. این اتفاق معمولاً در ورزشگاه‌های روسیه رخ می‌دهد و خبر آن در جهان بازتاب خاصی پیدا نمی‌کند. باید بگویم که تقریباً در تمام مسابقات با این رفتارها روبه‌رو شده‌ام. پیش‌تر عصبانی می‌شدم اما دیدم که فایده‌ای ندارد. حالا برای آنها بوسه می‌فرستم و سعی می‌کنم عصبانی نشوم. اوضاع برخوردهای نژاد پرستانه در این کشور تا آنجا بسط پیدا کرده است که هالک در دسامبر گذشته توسط الکسی ماتونین داور بازی مقابل موردوویا سارانسک، با رفتارهای نژادپرستانه روبه‌رو شد؛ پرونده‌ای که از سوی فدراسیون فوتبال روسیه به دلیل عدم وجود اسناد معتبر بدون جریمه مختومه اعلام شد.

تیتراخبار

◁ احسان حدادی ملی‌پوش پرتاب دیسک ایران موفق به کسب سهمیه ورودی مسابقات جهانی شد.

◁ یک وب‌سایت خبری تحلیلی در گزارشی مفصل از وضعیت کنونی ارسلان کاظمی در بسکتبال آمریکا نوشت و با این ملی‌پوش ایرانی گفت‌وگویی انجام داده است.

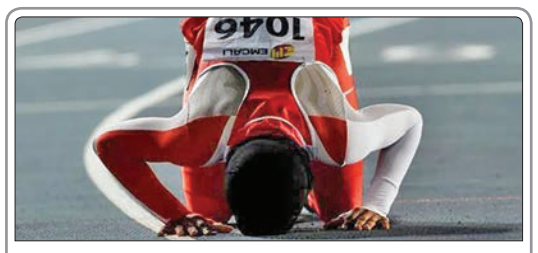

سلوا عید ناصر دونده ۱۷ ساله و مسلمان تیم ملی دوومیدانی بحرین با حجاب و پوشش اسلامی موفق به شکستن رکورد جهانی دوی ۴۰۰ متر شد

کافه تبلیغات

نقش غیرقابل باور تبلیغات در جهان مدرن کسب‌وکار

زهره زاهدی کرمانی

تبلیغـات نقـش بسـیار مهمی در جهـان مدرن کسـب‌وکار بـازی می‌کند. بسـیاری از کمپانی‌ها و مراکـز تجاری جهـان دیگر به طور روتین بخشـی از بودجه‌شـان را برای تبلیغات سالانه کمپانی خود اختصاص می‌دهند.

اگر شـما یک آمریکایی باشـید و بتوانید سـابقه تبلیغات در این کشـور را مورد بررسـی قرار دهید، می‌فهمید که کشـور شـما تاکنون بـرای تبلیغات جهانـی خود چیـزی نزدیک بـه ۴۹۸ بیلیون دلار هزینه کرده است. در حدود یک دهه پیش، کمپانی «جنـرال موتورز» به‌عنوان شـرکتی که بیشـترین تبلیغات ملی را داشـته اسـت، بیش از ۵٫۴بیلیون دلار روی تبلیغات خود هزینه کرده است.

در جهـان مدرن کسـب‌وکار، هـدف از تبلیغات چیسـت؟ تبلیغات یک وظیفه مهـم و حیاتی برای برقراری ارتباط با مخاطب و رسـاندن محصولات و خدمات به دسـت اوسـت. خدمتی که تبلیغات در این میان انجام می‌دهد آن است که با ارائه اطلاعات و حتـی یادآوری وجـود یک محصول یـا خدمات به‌خصوص، توجه مخاطب را به سـوی آن محصول یـا خدمات جلب می‌کند. زمانی که محصولی جدید معرفی می‌شـود، وظیفه تبلیغات ایجاد انگیزه و به وجـود آوردن تقاضای اولیه نسـبت به آن محصول یا خدمات است.

اگر بخواهیم به تجزیه و تحلیل هدف تبلیغات در جهان امروز بپردازیم، به مسـئله برقراری ارتباط با مخاطـب و ایجاد مخاطبان هـدف در یک محدوده زمانی مشخص می‌رسیم.

تبلیغات در فرم کهن آن

برای شـروع بهتر اسـت بـه گزیـده‌ای از تاریخ تبلیغـات بپردازیـم. باستان‌شناسـان و تاریخ‌دانان کشـورهای مختلـف در طول بررسـی‌های خود به مدارکی در زمینه رویدادهای مختلف در این زمینه برخورده‌انـد. در تاریخ کشـور رم، به نقاشـی‌هایی برمی‌خوریم کـه تصویر نبرد گلادیاتورها هسـتند. فینیقی‌هـا تصاویـری بزرگ از محصـولات خود را در طول مسـیر رفت‌وآمد مردم نقاشـی می‌کردند. آسـوکا، یکی از بزرگ‌ترین امپراتوران هندوستان، با ازدواجـش با «راک ادیکتس» بـه تبلیغ اصول مهم سیاسـی و مذهبی مردمش پرداخت. در سریلانکای باسـتان، تعداد بسـیار زیـادی کتیبه‌های سـنگی وجود دارد که قوانین اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، مذهبـی و فرهنگی را تبلیغ می‌کننـد. برای مثال، دو پادشاه مشـهوری که کتیبه‌های بسیاری در این زمینه‌ها برای روشن کردن ذهن عموم مردم نسبت به قوانین دارند، «واتاگامینی ابهایا» و «نیسانکا مالا» در دوره‌های «آنورادهاپورا» و «پولوناروا» هسـتند. با انقلاب صنعتی و چرخش از تمدن کشـاورزی به سـوی اقتصاد کشت و زرع، تمایل عموم مردم برای تبلیغات کسب‌وکار خود آغاز شد.

بسـیاری از شـرکت‌های تجاری کار خـود را از همان‌جا آغاز کردند. شـروع کار آنها مسـئله رقابت را پیش آورد و آنها برای پیش افتادن از رقبای خود دست به تبلیغات زدند.

کشـورهای آمریکایی و اروپایی نقشی حیاتی در مسـئله تبلیغات محصولات خود و شـروع صادرات محصولات‌شان به کشورهای آسیایی داشتند.

تبلیغات، ابزاری مهم برای ایجاد روابط عمومی

تبلیغـات از طریق رسـانه بـه انتقـال اطلاعات می‌پـردازد و ایـن در حالی اسـت کـه معمولا هم یک اسپانسـر برای مکان و زمانـی که این تبلیغات پخش می‌شـوند، هزینـه‌ای را پرداخت می‌کند. در این مسـیر، قرار دادن پیام در رسـانه‌ها یک روش کنترل‌شـده به حسـاب می‌آیـد. البتـه باید گفت تبلیغات شفاهی و دهان‌به‌دهان هم نقش مهمی در زمینه انتقال اطلاعات ایفا می‌کند.

روابط عمومی هم یکی دیگر از شـیوه‌هایی است که با جلب مخاطبان، مشـتریان طراحان تبلیغاتی را به اهداف‌شـان نزدیک‌تر می‌کند. در بیشتر اوقات پیش می‌آید که سـازمان‌ها از شـیوه روابط عمومی برای تبلیغات اسـتفاده می‌کنند چراکه از یک‌سـو نمی‌دانند به چه نکاتـی می‌توانند در تبلیغات خود اشـاره کنند و از سـویی دیگر احتمـال دارد گمان کنند که دیدگاه‌شـان ممکن است عادلانه و آن‌طور که باید و شاید در تبلیغات منعکس نشود.

همین مسـئله باعث می‌شـود تا ایـن کمپانی‌ها گمان کنند که مشتریان‌شـان منظـور آنها را درک نمی‌کننـد. تبلیغات ابزاری مهم برای ارتباط جمعی اسـت و برای برقراری ارتباط با مردم داخل و خارج کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

گفت‌وگوی «فرصت امروز» با ایده‌پرداز کمپین الوپنجره

اگر واسطه‌ها نقش خود را درست ایفا نکنند...

نرگس فرجی

برخی از کمپین‌ها توجه بیشـتری را به خودشان جلب می‌کننـد و این جلب توجه به دلایل مختلفی امـکان دارد رخ دهد. این روزهـا کمپین الوپنجره از شـرکت ویستابسـت باعث جلب توجه بسیاری از فعـالان ایـن حـوزه شـده اسـت؛ کمپینـی که مدت‌ها اسـت طـرح تبلیغاتش را روی رسـانه‌های مختلفی مشـاهده می‌کنیم. این کمپین که در میان بزرگ‌ترین کمپین‌های سال ۹۴ تاکنون قرار گرفته، در سه فاز طراحی و اجرا شده است.

به نظر می‌رسـد که بعد از اکران این سـه فاز حالا تمامی مخاطبان متوجه شده باشند که هدف از این کمپین چه بوده و چرا برند ویستابسـت تصمیم به راه‌انـدازی کانـال ارتباطی الوپنجره گرفته اسـت. «فرصت امروز» هم مطابق روال کاری هر روزه‌اش با کمک کارشناسان این حوزه به بررسی دقیق کمپین الو پنجره پرداخت؛ گزارشی که در قالب مصاحبه‌ای در روز سه‌شـنبه ۲۳تیرماه ۹۴ در صفحه مدیریت تبلیغات منتشر شد.

در مطلب منتشرشـده سـوالاتی مطرح شـد که حمید قنبری، معاون اسـتراتژی برند این کمپین و دانشـجوی DBA دانشـگاه تهران در ادامه به آنها پاسخ می‌دهد.

بـرای شـروع بفرمایید کـه الو پنجره چیست و چرا ویستابست که یک برند تخصصی در حوزه تولید UPVC اسـت، اقدام به اکـران تبلیغات به این وسـعت کرده‌است؟

الـو پنجـره کمپینـی بـا هدف معرفـی خدمتـی تازه از شـرکت ویستابسـت در جهت رفع یکی از نیازهای اساسی مشتریان این حوزه از بازار است.

همان‌طور که می‌دانید مشتریان نهایی این حـوزه از بازار معمولاً با تولیدکننـدگان اصلی و برند رهبر این حوزه ارتباط مستقیمی ندارند و در اکثر مواقع یکسـری واسطه‌ها مسئولیت تولید و نصب در و پنجره محصـولات را از شـرکت اصلـی بـه مصرف‌کننده نهایـی به عهده دارنـد، واسـطه‌هایی که بـه در و پنجره‌ساز معروف هستند. معمولاً مصرف‌کننـده نهایی بـه این افراد مراجعه و از آنهـا تقاضای تعویض یـا نصب در و پنجـره را می‌کنند. پس پنجره‌سـازها به‌عنـوان کانال ارتباطی بـا مصرف‌کننـده نهایی محسـوب می‌شـوند. حال اگر این واسـطه نقش خود را درسـت ایفا نکند، چه اتفاقی می‌افتد؟ مشتری نهایی از برند مادر دلسرد می‌شود.

یـک در و پنجـره خـوب از بخش‌های مختلفی تشـکیل شده اسـت کـه UPVC بخش مهمی از آن اسـت، اگر یک پنجره‌سازی از بهتریـن UPVC هم اسـتفاده کند ولـی بخش‌های دیگـر نظیر یـراق‌آلات، نحـوه نصـب، نـوار درزگیر و حتی تعـداد پیچ‌های به کار رفتـه را از اجنـاس نامرغوب اسـتفاده کنـد، محصـول نهایی محصـول خوبی نخواهـد بود و در نهایـت موجـب نارضایتـی برای مصرف‌کننده نهایی می‌شـود. این نارضایتی زنگ خطری بزرگ برای شـرکت‌های تولیدکننـده خـوب UPVC محسـوب می‌شود؛ زنگ خطری که باعث شـکل‌گیری ایده اصلی الوپنجره توسط این برند شد. این برند برای شـروع این کمپین تمامـی نمایندگان خـود در طرح بـزرگ را ارزیابی کرد تا از کیفیت کار آنها اطمینان حاصل کند. پس به‌طورکلی باید بگویم ویستابسـت برای ارتباط مسـتقیم و بی‌واسطه با مشـتریان نهایی خـود اقدام به راه‌انـدازی یک کانـال ارتباطی به نـام الو پنجـره کرده‌اسـت؛ کانال ارتباطـی کـه پاسـخگوی تمامی نیازهـای مخاطبـان در مورد در و پنجره اسـت. مخاطبـان از طریق ایـن کانال می‌توانند پرسـش‌های خـود را در مـورد تعویـض، نصب یا خرید پنجره بپرسـند و پاسـخ مناسب را دریافت کنند.

این کانال ارتباطی کارکردهای دیگری هم دارد؟

ایـن کانـال نه‌تنها بـه تمامی سـوالات مصرف‌کنندگان پاسـخ می‌دهـد بلکه به‌نوعی مسـئولیت اجتماعـی ایـن برنـد را در جهت افزایـش آگاهـی و دانـش عموم جامعه (مصرف‌کننـدگان نهایی) نسبت به این صنعت ایفا می‌کند.

الـو پنجـره تنها بـه تلفن ختم نشـده بلکـه این برند از سـایت و شـبکه‌های اجتماعـی مختلف نیز برای ارتباط راحت‌تر با مشتریانش اسـتفاده کرده‌اسـت، علاوه براین مـوارد، بـرای نخسـتین بـار در ایـن کمپیـن از USSD کـد نیز بهره‌برداری کرده‌ایم. این تنوع ابزار کمک می‌کند کـه مخاطبان با هر سیسـتمی که علاقـه دارند با این برند تمـاس بگیرند و این امر خود موجب می‌شـود این برند بتواند با مخاطبان متنوع خود ارتباط برقرار کند.

وقتـی ویستابسـت بـه دنبال یک کانال ارتباطی مسـتقیم با مشتریانش بوده، پس چرا برای تبلیغاتـش از شـیوه تیزینـگ استفاده کرده و مستقیم به آنها نگفته که قرار است چه خدمتی را ارائه دهد؟

یکی از شیوه‌هایی که این روزها در تبلیغات ایران استفاده می‌شود، شـیوه تعلیقی یا اصطلاحاً تیزینگ اسـت. این شـیوه بـرای برندهای جدید، محصولات و خدمات جدید مناسـب اسـت. شـیوه تبلیغاتی تیزینگ بهترین روشـی اسـت که مشـتریان را درگیر ایـده می‌کند، همیـن عامل باعث شـد که ما نیز سراغ این شـیوه برویم. اجرای این شیوه سـخت اسـت و فعالان این حوزه می‌دانند که چقدر مدیریت و زمان‌بندی تعویض مراحل کمپین، هنگامی که از رسـانه‌های متنوعی اسـتفاده می‌کنیـم یـا اصطلاحاً یـک کمپیـن ۳۶۰ درجـه داریم دشـوار اسـت، به حدی کـه این امر معیاری برای مشـخص شـدن توانایـی و قدرت آژانـس تبلیغاتی اسـت. در مرحلـه اول کمپین الو پنجره از رسانه‌های محیطی، مترو و آرم آگهی شـبکه‌های اسـتانی و سراسـری و شـبکه‌های رادیویی استفاده کردیم. فاز دوم کانال‌های ارتباطی معرفی شـدند، بدون آنکه هیـچ نامی از برند ویسـتا بسـت ذکـر شـود. در این فاز عـلاوه بر رسانه‌های فاز قبل سراغ تلویزیون و فضای مجازی رفتیم به‌طوری‌که وب‌سـایت کمپین راه‌اندازی شـد. دیجیتال مارکتینگ و شـبکه‌های اجتماعی نیز به‌طور گسترده‌ای به اهداف این کمپیـن کمک کردند. در فاز سوم بالاخره برای مشتریان از طریـق رسـانه‌های دیجیتـال و شـبکه اجتماعـی، رسـانه‌های محیطـی تهـران و شهرسـتان‌ها، آگهی‌هـای تلویزیونـی، متـرو و . . هدفمـان را رمزگشـایی کردیم. البتـه در ایـن فـاز از طریق تلفن گویا به شـیوه تبلیغات فرد به فرد، اطلاعات مستقیمی را به گروهی از مخاطبان که برحسب نمونه‌گیری انتخاب شده بودند، دادیم.

تبلیغات خلاق

آگهی: شرکت Coyote-شعار:هشدار تغییر همه‌چیز! (Coyote یک سیستم هشدار دهنده در اروپا است که در مناطق خطرناک از طریق تبادل اطلاعات وارد شده توسط کاربران شبکه به آنها کمک می‌کند)

ایستگاه تبلیغات

تاکید بر اهمیت واکسیناسیون با گریاندن بچه‌ها

یک کمپیـن تبلیغاتی دو مرحلـه‌ای در متروها در سرتاسـر جهـان با ارائـه پیشـنهاد «یک بچه را بگریانیـد» (#MakeAChildCry)، قلـب بینندگان را جریحه‌دار می‌کند.

ایـن اقـدام با هـدف جمـع‌آوری بودجـه برای واکسیناسـیون بچه‌های کشـورهای جهان سـوم، در آلمـان، آرژانتین، کانادا، اسـپانیا، یونان، هلند، پرتغال، سـوییس و انگلسـتان از سـوی پزشکان صورت می‌گیرد.

بـه گزارش‌ام‌بـی‌ای نیـوز، آژانـس تبلیغاتـی DDB پاریـس مسـئول برگـزاری ایـن کمپین اسـت کـه تصاویر کلـوزآپ از بچه‌هـای گریان را نشـان می‌دهـد. این حرکـت احتمالا بـه منظور ایجـاد همهمه‌ای قابل توجه میان مسـافران مترو انجام می‌شود.

مرحله دوم کمپین فوق شـامل پخش یکسـری آگهی تبلیغاتی و به تصویر کشـیدن همان بچه‌ها در حال دریافت واکسن حیاتی می‌شود.

بازار مجانی

برای پرداخت‌های سریع و نقد تخفیف قائل شوید

عطیه عظیمی

پول عبارت است از آن چیزی که در دادوستد و مبادله مورد قبول افراد جامعه باشد. در خلال دوره‌های تکامل اقتصادی جوامع، مراحل مختلفی سپری شده تا پول به شکل امروزی آن رسیده است. بالغ بر نیم قرن پیش، در کنار ابزارهای پرداختی همچون اسکناس، مسکوک و چک، ابزارهای جدیدی وارد عرصه پرداخت شدند. با ورود این ابزارهای جدید پرداخت الکترونیکی، تغییرات زیادی در نحوه پرداخت‌ها به‌وجود آمد. در دهه ۱۹۹۰، استفاده از کارت‌های نقد با سرعت زیادی در بسیاری از کشورهای اروپایی و ایالات متحده آمریکا رایج شد. رواج ابزارهای پرداخت جدید، بیشتر بانک‌های مرکزی کشورها و کارشناسان را برآن داشت که به بررسی و مقایسه پرداخت‌های نقدی و پرداخت‌های الکترونیک بپردازند. مزایای زیادی از قبیل استفاده سهل و راحت، کاهش هزینه بانک‌های مرکزی و بانک‌ها، کاهش مصرف انرژی، حفظ محیط‌زیست، پایین آمدن ریسک مفقود یا ربوده شدن پول و غیره برای ابزارهای جدید برشمرده می‌شد.

تشویق افراد جنبه تربیتی و روان‌شناسی دارد، یعنی برای ترغیب بهتر نیروهای انسانی و افزایش کیفیت و کارایی، آنان تشویق می‌شوند. تشویق در واقع پاداش یا سزای یک رفتار است. باید در مقابل خدماتی که کارکنان ارائه می‌دهند یا ضعف‌ها و سستی‌هایی که از خود نشان می‌دهند، عکس‌العمل مناسب نشان داده شود. باید از افرادی که کارشان را درست و به‌موقع انجام می‌دهند قدردانی شود و از افرادی که سستی و بی‌تفاوتی نشان می‌دهند انتقاد شود. در توضیح تشویق و تنبیه گفته می‌شود که نباید در برابر خوبی‌ها و بدی‌ها یکسان و بی‌تفاوت بود زیرا این بی‌تفاوتی سبب ایجاد ضعف در افراد خوب و سستی بیشتر در افراد ضعیف می‌شود.

نتایج تجربی تعدادی از تحقیقات نشان داد که مورد پذیرش قرار گرفتن کارت‌های نقد در پایانه‌های فروش توسط تجار، نقشی کلیدی در رشد روزافزون استفاده از کارت‌های مزبور داشته است. اما با وجود رشد قابل ملاحظه در پذیرش ابزارهای پرداخت الکترونیک و به‌رغم مزایای برشمرده برای آن، گرایش به استفاده از اسکناس در سطح بالایی قرار دارد و در حالی که حجم پرداخت‌های الکترونیک افزایش یافته، همزمان تقاضای اسکناس نیز با افزایش مواجه بوده است.

با ارائه تخفیف به افرادی که خریدهای نقدی و سریع انجام می‌دهند، هم این افراد تشویق شده

و دوباره به سمت خرید از محصولات جدید ما بازمی‌گردند و هم دیگران ترغیب به خرید نقدی و فوری می‌شوند. در واقع ارائه تخفیف‌های مناسب می‌تواند خود تبلیغی غیرعلنی برای محصولات ما به حساب آید و به این ترتیب صاحبان کسب‌وکارها می‌توانند با سود کمتر محصولات خود را در مدت کم و به روش نقدی و سریع به فروش برسانند. در این شرایط استفاده از سود کمتر و ارائه تخفیف درازای خرید سریع خود به‌عنوان یک بازاریاب رایگان برای کسب‌وکار ما عمل کرده است.

همیشه و در هر شرایطی با استفاده از خلاقیت و تفکر می‌توان به نتایج قابل دسترسی دست یافت. بحث تفکر در روان‌شناسی دارای ریشه‌ای عمیق است و روان‌شناسان پیشرو در علم شناختی توجه زیادی به تفکر و ماهیت آن داشته‌اند. بررسی متون روان‌شناسی فرد را به این واقعیت رهنمون می‌سازد که هر چه تفکری انعطاف‌پذیرتر، اصیل‌تر و سیال‌تر باشد، واگرایی آن بیشتر و در نتیجه، این نوع تفکر خلاق‌تر است و خلاقیت ما را در مورد دستیابی به روش‌های بازاریابی کم‌هزینه به مقصد می‌رساند.

آیا می‌دانستید

بازاریابی موثر

آیا می‌دانستید بازاریابی موثر در کسب‌وکار، خودبه‌خود ایجاد نمی‌شود و باید برای آن برنامه‌ریزی و هزینه کرد؟ بیشتر شرکت‌ها وقتی به مشتریان می‌رسند، خدمات و محصولات خود را معرفی می‌کنند و به آنها توضیح می‌دهند که چرا باید این خدمات و محصولات را بخرند. البته این کار شیوه‌ای است که بیشتر فروشندگان برای فروش به کار می‌گیرند، اما اغلب فراموش می‌کنند که توضیح بدهند یک محصول چگونه می‌تواند برای مشتری سودمند باشد.

درصورتی که مشتری تنها زمانی جذب می‌شود که به او بگویید آنچه شما به او ارائه می‌کنید چگونه زندگی یا کسب‌وکار او را بهتر می‌کند. البته تا وقتی که خواسته مشتری را نشناسید نمی‌توانید از مزایای محصول یا خدمت‌تان برای او صحبت کنید.

قوانین برندینگ زیر ذره‌بین «فرصت امروز»

قوانین محدود کننده ایده‌پردازی

امیر کاکایی

هر سازمانی باید برای خود نام تجاری مناسبی را انتخاب کند و این انتخاب یکی از مسائل بنیادی است که هر سازمان باید به آن بپردازد. این نامگذاری و فرآیند ثبت آن نقش بسزایی را در مقوله برندینگ و برندسازی ایفا می‌کند. نام برند می‌تواند جزو ابزارهای بسیار مهم برای ارتباط با مشتری تلقی شود و نام تجاری مناسب به‌آسانی در ذهن مشتری ماندگار خواهد شد. از طرفی به دلیل اینکه تغییر نام برند برای سازمان و به‌خصوص بازاریاب‌ها سخت است، سازمان‌ها ترجیح می‌دهند در فرآیند ایجاد نام تجاری دقت بسیار زیادی را داشته باشند.

در فرآیند ثبت نام تجاری، مواد قانونی حائز اهمیتی باید مورد توجه سازمان‌ها قرار گیرد. یکی از این موضوعات این است که مدت اعتبار نام تجاری ثبت شده ۱۰سال است و این نام‌های تجاری را باید هر ۱۰سال یکبار با پرداخت هزینه‌ای تمدید کرد و اگر سازمان دیگری از این نام تجاری استفاده و به حقوق نام تجاری تجاوز کند، سازمان مبدا می‌تواند از آن طبق ماده ۴۰ شکایت کند و به حقوق ازدست‌رفته خود دست یافت اما مسئله اینجاست که در ایران به علت نبود قوانین کپی‌رایت به این‌گونه مسائل توجه نمی‌شود و بسیاری از شرکت‌ها اگر هم به برند یا حتی محصول آنها تجاوزی صورت گیرد، اقدام خاصی نمی‌کنند. ثبت هر نام تجاری معمولا با هزینه‌ای بین ۳۰ تا ۵۰هزار تومان همراه است و در حدود دو تا سه‌ماه زمان می‌برد. از طرفی بسیاری از نام‌های تجاری قبلا توسط سازمان‌ها و اشخاص دیگر ممکن است به ثبت رسیده باشد، به همین دلیل ثبت نام تجاری در بسیاری از مواقع با مشکلات بسیار زیادی همراه است و این موضوع باعث می‌شود سازمان‌های جدید اقدام به خرید نام‌های تجاری مختلف که قبلا ثبت شده است، کنند. مسئله اینجاست که برای ثبت یک نام تجاری دقیقا چه اقداماتی باید انجام شود و در این حوزه چه محدودیت‌هایی وجود دارد؟

در همین زمینه دکتر محمد آزادی، عضو کمیسیون برند سازمان توسعه تجارت ایران و عضو هیات‌علمی سازمان مدیریت صنعتی درباره ثبت برند در گفت‌وگو با «فرصت امروز» می‌گوید: به‌صورت کلی برند یک قول است که ثبت آن در ذهن و قلب مشتریان و مردم انجام می‌شود اما علامت یا نام تجاری را می‌توان در سازمان ثبت اسناد و املاک ایران ثبت کرد. ثبت برند یک اشتباه مصطلح است که باید اصلاح شود. مراحل ثبت یک نام یا علامت تجاری بدین‌صورت است که باید به محل سازمان ثبت‌اسناد و املاک ایران مراجعه کرد و در بعضی موارد از طریق سایت نسبت به ارائه درخواست اقدام کرد. کارشناسان سازمان درخواست مربوطه را بررسی کرده و در صورت عدم تشابه به موارد ثبت‌شده قبلی نسبت به ثبت موردنظر اقدام می‌کنند.

محدودیت‌های برندینگ

آزادی‌درباره‌محدودیت‌های قوانین برند در ایران خاطرنشان می‌کند: محدودیت‌ها تنها در حوزه قوانین نیست و در حوزه‌های دیگر این محدودیت‌ها وجود دارد و مهم‌ترین محدودیت‌ها عبارتند از عدم دسترسی به بانک‌های اطلاعاتی بین‌المللی جهت استناد به مورد ثبت عدم وجود مرجع مالکیت معنوی در ساختار قوه مجریه. در حال حاضر سازمان ارزیابی‌کننده برندهای ملی در کشور که در قوه‌مجریه وجود دارد سازمان توسعه تجارت ایران است که با تصویب هیات‌وزیران رسمیت یافته است. کمبود کارشناسان حوزه مالکیت فکری در کشور، عدم امکان ثبت علامات شنیداری، بویایی و... است.

عدم توجه به کپی‌رایت آفت اقتصاد ایران

او با اشاره به این موضوع که «در ایران به قوانین کپی‌رایت توجه نمی‌شود و شرکت‌های معتبر داخلی به‌راحتی محصولات را از یکدیگر کپی می‌کنند» اظهار می‌کند: رعایت نکردن قوانین کپی‌رایت یکی از بزرگ‌ترین مشکلات اقتصادی و تجاری در کشور است. وقتی شما به مالکیت فکری افراد توجه نکنید میزان تمایل به ایده‌پردازی در کشور کم خواهد شد، سرمایه‌گذاری کارآفرینان کاهش خواهد یافت و اصولا کسانی که سرمایه‌گذاری‌های کارآفرینانه داشته‌اند به نتیجه سرمایه‌گذاری‌های خود نخواهند رسید و این دقیقا یعنی افت درآمد و افول اقتصاد کشور. لازم است که قوانین و جریمه‌های سخت‌گیرانه‌ای درزمینه عدم رعایت این حقوق در نظر گرفته شود.

نام‌های تجاری را باید هر ۱۰سال یکبار با پرداخت هزینه‌ای تمدید کرد و اگر سازمان دیگری از این نام تجاری استفاده و به حقوق نام تجاری تجاوز کند، سازمان مبدا می‌تواند از آن طبق ماده ۴۰ شکایت کند و به حقوق ازدست‌رفته خود دست یابد اما مسئله اینجاست که در ایران به علت نبود قوانین کپی‌رایت به این‌گونه مسائل توجه نمی‌شود و بسیاری از شرکت‌ها اگر هم به برند یا حتی محصول آنها تجاوزی صورت گیرد، اقدام خاصی نمی‌کنند

جایگاه قوانین برند

این مدرس برندینگ درباره جایگاه قوانین مرتبط با برند بیان می‌کند: کشور ایران ازلحاظ قوانین مربوط به حوزه برند جایگاه مناسبی داشته اما کمبودهایی نیز دارد. با بررسی‌هایی که در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان بالاترین مرجع رسمی قانونی کشور در بخش قوانین مربوط به ثبت شرکت‌ها، علائم تجاری و... انجام می‌دهیم، مشاهده می‌کنیم که ظرفیت‌های قانونی مناسبی در کشور وجود دارد اما مشکل اساسی در عدم آشنایی با این ظرفیت‌های قانونی در صنعت و دانشگاه است.

در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران فصل چهارم و به‌طور مشخص اصول چهل‌وسوم، چهل‌وچهارم، چهل‌وششم، چهل‌وهفتم، پنجاهم و هشتادوپنجم بر حمایت از توسعه و پیشرفت اقتصادی کشور با در نظر گرفتن مالکیت کسب‌وکار مشروع تاکید دارد. در سند چشم‌انداز ۲۰ساله کشور با تاکید بر تولید علم و فناوری، سرمایه اجتماعی در تولید ملی، بهره‌مندی از محیط‌زیست مطلوب جهت کسب جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری منطقه و رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی موردحمایت قرار می‌گیرد. در قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران ظرفیت‌های زیادی جهت حمایت از برندهای داخلی در مواد بسیار زیادی دیده شده است.

آزادی ادامه می‌دهد: اهمیت این مورد درخصوص جهاد اقتصادی و فوریت در حمایت از توسعه کمی و کیفی شرکت‌های دانش‌بنیان جهت ثروت‌آفرینی از طریق علم و تاکید بر اولویت داشتن مسئله اقتصادی بر همه مسائل کشور و تکیه به نیروی درونی و ذاتی خود و به‌واسطه آن ایجاد استغنا از دیگران و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان به‌عنوان یکی از بهترین مظاهر و موثرترین مولفه‌های اقتصاد مقاومتی و تولید ثروت از طریق دانش و علم جهت رشد اقتصادی حقیقی و تاکید بر مصرف کالای داخلی به‌عنوان یکی از الزامات مجاهدت اقتصادی دوچندان می‌شود.

او در پایان می‌افزاید: در قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری که در تاریخ ۸۶/۸/۷ طبق اصل ۸۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به تصویب کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی رسیده است به حقوق مربوط به علائم تجاری پرداخته‌شده است که به‌طور خاص مواد ۳۲-۳۰، ۴۰، ۴۸، ۵۰ و ۶۰ به تشریح علامت تجاری، حقوق ناشی از ثبت و محدودیت‌های ثبت علائم می‌پردازد. آیین‌نامه اجرایی قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری، بخشی از سطوح حمایت قانونی از مالکیت معنوی و فکری در ایران است. مواد ۱۰۵ تا ۱۹۰ بخش چهارم‌وپنجم آیین‌نامه اجرایی قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور در خصوص ثبت علائم تجاری نیز به این حمایت می‌پردازد و درنهایت قانون حمایت حقوق مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱ به حقوق معنوی پدیدآورندگان آثار فرهنگی، هنری و... می‌پردازد.

ایستگاه بازاریابی

ابداع جدیدترین کفش تنیس توسط نایک و سرنا ویلیامز

مرضیه فروتن

ورزشکاران نخبه همیشه به وجود یک مرز برای رقابت خود معتقدند. چند سال پیش، سرنا ویلیامز و نایک شروع به گفت‌وگو با یکدیگر درباره کفش تنیسی کردند که با کیفیت بهتر در زمین بازی موجب افزودن ثبات مچ پای سرنا شود و نوعی اطمینان و دلگرمی را در او به وجود آورد. این مکالمه منجر به تولید کفش «NikeCourt Flares» شد که از سال ۲۰۱۴ تاکنون سرنا با آن ورزش می‌کرد. حالا این کفش‌ها برای استفاده مصرف‌کنندگان به فروش گذاشته شده‌اند.

اگرچه این کفش‌ها مخصوص ویلیامز طراحی شدند اما نسخه‌های اولیه « NikeCourt Flare's » براساس همکاری نایک با یک استاد گمنام کنگ فو و وسواس طولانی‌مدت این برند برای بررسی یک نوع احساس پابرهنگی که با پوشیدن این کفش‌ها به انسان دست می‌دهد، تولید شدند. به گفته طراح نایک، آرون کوپر، ایده‌ای که او به این شرکت داد، تحرک سبک‌بار بود. تفکر فوق حاوی این نکته بود که یک محصول باید به بخشی از بدن شما تبدیل شود.

تیم کوپر با استفاده از تکنیک‌های نقشه‌برداری پایدار از حرکات دقیق پاهای ویلیامز در زمین پرده برداشت و مشخص کرد کجا او نیاز به حمایت بیشتر دارد. آنها سپس این ایده‌ها را به ویلیام منتقل کردند. سپس او در پی امتحان نمونه اولیه، با انجام واکنش‌های مختلف تا دستیابی به نسخه نهایی پیش رفت. به اعتقاد ویلیامز اجرای ایده‌های مختلف نظیر این مورد اخیر شگفت‌انگیز است. این یک کفش ورزشی معمولی نیست، بلکه ظاهری شبیه به کفش مخصوص پیاده‌روی دارد. به جای پیچیده کردن بیهوده فرآیند دیزاین با ساختاری بیش از حد مورد نیاز، نایک به دقت فراوان روی آورد. با هدف ایجاد حس سبکی و امکان تنفس، این کفش از مواد کامپوزیتی ساخته می‌شود. همچنین پابند نئوپرن آن که به جوراب‌های داخلی متصل می‌شود، پا را برای انجام حرکات طبیعی‌تر در آغوش می‌کشد.

به گفته ویلیامز، روحیه و بازی خوب، احساس بازیکن را در مورد خودش بهبود می‌بخشد.

او در ادامه خاطر نشان کرد بهترین چیز در این میان، وقوع یک اتفاق نادر است که به موجب آن یک کفش در اصل برای یک ورزشکار زن طراحی شده است.

در حالی که پوشیدن کفش ویلیامز باعث انتقال مهارت‌های او به شما نمی‌شود، با انجام این کار شما حداقل مقداری از اعتماد به نفس او را به دست خواهید آورد. این کفش‌ها را می‌توان با بهای ۲۰۰ دلار از سایت شرکت نایک خریداری کرد.

www.fastcodesign.com

کافه بازاریابی

مبادله مفهوم اصلی بازاریابی است

مسلم نوری

بازاریابی زمانی اتفاق می‌افتد که مردم در جهت تامین نیازهای خود خواهان مبادله ارز با کالا شوند. تعریف کلی معادله «به دست آوردن چیزی در ازای از دست دادن چیزی دیگر است.» مبادله یکی از چندین راهی است که مردم برای به دست آوردن محصولات مورد نظر به آن اکتفا می‌کنند. به‌عنوان مثال، افرادی که گرسنه هستند می‌توانند با استفاده از شکار، ماهی‌گیری یا جمع‌آوری میوه، غذای خود را تامین کنند و با روش‌های دیگری مانند گدایی کردن می‌توانند نیازهای خود را برآورده سازند. اگر فردی که نیازمند کمک‌های مالی است منبعی نداشته باشد باید مهارت‌های لازم را برای ادامه حیات خود به دست آورد آنها می‌توانند با تمرکز بر ساخت کالاهای مفید و فروختن آنها به افرادی که به این نوع اشیاء دسترسی ندارند پول به دست بیاورند، بنابراین مبادله اجازه می‌دهد تا یک جامعه به‌صورت خودکار به سمت سیستم تولیدی حرکت کند.

مبادله مفهوم اصلی بازاریابی است. برای تبادل کالا، شرایط ویژه‌ای را باید در نظر گرفت؛ حضور دو طرف الزامی است و هر کدام باید کالایی را برای ارائه به دیگری داشته و در نهایت، هر یک از طرفین باید توانایی تحویل اجناس را داشته باشد، با توجه به این شرایط به سادگی مبادله امکان‌پذیر است. معامله یا دادوستد می‌تواند شامل خدمات و همچنین کالا باشد و در هر توافق، زمان و مکان بسیار مهم و سرنوشت‌ساز است. در معنای وسیع کلمه، بازاریابی باتوجه به ساختاری که دارد همواره در تلاش برای پاسخ دادن به نیازهای مشتریان است، این نیازها می‌تواند کالا، خدمات یا چیزهای دیگر باشد.

در حقیقت بازاریابی، ساختار بسیار قدرتمندی است که با فرآیند شناخت و ارتباط با مشتری حاصل می‌شود. بازاریابان با توجه به نظرهای توزیع‌کنندگان، فروشندگان و تامین‌کنندگان در ایجاد روابط بلندمدت با مشتریان برنامه‌های هوشمندانه‌ای را مطرح می‌کنند. این گروه‌ها دارای چارچوب اقتصادی و اجتماعی بسیار قوی هستند که می‌توان در جهت تولید محصولات با کیفیت بالا، خدمات خوب و قیمت‌ها عادلانه از آنها استفاده کرد. به طور فزاینده، بازاریابان از تلاش برای به حداکثر رساندن سود در هر معامله و به حداکثر رساندن روابط متقابل سودمند با مصرف‌کنندگان و طرف‌های دیگر کوتاهی نمی‌کنند.

بازاریابی، شبکه‌ای است شامل شرکت و همه ذی‌نفعان آن مانند مشتریان، کارکنان، تامین‌کنندگان،

توزیع‌کنندگان، خرده‌فروشان و موسسات تبلیغاتی، در جهت تولید یک کالای منحصر به فرد و سودآور. در اصل رقابت اصلی بین شبکه‌ها است و نه شرکت‌ها. شبکه‌ها هستند که با ترفند جایزه دادن مشتریان را به سمت خود گسیل دارند. ماهیت این موضوع بسیار ساده است چرا که ساخت یک شبکه خوب از روابط با ذی‌نفعان، سودآوری خواهد داشت.

معنای مبادله به مفهوم بازار بدل می‌شود، بازار مجموعه‌ای است از خریداران بالقوه و بالفعل یک محصول. خریداران نیازهای خود را از طریق مبادله کالا به کالا یا ارز با کالا به اشتراک می‌گذارند و حجم این مبادلات به اندازه بازار بستگی دارد. بازار به مکانی گفته می‌شود که خریداران و فروشندگان کالاهای خود را در آنجا معامله می‌کنند. اما اقتصاددان‌ها این واژه را به مجموعه‌ای از خریداران و فروشندگان که در تلاش در جهت دادوستد یک محصول خاص هستند، طبقه‌بندی می‌کنند مانند بازار مسکن یا بازار غلات. با این حال، بازاریابان فروشندگان را به‌عنوان تشکیل‌دهنده صنعت و خریداران را به‌عنوان یک بازار تصور می‌کنند.

در ساده‌ترین سیستم بازاریابی، ارتباط بین صنعت و بازار به این ترتیب است که فروشندگان و خریداران با چهار جریان به هم متصل هستند. فروشندگان با ارسال محصولات یا خدمات و همچنین در ارتباطات با بازار، دریافت پول و ارائه اطلاعات با مجموعه‌ای از خریداران ارتباط دارند. تعریف اقتصاد مدرن براساس اصل تقسیم کار، عملی است که در آن هر فرد متخصص در زمینه تولید محصولی، چیزی پرداخت یا دریافت کند. بنابراین اقتصادهای مدرن در بازارها فراوان هستند. تولیدکنندگان با توجه به بازارمنابع (بازار مواد اولیه، بازار کار و بازار پول) کالا و خدمات خود را به مصرف‌کنندگان به فروش می‌رساند و دولت که نقش موثری در بازار دارد از خریدار کالا، فروشنده و واسطه مالیات دریافت می‌کند مخصوصا از بازارهای مصرف که نیازمند خدمات عمومی است، بنابراین اقتصاد هر کشور و اقتصاد کل جهان شامل مجموعه‌ای پیچیده از تعاملات بازار است که از طریق فرآیندهای مبادله پیوند می‌خورد.

در جوامع پیشرفته، بازار نیازی به مکان فیزیکی برای خریداران و فروشندگان ندارد. با ارتباطات مدرن و حمل‌ونقل سریع، یک تاجر به راحتی می‌تواند محصول خود را در یک برنامه تلویزیونی تبلیغ کند و هزاران نفر از مشتریان در روز بعد، از طریق تلفن و پست الکترونیکی کالای مورد نظر را خریداری کنند بدون داشتن تماس فیزیکی.

حکایت برندها

استمفوردبریج، برندی اصیل برای آبی‌های لندن

آرین طاهری

استمفوردبریج، ورزشگاه اختصاصی باشگاه چلسی انگلستان است که در غرب شهر لندن قرار دارد و در تمام دنیا به‌عنوان یک نام آشنا و معتبر در حوزه ورزش شناخته می‌شود. این ورزشگاه تنها ورزشگاه باشگاه چلسی از ابتدا تاکنون بوده که رسماً از تاریخ ۲۸ آوریل ۱۸۷۷ افتتاح شده‌است. در ۲۸ سال اول تأسیس، استمفورد بریج مورد استفاده دیگر ورزش‌ها به غیر از فوتبال مانند ورزش دو و میدانی نیز قرار داشته است. در سال ۱۹۰۴ میلادی برادران میرس (گاس و جوزف) ورزشگاه را خریداری کردند تا فقط بازی‌های تیم چلسی در آن برگزار شود. آنها که عاشق فوتبال بودند برای نخستین بار تصمیم گرفتند تیمی جدید را تأسیس کنند و پس از بررسی تمام جوانب کار و مذاکره با مسئولان استمفوردبریج ابتدا باشگاه چلسی را بنا نهادند و بعد از طریق یک معامله تجاری این ورزشگاه را که در غرب شهر لندن است، خریداری کردند.

تاریخچه ساخت‌وساز و ظرفیت ورزشگاه

استمفوردبریج در جاده فولهام و در محله همرسمیت واقع شده است. این ورزشگاه قدیمی نزدیک به ۴۲ هزار نفر ظرفیت دارد. تا قبل از افتتاح ورزشگاه جدید آرسنال یعنی امارات، استادیوم استمفوردبریج بزرگ‌ترین ورزشگاه لندن بود که در سال ۱۸۷۶ ساخته و در سال ۱۸۷۷ مورد استفاده قرار گرفت. درسال ۱۹۹۰مالکیت ورزشگاه تغییر کرد و با این جابه‌جایی مساحتی جدید و پهناور به تأسیسات قبلی اضافه شد.

در اوایل دهه ۱۹۳۰ میلادی ساخت جایگاه جنوبی ورزشگاه که دارای سقف بود انجام شد. این ورزشگاه به خانه هواداران باشگاه چلسی تبدیل شد که وفادارترین و پرشورترین تماشاگران در دهه‌های ۱۹۶۰، ۷۰ و ۸۰ میلادی بودند. در سال ۱۹۳۹ دو طبقه کوچک در قسمت شمالی ورزشگاه ساخته شد که در جنگ جهانی دوم تخریب و در سال ۱۹۷۵ بازسازی شد. در سال ۶۵- ۱۹۶۴سکوهای غربی ساخته شد. قسمت شرقی ورزشگاه نیز در سال ۱۹۷۳ ساخته شده است. در سال‌های پایانی دهه ۱۹۶۰ میلادی و اوایل ۱۹۷۰ میلادی طرح جدید ورزشگاه با ظرفیت ۵۰،۰۰۰ نفر را اجرا کردند که تماماً دارای صندلی بود. ساخت قسمت شرقی ورزشگاه در دهه ۱۹۷۰ آغاز شد که هزینه‌های بسیاری برای باشگاه به همراه داشت. قسمت‌های شمال، شرق و بخش‌هایی از جنوب ورزشگاه که تماماً دارای صندلی بود تا سال ۲۰۰۱ به‌طور کامل تکمیل شد.

دارا بودن بزرگ‌ترین موزه در پریمرلیگ

استمفوردبریج مانند دیگر ورزشگاه‌های انگلستان، سکوی تماشاگرانش به زمین نزدیک است. از کنار این ورزشگاه خطوط راه‌آهن انگلستان عبور می‌کند. زمین این ورزشگاه با چمن طبیعی پوشش داده شده است. لازم به ذکر است که نخستین استادیوم در لندن و بزرگ‌ترین موزه را بین تیم‌های انگلستان چلسی دارد که کنار استمفوردبریج واقع شده است. در این موزه لباس اسطوره‌هایی چون جان فرانکو زولا در معرض نمایش گذاشته شده است. بیشترین تعداد حضور طرفداران چلسی در استمفوردبریج، ۸۲هزار نفر و در بازی میان چلسی و آرسنال در ۱۲ اکتبر ۱۹۳۵ بود. استمفوردبریج تنها می‌تواند به هواداران تیم مهمان ۵هزار صندلی بدهد. ظرفیت کلی استمفوردبریج ۱۹ هزار نفر کمتر از ورزشگاه امارات و تقریباً ۳۴ هزار نفر کمتر از اولدترافورد است. اما چلسی نسبت به آرسنال تنها ۲۶ میلیون پوند و از منچستر یونایتد ۴۱ میلیون پوند درآمد کمتری در یک فصل از فروش بلیت دارد.

ضرورت تغییر ظرفیت ورزشگاه

با اینکه چلسی ورزشگاه سی‌ام اروپا را از نظر گنجایش در اختیار دارد اما از نظر فروش بلیت رتبه ششم را از آن خود کرده است که نشان از حضور هواداران و حمایت‌های آنها از تیم‌شان است. این یک دستاورد خوب با توجه به ظرفیت ورزشگاه برای باشگاه چلسی به شمار می‌رود. این آمار تنها برای خرید بلیت نیست، بلکه برای استفاده کردن از هتل‌ها، رستوران‌ها و دیگر امکانات ورزشگاه نیز هست و استمفوردبریج در لیگ برتر، بیشترین درصد معاملات را بین ورزشگاه‌های لیگ برتر دارد. چندی پیش یعنی اواخر ژوئن ۲۰۱۵ نیز باشگاه از برنامه‌های افزایش ظرفیت استادیوم به ۶۰هزار نفر پرده برداشت.

برای مطالعه ۲۵۸ پرسش و پاسخ قبلی مطرح شده در کلینیک کسب و کار می توانید به سایت forsatnet.ir مراجعه و روی همین بخش کلیک کنید.

کلینیک کسب‌وکار

پرسش: مدیر فروش یک شرکت خدماتی هستم. مدت‌هاست احساس می کنم که بسیاری از زیردستان و ویزیتورهای واحد فروش این سازمان از سر ناچاری به این کار مشغول شده‌اند. در راستای انگیزش این کارمندان چه پیشنهادهایی برای من دارید؟

انگیزه‌بخشی به ویزیتورها

پاسخ کارشناس: بسیاری از افرادی که به ویزیتوری مشغول هستند معمولاً افتخاری به شغل خود نمی کنند. به‌صورت کلی مدیران میانی مانند مدیر فروش همواره باید به ویزیتورها نوید بدهند که فروشنده خوب، فروشنده‌ای نیست که تا ابد فروشنده بماند و در صورت داشتن صلاحیت و استعداد می‌تواند پیشرفت کند؛ همین موضوع باعث می‌شود که ویزیتورها با انگیزه بهتری مشغول به کار شوند. در این میان برخی از ویزیتورها واقعاً از سر ناچاری وارد این حوزه کاری شدند و چون شغل دیگری را نمی‌توانستند برای خود دست‌وپا کنند به این شغل روی آوردند. از طرفی معمولاً بودن و نبودن ویزیتورها در یک سازمان برای مدیران فرقی نمی کند و بسیاری از این افراد در این شغل بسیار جابه‌جا می‌شود و به‌راحتی از یک سازمان خارج می‌شوند. به همین دلیل مدیران میانی با تضمین شغلی می‌توانند از نظر روانی روی ویزیتورها تأثیر بگذارند. ویزیتورهای بی‌انگیزه برای سازمان مضر هستند و موجب بی‌انگیزگی کارکنان دیگر می‌شود و باید از روش‌های مختلف به این افراد انگیزه روانی بدهید تا از خطرات جبران‌ناپذیری که ممکن است به سازمان بزنند جلوگیری شود. برخی دیگر از ویزیتورها افراد بااستعدادی هستند و تمایل به رشد سازمانی نیز دارند اما حاضر به پرداخت هزینه برای رشد خود نیستند و وقت کافی را برای سازمان نمی‌گذارند. این نوع ویزیتورها را باید کنترل کرد که به‌موقع و به اندازه کافی برای سازمان وقت بگذارند و ممکن است این افراد هم از سر ناچاری وارد این حوزه کاری شده باشند و با استفاده از پاداش‌ها و وعده پست‌های بالاتر می‌توان انگیزه کافی به این افراد داد. از طرفی مدیران میانی با برگزاری جلسات متعدد برای ویزیتورها به آنها روحیه دهند و مشکلات کاری آنها را جویا شوند، این موضوع ارتباط خوبی را بین مدیران و ویزیتورها برقرار می کند و از طریق این ارتباط می‌توانند در راستای انگیزش این افراد بسیار مفید واقع شوند.

اگر شما هم در کسب‌وکار خود با چالشی روبه‌رو هستید، در صورت تمایل مشکل خود را از طریق ایمیل business@ forsatnet.ir با ما در میان بگذارید و پاسخ خود را در همین بخش پیگیری کنید.

اصول رهبری در شرایط بحران

در شرایط بحرانی فرصت بسازید

هدی رضایی

بیشتر مدیران و رهبران نباید تنها در مقام دستور دادن باشند. آنها باید بتوانند در شرایط دشوار و بحرانی تصمیمات درست اتخاذ کنند. امروزه با پیچیده شدن محیط و پویایی سریع آن، هرلحظه امکان بروز یک بحران برای سازمان وجود دارد. تشخیص شکاف فرصت‌های کسب وکار و دانش درباره حل مسائل و شناسایی پتانسیل‌هایی که در این شکاف‌ها قرار می‌گیرد، یکی از وظایف مدیریت و رهبری است. به دلیل اینکه بازارهای امروزی مدام در حال تغییر است، تمرکز و اولویت‌دهی برای حل مسائل و چگونگی حل آنها فرآیندی پیچیده است. در سازمان‌های امروزی نیازمند مدیری هستیم که از ریسک کردن نترسد. نتیجه ریسک دو حالت می‌تواند باشد؛ یا موفقیتی بزرگ یا شکست و بحران. اگر مدیر برای دوران بحران خود نیز برنامه داشته باشد، می‌تواند در فرصت‌های به وجود آمده در کسب وکارش ریسک کرده و از عواقبش نترسد. اگر می‌خواهید درباره بحث مدیریت و رهبری در شرایط بحران بیشتر بدانید، گزارش امروز را دنبال کنید.

داشتن سرمایه فکری

در دنیای امروزی محل‌های کار، سیار، قابل انعطاف و متنوع‌تر از قبل شده است. بسیاری از مدیران فرصت‌هایی که در دل بحران‌ها وجود دارد را نمی‌بینند. در این حالت مدیران فاقد سرمایه فکری و دانستن چگونگی حل مسائل هستند. آنها نمی‌توانند منطبق با شرایط بحرانی که وجود دارد، از منابع و نیروهای انسانی موجود استفاده بهینه کرده و فرصت موجود را شکار کنند. مدیران معمولا مسئولیت خود را نسبت به افزایش پتانسیل نیروهای‌شان فراموش می‌کنند. تنها ۳۲درصد از مدیران و رهبران خود را به‌عنوان عامل تغییر می‌بینند. برای اینکه بتوانید از شرایط بحرانی و ناخواسته عبور کنید اول از تغییر خودتان شروع کنید. با تغییر نگرش و برنامه‌ریزی جدید درهای جدیدی به روی‌تان باز خواهد شد.

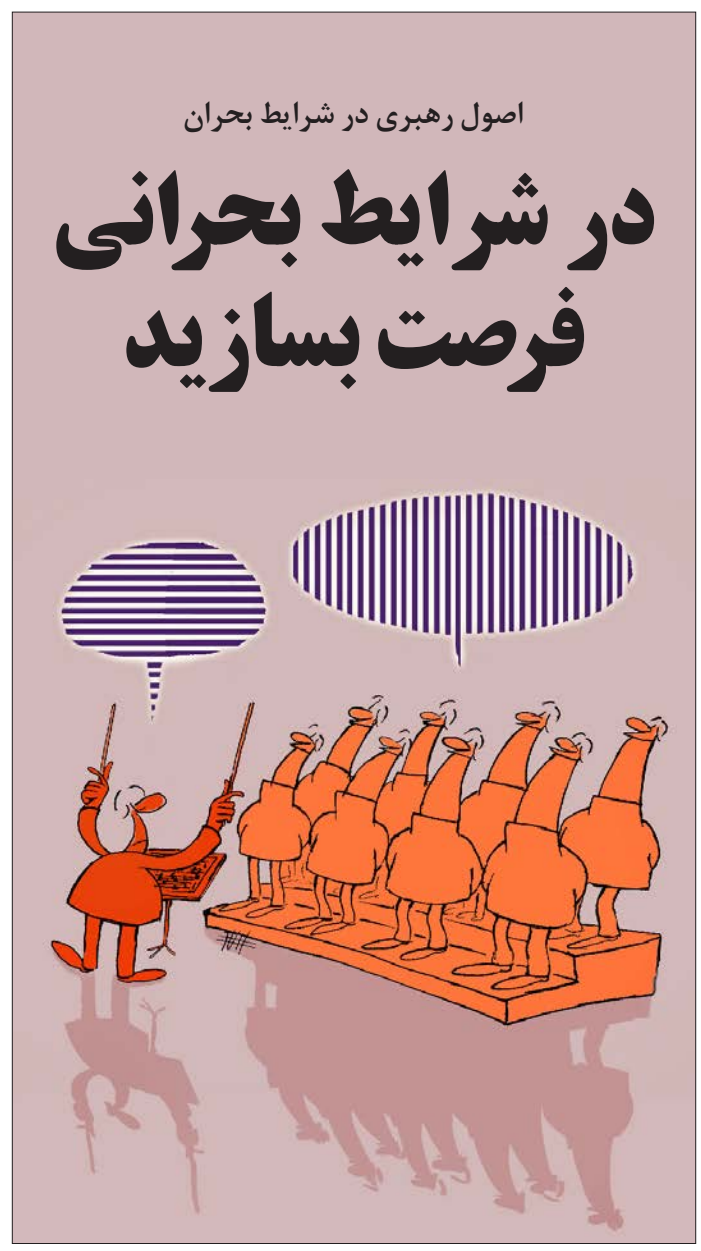

ایجاد فرصت در دل بحران

در یک موقعیت بحرانی، فرهنگ سازمان تغییر یافته و به سمت یک فرهنگ خلاق و متغیر گرایش پیدا می‌کند. این امر خود باعث ایجاد فرصت‌هایی جهت حفظ و تداوم حیات سازمان می‌شود. به‌عنوان مثال بحران مالی آسیای جنوب شرقی در چند سال پیش، شوک بزرگی برای اقتصاد این کشورها به همراه داشت، اما تحقیقات نشان می‌دهد که این بحران‌ها در عین حال فرصت‌هایی را به همراه داشتند که منجر به شکوفایی اقتصاد آنان شد. بنابراین هنگام مواجهه با یک وضعیت نمی‌توان مطمئن بود که وضعیت مذکور یک محدودیت (تهدید) محسوب می‌شود یا یک موقعیت (فرصت). برای مثال گاهی فرصت‌های از دست رفته، در مراحل بعدی مسائلی را برای سازمان ایجاد می‌کنند، همچنین گاهی هنگام مواجهه با یک محدودیت، فرصت‌های جدیدی ایجاد می‌شود. به همین دلیل برخی از مدیران بر این باورند که در دل هر مسئله، فرصتی نهفته‌است.

مدیران معمولا مسئولیت خود را نسبت به افزایش پتانسیل نیروهای‌شان فراموش می‌کنند. تنها ۳۲درصد از مدیران و رهبران خود را به‌عنوان عامل تغییر می‌بینند. برای اینکه بتوانید از شرایط بحرانی و ناخواسته عبور کنید اول از تغییر خودتان شروع کنید. با تغییر نگرش و برنامه‌ریزی جدید درهای جدیدی به روی‌تان باز خواهد شد

برنامه‌ریزی صحیح و تلاش مستمر

معمولا شرایط اقتصادی و سیاسی بحرانی و آشفته همیشه باعث ناامیدی مدیران و کارآفرینان می‌شود درصورتی که بر عکس است و افراد دانا در چنین شرایطی می‌توانند با شناسایی فرصت‌ها در مدت کوتاهی موفق عمل کنند. در چنین شرایطی اکثر مدیران خود را در گیر مسائل حاشیه‌ای کرده و تمرکز و تسلط خود را روی کسب‌وکار خود از دست می‌دهند و هر روز هراسان‌تر، بی‌انگیزه‌تر، ضعیف‌تر و ناامیدتر از قبل می‌شوند و فرصت‌های طلایی پیش پای خود را نمی‌بینند و برنامه‌ریزی و تلاش مستمر خود را از دست می‌دهند. در این شرایط با تمرکز و برنامه‌ریزی صحیح و تلاش مستمر می‌توانید از رقبای خود پیشی بگیرید و سهم بیشتری از بازار و مشتریان را متعلق به خود کنید. در زیر به چند نمونه از این راهکارها اشاره می‌شود.

مدیریت هزینه‌ها

نخستین کاری که در شرایط بحرانی باید انجام داد، مدیریت هزینه‌هاست. منظور از مدیریت هزینه‌ها کاهش یا به صفر رساندن هزینه‌ها نیست در واقع باید هزینه‌ها را اولویت‌بندی کرد.

در اکثر شرکت‌ها برای مدیریت بحران فورا هزینه تبلیغات را کاهش می‌دهند که این خود می‌تواند ضربه جبران نشدنی را به پیکره آن کسب‌وکار وارد کند. در شرایط بحرانی داشتن تبلیغات اثربخش و حساب شده نقش رگ حیاتی یک کسب‌وکار را دارد.

تعدیل نیرو

نیروهای انسانی کارآمد، آموزش دیده و متخصص سرمایه‌های ارزشمند یک کسب‌وکار هستند. اگر در شرایط بحرانی آخرین گزینه شما تعدیل نیرو است، نیروهایی را تعدیل کنید که با آموزش هم به کارایی مطلوب نمی‌رسند. در عوض افراد متخصصی را استخدام کنید که رقبای‌تان آنها را اخراج کرده‌اند.

وقت گذاشتن برای مشتریان قدیمی

برای مشتریان قدیمی‌تان وقت بگذارید، به ملاقات آنها بروید و با آنها گپ بزنید با این کار از چالش‌ها و مشکلات آنها و همکارانشان با خبر می‌شوید، در شرایط بازار قرار می‌گیرید و با همفکری می‌توانید راهکارهایی برای حل مشکلات‌شان پیدا کنید. حل مشکلات مشتریان در واقع باعث حل شدن مشکلات کسب‌وکار ما خواهد شد چرا که مشتری هر چقدر هم که وفادار باشد اگر توان مالی نداشته باشد از ما خرید نخواهد کرد، کمک کنید مشتریان‌تان گردش مالی داشته باشند.

موزیلا به جنگ مایکروسافت می‌رود

شرکت موزیلا اعلام کرد در حال طراحی مرورگر جدیدی برای رقابت با مرورگر Edge مایکروسافت است.

صاحب مرورگر اینترنتی فایرفاکس اعلام کرده است در حال توسعه اپلیکیشنی برای ویندوز ۱۰ است. این شرکت مدتی پیش طرح توسعه مرورگر ویژه‌ای برای ویندوز ۸ را به خاطر عدم جذابیت این سیستم عامل کنار گذاشت. شرکت موزیلا در حالی این خبر را اعلام کرده است که مایکروسافت نیز قصد دارد مرورگر اینترنتی جدیدی با نام Edge را به همراه ویندوز ۱۰ عرضه کند. به گزارش همکاران سیستم، مرورگر فایرفاکس شرکت موزیلا یکی از پرکاربردترین مرورگرهای اینترنتی است، هرچند که در چند سال اخیر با افزایش استفاده از کروم از محبوبیت آن کاسته شده است. عرضه مرورگر جدیدی از سوی مایکروسافت نیز ممکن است شرایط را بر موزیلا سخت‌تر کند.

احتمالا به همین دلیل این شرکت به فکر طراحی مرورگر جدیدی افتاده است. شرکت موزیلا جزییات بیشتری درباره مرورگر جدید خود فاش نکرده است.

مسیر ثروت

مغزپروری برای داشتن عادت‌های پولی بهتر

مترجم: سارا گلچین

در خیلی از آدم‌ها اراده پولدار شدن وجود دارد، به‌قدر کفایت هم هست اما آنچه رفتن در مسیر ثروت را برای‌شان دشوار و پرسنگلاخ کرده، چالشی به نام «رفتار پولی خودویرانگر» است.

درواقع مشکل آدم‌ها در پولدار شدن خیلی وقت‌ها ریشه در عزم و اراده‌شان ندارد. آنچه برای‌شان به کشمکشی سخت تبدیل شده، ریشه در مغز آنها دارد. دانشمندان با مطالعه درباره تصمیم‌های اقتصادی مردم به این نتیجه رسیده‌اند که مغز می‌تواند هم به نفع‌تان عمل کند و هم به ضررتان. با دانستن این نتیجه علمی مهم می‌توانید گام‌به‌گام به سوی شکل دادن عادت‌های پولی بهتر در درون خود پیش بروید.

توانایی خودکنترلی به بخشی از مغز برمی‌گردد

اگر خیلی کم پس‌انداز و خیلی زیاد هزینه می‌کنید، درحال تغذیه کردن از آینده‌تان هستید. خب! خود شما بهتر از من می‌دانید؛ دنیای ما دنیای زیاده‌خواهان است. این را یک مشاور مالی کهنه‌کار به نام هوارد دیویورکین می‌گوید. اما بعضی آدم‌ها بهتر از دیگران در برابر وسوسه خرج کردن به جای پس‌انداز می‌ایستند.

تحقیق در این‌باره نشان می‌دهد که چنین خودکنترلی‌هایی به بخشی از مغز به نام «قشر پرده فرونتال قدامی» بازمی‌گردد.

نظارت کامل بر مغز

قشر پیش جلویی قدامی، بخشی از مغز است که ماهرانه اطلاعات را یکپارچه‌سازی کرده و دستور انجام وظایف پیچیده را می‌دهد. بنابراین این بخش از مغز ابتدایی‌ترین و مهم‌ترین کارها در زمینه بهبود وضع زندگی ما را انجام می‌دهد.

حال چگونه می‌توان از این قشر مهم در مغز در مسیر ثروت‌سازی استفاده کرد؟ درواقع شما می‌توانید با آموزش عادت‌های تازه به مغز خود آن را پرورده و پول‌ساز بار بیاورید.

مثل سرمایه‌گذارهای موفقی چون وارن بافت فکر کنید و این یعنی ارزش آینده پول را ببینید.

در بیوگرافی بافت یک نکته مهم و آموزنده وجود دارد و آن اینکه وقتی می‌خواهد پولش را جایی هزینه کند، همواره ارزش آن در آینده را در ذهن دارد. به همین خاطر است که این روزها محتاط‌تر شده و کمتر هزینه می‌کند. هر دلاری که او الان هزینه نمی‌کند، در ذهنش پولی است که در آینده می‌تواند نتیجه بهتری از سرمایه‌گذاری‌اش بگیرد. تلاش کنید این‌گونه فکر کنید: «هر ریالی که پس‌انداز می‌کنم، معادل ۱۰ ریال درآمدم است، البته اگر صبور باشم.»

به مغزتان اطلاعات مفیدی چون الگوهای هزینه بدهید

از هزینه‌هایی که می‌تواند به پیش ببردتان و به کنترل شده بودن آنها کمک می‌کند، آگاهی یابید. برت وایت هد، برنامه‌ریز مالی، در این باره می‌گوید: «خیلی از مردم می‌دانند چقدر پول در می‌آوردند و معمولاً می‌دانند ارزش خالص دارایی‌شان چقدر است، اما اصولاً نمی‌دانند چگونه باید آن را هزینه کنند.»

از مبالغ سرمایه‌گذاری شده فهرست دقیقی داشته باشید تا به این ضرب‌المثل قدیمی برسید که «توانا بود هر که دانا بود».

قدر و قیمت سرمایه اولیه

چه می‌شود اگر الان یک پس‌اندازکننده خوب باشید اما سرمایه‌گذار خوبی نباشید؟ زیاد خودتان را سرزنش نکنید. خیلی کم پیش می‌آید که میانگین حضور درازمدت یک نفر در یک بازار به موفقیت پایدار برسد اما عادت‌های بد می‌توانند وضعیت موجود را برای خیلی‌ها بدتر کنند.

پیشگیری از این عادت‌های بد ممکن است از شما وارن بافت دیگری نسازد اما می‌تواند پول‌های بی‌زبان زیادی را نجات دهد.

می‌شود برای پیشگیری از این عادت‌های بد هزینه‌ای سیم‌کشی مغز را تغییر داد.

بیشترین سرمایه‌ای را که می‌توانید برای کار خود در نظر بگیرید

روی سرمایه‌تان بخوابید و نگذارید کسی آن را از چنگ‌تان درآورد

مشاوری امین بیابید که بتواند پیشنهادهای جایگزین درستی در زمینه سرمایه‌گذاری به شما بدهد.

با این کارها می‌توانید مغز خود را برای داشتن یک سرمایه‌گذاری درازمدت و سودده آماده کنید.

منبع: achievesolutions.net

خبر

نقش پررنگ بازار سرمایه در برنامه ششم توسعه

بهمن آرمان، اقتصاددان، با اشاره به تاکید برنامه ششم توسعه بر نقش بازار سرمایه در تامین منابع مالی پروژه‌ها گفت: در طول اجرای برنامه‌های توسعه‌ای که به سال ۱۳۲۷ برمی‌گردد، این نخستین باری است که چنین موضوعی دیده شده و دلیل آن هم این است که دولت و سیاست‌گذاران سرانجام به این نتیجه رسیده‌اند که در سایر کشورها سهم بازار سرمایه در تامین منابع مالی سرمایه‌گذاری‌های جدید بسیار پررنگ است. آرمان در ادامه یکی از دلایل اصلی عدم استقبال بخش‌خصوصی از تامین منابع مالی از طریق بازار سرمایه را به آیین‌نامه اوراق بهادار و به‌ویژه اوراق مشارکت مرتبط دانست.

بورس کالا

۱۲هزار تن محصول کشاورزی در تالار بورس عرضه شد

تالار محصولات کشاورزی بورس کالای ایران میزبان ۱۲هزار و ۷۷۰ تن محصول کشاورزی بود. بر این اساس‌هزار و ۸۰۰ تن برنج وارداتی، ۴هزار تن گندم دوروم، ۲هزار تن ذرت دانه‌ای، ۸۰ تن کنجاله سویا پلیت، ۴هزار و ۴۰۰تن شکر سفید در تالار محصولات کشاورزی عرضه شد. تالار محصولات صنعتی و معدنی نیز شاهد عرضه ۲۶هزار و ۷۳۰ تن انواع کالا در گروه مس، فولاد، آلومینیوم و کک متالورژی بود. همچنین، ۱۴۱هزار و ۹۱۳ تن انواع کالا در گروه مواد پلیمری، قیر، گوگرد، لوب‌کات و وکیوم‌باتوم در تالار فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی روی تابلوی عرضه رفت. علاوه بر این، ۴هزار و ۲۸۴تن انواع قیر و عایق رطوبتی در تالار صادراتی عرضه شد.

بورس بین‌الملل

افزایش شاخص بورس کشورهای آسیایی

شاخص بورس کشورهای آسیایی در روز سه‌شنبه با افزایش روبه‌رو شد. برهمین اساس، شاخص بورس ژاپن از رشد هفت دهم درصدی، شاخص بورس استرالیا از رشد ۴دهم درصدی، شاخص بورس کره‌جنوبی از رشد ۵دهم درصدی، شاخص بورس شانگهای از رشد ۶دهم درصدی و شاخص بورس هنگ کنگ از رشد یک درصدی برخوردار شدند.

شرکت‌ها و مجامع

شرکت صنعتی دریایی ایران در سال گذشته زیان‌ده شد

شرکت صنعتی دریایی ایران در پایان دوره ۱۲ ماهه منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۹۳ مبلغ ۱۵هزار و ۴۲۷میلیارد و ۳۸۵میلیون ریال زیان انباشته در حساب‌های خود منظور کرد. از درآمد این شرکت بهای تمام شده کالای فروش رفته کسر شد و سود ناخالص دوره به ۳۴۶میلیارد و ۹۲میلیون ریال رسید.

پوشش ۱۶۴ ریالی پیش‌بینی‌های ماشین‌سازی اراک

شرکت ماشین‌سازی اراک طی ارسال صورت‌های مالی ۹ ماهه منتهی به ۳۱ خرداد ماه ۹۴ به‌صورت حسابرسی نشده اعلام کرد در سه ماهه سوم امسال با سرمایه یک‌هزار و ۲۰۰میلیارد ریال مبلغ دوهزار و سه‌میلیارد و ۱۷۸میلیون ریال درآمد حاصل از فروش و ارائه خدمات داشت.

نگاهی بر عملکرد ۳ ماهه امسال ایران ترانسفو

شرکت ایران ترانسفو طی ارسال صورت‌های مالی سه‌ماهه نخست امسال به‌صورت حسابرسی نشده اعلام کرد: در سه ماهه یاد شده با سرمایه یک‌هزار و ۵۰۰میلیارد ریال مبلغ ۶۱۲میلیارد و ۶۹۸میلیون ریال درآمد حاصل از فروش خالص داشت.

نگاهی بر صورت‌های مالی گروه صنعتی پاکشو طی ۳ ماه

شرکت گروه صنعتی پاکشو طی ارسال صورت‌های مالی سه ماهه منتهی به ۳۱ خرداد ماه ۹۴ به‌صورت حسابرسی نشده اعلام کرد: در سه ماهه نخست امسال با سرمایه ۷۰۰میلیارد ریال مبلغ یک‌هزار و ۱۰۲میلیارد و ۷۹۱میلیون ریال درآمد حاصل از فروش خالص داشت.

در فصل برگزاری مجامع و شرکت‌ها بروز یافت

ترس و لرزهای بازار سهام

سیدمحمد صدرالغروی

در جریان معاملات روز گذشته بازار سهام شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران برای سومین روز پیاپی منفی بود. این افت در شرایطی اتفاق افتاده که بورس تهران بعد از توافق وین گرفتار روند نزولی شده است، با کاهش قیمت و افت تقاضا مواجه شد. اگرچه بازار سهام با روندی مثبت آغاز به کار کرد اما در ادامه نتوانست با توجه به سردرگمی خریداران و فروشندگان در بازه مثبت قرار گیرد. خدشه‌دار شدن اعتماد سهامداران از جمله پیامدهای منفی افت این روزهای بورس پس از توافق هسته‌ای است که باعث می‌شود نقدینگی‌های جدید وارد بازار نشود. وضعیتی که بعد از بیانیه لوزان در فروردین ماه نیز پس از دو روز اتفاق افتاد و به کاهش حجم و ارزش معاملات انجامید. چنان که در بازار کم رمق دیروز نیز حجم و ارزش معاملات کاهش پیدا کرد و در مجموع ۴۶۸ میلیون سهم به ارزش ۹۷ میلیارد تومان دادوستد شد و ارزش بازار سهام تا سطح ۲۹۳ هزار میلیارد تومان افت کرد. روز گذشته سه نماد معاملاتی شرکت‌های گسترش نفت و گاز پارسیان با ۷۲ واحد، کشتیرانی ایران با ۶۹ واحد و پتروشیمی پردیس با ۳۴ واحد کاهش بیشترین تأثیر منفی را در برآورد شاخص کل بورس برجای گذاشتند. درعین حال سه نماد معاملاتی نفت و گاز و پتروشیمی تأمین با ۳۰ واحد، صنایع پتروشیمی خلیج فارس با ۲۹واحد و همراه اول با ۲۲ واحد افزایش بیشترین اثر مثبت را در محاسبه این نماگر به عهده داشتند.

عکس: حسین موسوی‌فراز | فرصت امروز

افزایش تقاضا در گروه خودروسازی

در معاملات روز گذشته همسو با انتشار خبرهای مختلف در حوزه سیاسی و رفت‌وآمد نمایندگان برخی کشورهای اروپایی به کشور، صنعت خودروسازی با تکاپوی معامله‌گران اغلب حقیقی برای جمع‌آوری سهام روبه‌رو بود. هرچند که در پاسخ به تقاضا، عرضه کافی وجود داشت. همچنین در نماد معاملاتی گروه پتروشیمی‌ها سایه سنگین ابهام از نرخ خوراک گاز مجتمع‌های پتروشیمی باعث شد تا معامله‌گران این گروه بیشتر ترجیح دهند تا نظاره‌گر رخدادهای روزهای آینده باشند. در عین حال از دیگر عوامل افت این روزهای بورس تهران می‌توان به برگزاری مجامع عمومی عادی سالانه شرکت‌های بزرگ اشاره کرد که تا مشخص نشدن وضعیت تقسیم سود و گزارش عملکرد آنها، بسیاری از سهامداران نقدینگی‌های جدید را وارد بازار سهام نخواهند کرد. به نظر می‌رسد از ابتدای هفته آینده جریان حرکتی بازار سهام همزمان با برگشت سهامداران از مجامع بتواند برای معامله‌گران مشهودتر باشد. کاهش نرخ سود بانکی و توجه ویژه سرمایه‌گذاران خارجی به صنایعی همچون خودروسازی می‌تواند به رونق آینده بازار سهام در بلندمدت یاری رساند.

رشد فرابورس در روز افت بورس

در بازار فرابورس ضمن رشد ۵ واحدی آیفکس، ۷۵میلیون ورقه بهادار به ارزش ۷۷۵میلیارد ریال مورد معامله قرار گرفت. معاملات سی‌امین روز تیرماه ۱۳۹۴ با خریدوفروش ۷۵ میلیون و ۹۶۰ هزار ورقه بهادار در ۹ هزار و ۴۲۷ نوبت به ارزش ۷۷۵ میلیارد و ۴۴۰میلیون ریال به پایان رسید. روز گذشته در حالی آیفکس با افزایش ۵ واحدی به رقم ۸۰۵,۵۶ واحد رسیدکه گروه پتروشیمی سرمایه‌گذاری ایرانیان با معامله ۱۴ میلیون و ۳۸۰ هزار سهم، بیشترین حجم و هلدینگ خاورمیانه با ثبت رقم ۳۱ میلیارد و ۱۳۰ میلیون ریال بیشترین ارزش معاملات روزگذشته را به خود اختصاص دادند. بیشترین افزایش قیمت مربوط به رشد قیمت سهام فولاد آلیاژی یزد، آهن و فولاد ارفع و زرین معدن آسیا بود و سهام پتروشیمی مارون و فولاد هرمزگان بیشترین تأثیر مثبت را در شاخص فرابورس داشتند. در سوی دیگر بازار هم حق تقدم پالایش نفت تهران، گسترش سرمایه‌گذاری ایرانیان و سرمایه‌گذاری مسکن زاینده‌رود با بیشترین کاهش قیمت روبه‌رو شدند.

با گروه‌های بازار سهام

در گروه بانک و مؤسسات اعتباری به‌جز بانک گردشگری سایر نمادهای گروه همگی متوقف بودند. بانک گردشگری نیز روندی نزولی داشت و به حجم ۸ میلیون سهم معامله شد. درحالی که بانک تجارت پیش از این مجمع عادی به‌طور فوق‌العاده را لغو کرده بود که بانک صادرات هم اقدام به لغو مجمع فوق‌العاده کرد. قرار بود در این مجمع اعضای هیات‌مدیره انتخاب شوند. درجریان مجمع فوق‌العاده بانک پارسیان، هیات‌مدیره پیشنهاد افزایش سرمایه ۵۰ درصدی از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها را به سهامداران خواهد داد تا در صورت موافقت، سرمایه این بانک از هزار و ۵۸۴ میلیارد به ۲ هزار و ۳۷۶ میلیارد تومان برسد. در گروه خودرو و ساخت قطعات معاملات اکثر نمادهای گروه با روندی صعودی و رو به مثبت آغاز شد اما این روند دوامی نداشت و نمادهای پربیننده گروه تا صف فروش نیز افت کردند. در پایان معاملات اکثر نمادها در بازه منفی قرار گرفتند. در گروه محصولات شیمیایی معاملات متعادل رو به منفی انجام گرفت. طی دو روز اخیر شاهد حمایت حقوقی از گروه سرمایه‌گذاری ایرانیان هستیم که با معامله ۱۴ میلیون سهم نیز پرحجم‌ترین نماد گروه بود. در صورت آغاز روند صعودی در بازار و حاکم شدن معاملات منطقی این سهم می‌تواند رشد خوبی داشته باشد.

اکثر گروه‌های بورسی در بازه منفی

در گروه سرمایه‌گذاری در پایان معاملات اکثر نمادها در بازه منفی قرار گرفتند. سرمایه‌گذاری بیمه و سرمایه‌گذاری خوارزمی دو نماد گروه سرمایه‌گذاری هستند که سرمایه‌گذاران و سهامداران آنها از این دو سهم حمایت می‌کنند. با معامله ۲۴میلیون سهم، سرمایه‌گذاری سایپا پرحجم‌ترین معاملات گروه را داشت. در گرو انبوه‌سازی اکثر نمادها منفی معامله شدند. شهرسازی و خانه‌سازی باغمیشه، بین‌المللی توسعه ساختمان و آ. س. پ سه نماد مثبت گروه در پایان معاملات بودند. همچنین بین‌المللی توسعه ساختمان در بین نمادهای پر تقاضا قرار داشت و با صف خرید ۲ میلیونی معاملات را به پایان رساند. در این گروه تقسیم سود ۲۲ تومانی بانک اقتصاد نوین باعث شد تا سود ۳۹ ریالی هر سهم شرکت نوسازی و ساختمان تهران به ۲۶ ریال تغییر کند و سود ۱۴۸ ریالی سرمایه‌گذاری ساختمان به ۶۸ ریال برسد.

از نگاه کارشناسان

چرا بورس مثبت نشد؟

حمید میرمعینی
کارشناس بازار سهام

میزان- شرکت‌های اقتصادی حاضر در بازار سهام از بنگاه‌های فعال در اقتصاد کشور هستند که در دوران تحریم به‌شدت آسیب دیدند. انتظار می‌رود با اجرایی شدن توافق هسته‌ای، فعالیت شرکت‌ها پررنگ‌تر شود و ارزش سهام آنها بالا رفته و به دنبال آن شاخص رشد کند. پس از توافق هسته‌ای بازار سهام روند مثبتی را در پیش نگرفته است. سال‌های متمادی بود که سازمان بورس به دنبال ایجاد ثبات در بازار سهام بود. به نظر می‌رسد، با وجود شایعه لغو تحریم‌ها بازار سهام آنچنان دستخوش تغییرات نشده است. در حال حاضر نقدینگی موجود در بازار سهام برای تغییر روند بازار کافی نیست و امید است که با ورود سرمایه مردم خارج از بازار، بازار با شوک مثبت مواجه شود. سیاست‌های دولت به‌عنوان مهم‌ترین فعال اقتصادی کشور، نقش اساسی در تغییر روند بازار دارد، به این ترتیب افراد عامه تا زمان رفع ابهامات ناشی از آثار سیاست‌ها نسبت به سرمایه‌گذاری در بازار سهام مقاومت می‌کنند.

تحلیل رفتار بورس در پساتوافق

علی کاوه
کارشناس بازار سهام

نامه- یکی از دلایل اصلی افت بازار سهام در ماه‌های گذشته ابهام در نتیجه مذاکرات هسته‌ای بود که با رویدادی که هفته گذشته در این زمینه رقم خورد می‌توان امیدوار به بازگشت سرمایه و نقدینگی به بورس بود. البته اقبال معامله‌گران از این پس به صنایعی خواهد بود که بیشترین ضربه را از شرایط تحریمی خورده‌اند و توافق هفته گذشته فرصت مناسبی را برای بهبود شرایط آنها فراهم خواهد کرد که باید معامله‌گران بورسی با دید میان و بلندمدت انتظار بهبود شرایط و سودآوری این صنایع را داشته باشند. درحالی که همگان انتظار داشتند با انعکاس خبرهای مثبت، شاهد تشکیل صف‌های خرید در بازار باشیم اما عرضه‌های سنگین در بسیاری از نمادهای موثر بر شاخص کل به‌ویژه توسط حقوقی‌ها موجب منفی شدن روند بازار شده است. همچنین یکی دیگر از عوامل اصلی عرضه در بازار سهام این است که نمادهای معاملاتی که به مجامع سالانه خود نزدیک می‌شوند فشار فروش دارند؛ چرا که سهامداران این نمادها ترجیح می‌دادند پس از رشد سهام‌شان در روزهای گذشته سود ذخیره کنند و به مجمع نروند.

دریچه

شرکت‌ها شناخت کافی از شیوه‌های تامین مالی در بورس ندارند

ولی نادی قمی
مدیر عامل شرکت تامین سرمایه نوین

تسنیم- امتیاز بازار سرمایه در بسیاری از کشورها از جمله ایران در تامین مالی‌های بزرگ (در مقیاس بالا) با نرخ مناسب است، بنابراین به‌صورت تئوریک و منطقی به شرکت‌های بزرگ توصیه می‌شود که برای تامین مالی پروژه‌های سرمایه‌ای خود و نیز تامین مالی سرمایه در گردش مورد نیازشان، از ساز و کار بازار سرمایه استفاده کنند. در این مدت کوتاه چند مورد تامین مالی در مقیاس بالا در بازار سرمایه صورت گرفته که در حال حاضر بزرگ‌ترین آن مربوط به انتشار صکوک (اوراق) اجاره مخابرات است که مبلغ آن ۴۵۰۰میلیارد ریال بوده و تامین سرمایه نوین نقش عرضه کننده، متعهد پذیره نویس و بازارگردان این اوراق را به عهده داشته است.

تامین مالی از طریق بورس یک تامین مالی عمومی است که به همین جهت، سازمان بورس اوراق بهادار به‌عنوان نهاد ناظر دغدغه‌های درست و بجایی در خصوص حفظ منافع سرمایه‌گذاران خرد و کلان دارد. این دغدغه‌ها موجب سخت‌گیری و طولانی شدن فرآیند تامین مالی شرکت‌ها و گاهی عدم رضایت آنها می‌شود. از طرف دیگر شرکت‌ها شناخت کافی در خصوص شیوه‌های تامین مالی از طریق ابزارهای بدهی بازار سرمایه را ندارند و توجه به این موضوعات است که موجب ترغیب شرکت‌ها و پروژه‌ها به بازار سرمایه و تامین مالی از این طریق می‌شود. در بیان تنوع ابزارها و نهادهای مالی برای تامین مالی شرکت‌ها و پروژه‌ها در بورس، می‌توان از اوراق مشارکت، صکوک اجاره، صکوک مرابحه و سلف موازی به‌عنوان ابزارهای بدهی اجرا شده در بازار سرمایه نام برد.

نماگر بازار سهام

افت ۹۷ واحدی شاخص کل بورس

شاخص کل بورس اوراق بهادار در جریان معاملات روز سه‌شنبه با ۹۷ واحد افت در ارتفاع ۶۸هزار و ۵۰ واحدی ایستاد. البته شاخص کل بورس در جریان معاملات در دقایقی مثبت بود اما دوباره به روند منفی بازگشت. در حالی که شاخص قیمت (وزنی - ارزشی) ۳۹ واحد، کل (همووزن) ۱۰ واحد، قیمت (همووزن) ۹ واحد، آزاد شناور۱۰۵ واحد، بازار اول ۱۱۳ واحد افت کردند شاخص بازار دوم با ۶۲ واحد رشد مواجه شد. در پایان معاملات، دادوستد ۴۶۸میلیون سهم و حق تقدم به ارزش ۹۷میلیارد تومان در ۳۵هزار نوبت به ثبت رسید.

بازار نقدی بورس در یک نگاه

شاخص کل	۶۸,۰۵۰,۷۰
میزان تغییر	(۹۷,۷۲)
ارزش بازار	۲,۹۳۸,۸۷۰,۷۵۳ B
ارزش معاملات	۹۷۹,۱۱۴ B
حجم معاملات	۴۶۷,۸۸۹ M

تاثیر در شاخص

نماد	قیمت پایانی	تاثیر
نفت و گاز پارسیان	۳,۲۷۵	(۷۲,۰۱)
کشتیرانی ایران	۵,۶۰۲	(۶۹,۶۱)
پتروشیمی پردیس	۱۸,۵۵۹	(۳۴,۹)
پتروشیمی تأمین	۲,۷۱۳	۳۰,۱۲
پتروشیمی خلیج فارس	۱۰,۹۹۰	۲۹,۷۵

برترین تقاضا

نام کامل شرکت	خرید	ارزش
صنعتی پاکشو	۱۰,۲۰۱	۵,۰۹۵ B
توسعه ساختمان	۱,۳۹۴	۳,۵۹۸ B
خدمات انفورماتیک	۱۲,۸۳۴	۲,۸۹۹ B
داروسازی سینا	۱۴,۹۶۸	۲,۴۴۴ B
حمل و نقل خلیج فارس	۲,۷۳۳	۲,۲۶۸ B

برترین عرضه

نام کامل شرکت	فروش	ارزش
نفت سپاهان	۹,۷۱۲	۳,۹۶۱ B
سیمان اصفهان	۱۵,۲۲۲	۲,۹۶۸ B
فولاد خراسان	۵,۴۳۴	۲,۲۹۰ B
پتروشیمی فارابی	۹,۹۵۹	۱,۳۷۵ B
پارس خودرو	۱,۰۶۵	۱,۰۷۰ B

بیشترین افزایش

نام کامل شرکت	قیمت	درصد
سپنتا	۱۳,۱۳۱	۱۴,۲۲
حمل و نقل خلیج فارس	۲,۶۸۷	۱۲,۱
لوله و ماشین سازی	۱,۲۹۳	۸,۱۱
پارس سویچ	۴,۰۱۴	۴,۹۷
روز دارو	۵,۶۲۰	۴,۸۵

بیشترین کاهش

نام کامل شرکت	قیمت	درصد
حمل و نقل پتروشیمی	۲,۶۴۶	(۸,۵۱)
س. ایران خودرو	۲,۶۷۰	(۵,۹۹)
نفت سپاهان	۹,۷۲۰	(۴,۹۲)
افست	۳,۴۵۲	(۴,۸۵)
ایران کیش	۳,۷۱۷	(۴,۶۷)

بیشترین حجم معامله

نام کامل شرکت	حجم	ارزش
پارس خودرو	۱۵۰,۳۴۹ M	۱۶۰,۶۸۹ B
ایران خودرودیزل	۳۹,۸۲۹ M	۳۷,۰۳۴ B
سایپا دیزل	۳۱,۳۱۲ M	۳۳,۶۶۸ B
س. سایپا	۲۴,۰۸۹ M	۲۷,۴۰۲ B
س. رنا	۱۹,۵۶۷ M	۲۲,۹۸۴ B

بیشترین ارزش معامله

نام کامل شرکت	حجم	ارزش
پارس خودرو	۱۵۰,۳۴۹ M	۱۶۰,۶۸۹ B
پتروشیمی مبین	۱۳,۱۰۱ M	۴۳,۹۰۵ B
گروه‌بهمن	۱۶,۰۵۸ M	۳۷,۹۸۴ B
ایران خودرودیزل	۳۹,۸۲۹ M	۳۷,۰۳۴ B
سایپا دیزل	۳۱,۳۱۲ M	۳۳,۶۶۸ B

طرح اشتراک نیم بهاء
eshterak.ir
فرصت امروز نیز به این طرح پیوست
معاونت مطبوعاتی و اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری شرکت پست و مجریان توزیع در بخش خصوصی با هدف گسترش فرهنگ مطالعه و حمایت از مطبوعات
طرح تخفیف اشتراک تا سقف ۵۰ درصد را اجرا می‌کند.
تسهیلات برای اشتراک روزنامه ها و مجلات به ترتیب تا سقف ۵۰۰ و ۲۵۰۰ تومان به ازای هر نسخه
برای ثبت اشتراک کافی است به سایت eshterak.ir مراجعه نمایید.
افزایش قیمت نشریه در طول دوره اشتراک مشمول مشترکان قبلی نمی‌شود.
هزینه ارسال عادی از مشترک دریافت نمی‌شود.
تاکنون بالغ بر یکصد و پنجاه نشریه به این طرح پیوسته‌اند.
(اشتراک نشریات در این مرحله صرفا در تهران پذیرفته می‌شود)

دریچه

مروری بر برنامه‌های گروه ایران‌خودرو در دوران پساتحریم

حسن خضوعی
کارشناس بازار سرمایه

در روزهـای تـب و تـاب توافـق در مذاکرات هسـته‌ای و هیاهـوی موافقـان و مخالفان آن و تلاطم زیاد بازار سـرمایه ناشی از اخبار مربوط به این رویداد، نماد یکی از محبوب‌ترین شرکت‌های بازار سـرمایه بـه دلیل برگـزاری مجمع عمومی عادی سـالانه متوقف بود تا سهامداران هیجانات بازار را خارج از گود به نظاره بنشینند.

بـه اذعـان بسـیاری از کارشناسـان، گـروه ایران‌خـودرو یکـی از شـرکت‌هایی اسـت کـه بیشترین تاثیرپذیری را از توافق خواهد داشـت. به‌گونـه‌ای که این موضوع مهم‌تریـن و داغ‌ترین بحث در مجمع روز ۲۴ تیرماه این شرکت بود. به این بهانه و با توجه به اطلاعات ارائه شـده در این جلسه به بررسـی برنامه‌های این گروه در دوران پس از لغو تحریم‌ها می‌پردازیم.

با توجه به سـخنان مهندس هاشـم یکه‌زارع، مدیرعامل شـرکت ایران‌خودرو، این شرکت برای دوران پـس از تحریـم در حال مذاکـره با چهار شـرکت اسـت. با توجه تصاویر منتشر شـده در مجمـع، در ماه‌های گذشـته مدیرعامل شـرکت پژو جلسات متعددی را با مدیران ایران‌خودرو در تهران داشـته و دو طرف در مـورد همکاری‌های مجدد با یکدیگر به توافق رسیده‌اند. گفته می‌شود در چارچوب سـرمایه‌گذاری این شرکت در ایران برخـی از اقدامـات عملیاتـی نیز آغاز شـده اما امضای رسـمی این قرارداد همکاری پس از تاریخ اجرای توافق هسـته‌ای در ماه‌های آینده خواهد بود. همچنین در حال حاضر مذاکرات با شـرکت رنو نیـز برای انعقـاد قرارداد همکـاری در حال جریان اسـت که طرفیـن در آن به پیشرفت‌های قابـل توجهـی دسـت پیـدا کرده‌انـد. همزمان گفت‌وگوهایی نیز با شـرکت سوزوکی ژاپن انجام شـده است که طی آن دو طرف برای از سرگیری همکاری‌ها توافق کرده‌اند. بر این اسـاس در سال آینده ایران‌خودرو با همکاری سوزوکی خودرویی سـبک و ارزان‌قیمت را روانه بازار خواهد کرد که پیش‌بینی می‌شود بخش قابل توجهی از بازار را از آن خود کند. همچنین قرار اسـت ایران‌خودرو با یک خودروساز اروپایی دیگر (که نامش افشا نشد) نیز همکاری کند که طی آن شـرکتی با شراکت مسـاوی طرفین در ایران تاسـیس شده مدیریت آن به‌صورت دوره‌های دو سـاله در اختیار هر یک از دو طرف خواهد بود. شـرکت پژو متعهد شـده اسـت ۳۰درصد محصولات تولیدی شرکت مزبور را در بازارهای جهانی به فروش رساند. شرکت بنز نیز قصد بازگشت یه ایران و از سرگیری همکاری با شرکت ایران‌خودرودیزل (دارنده بیشترین زیان انباشـته در گروه ایران خودرو) را دارد. شنیده‌ها حاکی از آن اسـت که احتمالا این شرکت بخشی از سهام ایران‌خودرودیزل را خریداری کند.

بـا توجه بـه قراردادهای مـورد اشـاره، گروه صنعتی ایران‌خودرو در نظر دارد تا سـال ۱۴۰۴ سـطح تولید خود را به ۳میلیون دستگاه در سال افزایـش دهـد که یـک میلیون دسـتگاه آن در بازارهای جهانی به فروش خواهد رسـید. (این در حالی اسـت که تولید این شرکت در سال ۱۳۹۳ حدود ۶۰۰ هزار دسـتگاه بوده کـه از این تعداد تنها ۵ هزار دسـتگاه صادر شـده اسـت) که این افزایـش تولید باعث رونق در شـرکت‌های تابعه به‌ویژه قطعه‌سازها نیز خواهد شد.

شـرکت ایران‌خودرو قصـد دارد خطوط تولید خـود در خـارج کشـور را نیز احیا کنـد. بر این اساس در سال‌جاری تولید خودروی رانا در سایت عراق آغاز شـده است. این سـایت ظرفیت تولید ۱۰دستگاه در ساعت را دارد.

این در حالی اسـت که تقاضا برای این خودرو در عراق ۲۰ دسـتگاه در سـاعت است. همچنین مقدمات راه‌اندازی مجدد سـایت سـنگال نیز در حال انجام است.

با نظر به موارد اشـاره شـده در بندهای فوق با توجه به توافق هسته‌ای آینده درخشانی در انتظار این شرکت اسـت. اما نباید از نظر دور داشت که برنامه‌های اعلام شده در میان‌مدت و بلندمدت به رشد سودآوری شرکت کمک خواهند کرد و شرط لازم آن پایبنـدی طرف‌هـای مقابل در مورد لغو تحریم‌هاسـت. اما در کوتاه‌مدت نمی‌توان انتظار تغییرات چندانی را داشت.

آمـار تولید و فروش این شـرکت در دو ماهه اول سـال‌جاری حکایت از مشکل فروش دارد که به گفته مدیرعامل شـرکت این روند در خرداد و تیر نیز ادامه داشته و به پیش‌بینی وی با توجه به انتظارات مبنی بـر کاهش قیمت (در پی حصول توافـق) طی حداقل دو ماه آینده نیز ادامه خواهد داشـت. شـاید یکـی از مشکلات عمـده در این راه واردات خودرو باشـد. خودروهـای چینی در سـال‌جاری بیش از ۹درصد کل بازار را در اختیار دارند که این عدد در سـال گذشته ۵درصد بوده و مدیران شـرکت پیش‌بینـی می‌کنند این روند صعودی همچنان ادامه داشـته باشد. این مشکل فروش بـا مخالفت با افزایش قیمـت خودرو نیز همراه شده است. به‌گونه‌ای که با گذشت چهارماه از سـال ۹۴ هنوز شـورای رقابت مجـوز افزایش قیمت را صادر نکرده و افزایش قیمت احتمالی در ادامه سـال نیز بین ۸ تا ۱۰درصد خواهد بود. در ایـن میان از بدهی‌ها و هزینه‌های مالی این گروه نیز نمی‌توان غفلت کرد.

در مجموع به نظر می‌رسـد وضعیت سودآوری این شرکت در سال جاری نسبت به سال گذشته بـا افزایـش قابل ملاحظـه‌ای همراه نباشـد. اما در سـال‌های آینـده با رصد تحولات سیاسـی و اقتصادی می‌توان انتظـار افزایش یا حتی جهش در سودآوری این شرکت را داشت.

چه اتفاقی در بازار سهام رخ داده است؟

واکنش معکوس یا واکنش به مجامع

محمد صفانور
کارشناس بازار سرمایه

سه‌شـنبه هفته گذشته بود که فرجام خوشی برای پرونده ۱۲سـاله هسـته‌ای ایران رقم خـورد. پایـان پرطمطـراق ماجرای هسـته‌ای کـه از آن بـا عناوینـی نظیـر «توافـق تاریخـی» یـا «توافق بزرگ» یاد می‌شـد، بایـد بذر امیدی در دل بازیگـران بورس اوراق بهـادار می‌کاشـت و انتظارات فعـالان بـازار بـرای مشاهده بـازاری سـبز رنـگ را تقویت می‌کرد. اما درسـت در فردای توافـق بود که بازار مسـیری برخلاف انتظارات سـهامداران انتخاب کرد. بسیاری از فعالان بازار که موضوع هسته‌ای ایران را به‌عنـوان یکـی از مهم‌ترین ریسک‌های سیستماتیک بازار طی این یکی دو سال اخیر به شـمار می‌آوردند هرگز انتظار نداشـتند که بـازار با جامه‌ای قرمزرنـگ بـه اسـتقبال این توافق برود.

همیـن رنـگ لبـاس بازار جرقـه‌ای برای بروز و پیدایش انـواع حدس‌هـا و گمان‌ها و تحلیل‌هـا و تفسـیرها بـود. از دسیسـه‌چینی گروه‌هـای خـاص بـرای ایجاد جو منفی نسـبت به توافق هسـته‌ای تا اصـلاح موقت بازار برای ادامه حرکـت در مسـیر صعودی، همگـی تفسـیرهای مختلفی بـوده کـه در چنـد روز اخیر در میـان فعالان بازار دسـت بـه دسـت می‌چرخیـد. اگر تفسـیرهای احساسی و بعضا دایی‌جان ناپلئونی درباره این رفتـار بازار را کنـار بگذاریم، واکاوی تفسیرهای منطقی‌تر، از احتمال حرکت بازار در مدار صعـودی در آینـده حکایت می‌کند. اگر اندکی از هیاهوی بازار دور بایسـتیم شاید یکی از مهم‌تریـن دلایـل رفتـار خـاص بازار را بایـد نزدیکی زمان مجامع سـالانه بسیاری از شـرکت‌های بـازار قلمداد کنیـم. ایـن امر که بسـیاری از فعـالان بـازار به‌خصـوص فعالان حقیقی در بازار تمایلی به شـرکت در مجامع سـالانه بـه امید دریافت سـود نقدی در چندیـن مـاه بعد را ندارند واقعیتی اسـت کـه نمی‌توان آن را کتمـان کرد، به‌خصوص ترجیح می‌دهند تا پول خود را پیش از شرکت در مجامع آزاد کنند. بررسـی رفتار بازیگران بـازار نیـز به‌نوعی این فرضیه را اثبـات می‌کنـد. از سـوی دیگـر، حقوقی‌هـای بازار که نگـاه بلندمدت‌تـری نسـبت بـه حقیقی‌هـای بـازار دارند و ریـزش بـازار بعـد از لوزان را بـه آنـان نسـبت می‌دهند این‌بـار رفتـار دیگری از خود نشـان داده‌انـد و حجم خرید به‌مراتـب بیشتری نسـبت به میزان فروش خود دارند.

نگـاه بلندمـدت بازیگـران حقوقـی، شـرکت در مجامع سـالانه را بـرای آنـان امری موجه می‌سـازد و شاید همین نگاه سـبب شـده اسـت که با چاشـنی امیدواری نسـبت به آینـده خریدهای پرحجمی را رقم بزنند. هر چه هسـت امید بـه صعود و رونق بیشتر از بیم نـزول و رکود، منطقی به نظر می‌رسـد. بنابراین شاید رفتار یکی دو روز اخیر بازار را بتوان به‌نوعی واکنش بازار به مجامع شرکت‌ها قلمداد کرد.

از طرفـی تصویب قطعنامه درباره فعالیت هسته‌ای ایران در شـورای امنیت سـازمان ملـل مـی توانـد از دید بازار سـرمایه از اهمیـت فراوانی برخوردار باشد و آثار مطلوب خـود را در روزهـای آینـده نشـان دهد. تصویب قطعنامه شـورای امنیـت و به‌عبارتی به رسـمیت شـناخته شدن توافق هسته‌ای ایران به شکل بین‌المللـی به‌عنوان محرک خوبی برای تقویت امیدواری بازار نسـبت به صعود اسـت؛ محرکی که شـاید بتواند بعد از اصلاح چند روزه اخیر بازار و بعـد از اتمـام تیرماه (زمان مجامع شـرکت‌ها) حرکت در مـدار صعودی را بـرای بازار رقم بزند.

تحلیل شرکت

بازگشت دوباره تایدواتر خاورمیانه

عطاءالله صفرزاده
کارشناس بازار سرمایه

شرکت تایدواتر خاورمیانه به‌عنوان بزرگ‌ترین پورت اپراتور بنادر ایران که از سال ۹۱ تحت تحریم‌های ظالمانه دولت آمریکا قرارداشت روز سه‌شنبه ۲۳ تیرماه ۹۴ و با انتشار متن کامل توافقنامـه ایران و کشورهای ۱+۵ از لیسـت تحریم خزانـه‌داری آمریکا و اتحادیه اروپا خارج شـد. براسـاس متن کامل توافقنامه شرکت تایدواتر خاورمیانـه همـراه با تعـداد زیادی از شـرکت‌های کشتیرانـی ایرانی از لیسـت تحریم‌ها خارج شدند. طبق این توافقنامـه تحریم‌های مختلف اعمال شـده علیه شـرکت تایدواتر به‌صورت رسمی از روز سه‌شنبه لغو شـده و این شرکت مذاکرات جدی خود را با طرف‌های خارجی علنا آغاز خواهد کرد. ولی چه چیزی تایدواتر را متمایز از شرکت‌های همگروهی خود خواهد کرد؟

چند سال به عقب برگردیم

بـا تحریـم شـرکت تایدواتـر خاورمیانـه در تاریـخ ۲ تیر ۱۳۹۰ که مسئول بارگیری و ترانزیت کالا در بندر شـهیدرجایی بود این بندر عملا از جرگه بنادر فعال در زمینه واردات کالا به ایران خارج شده بود. با کنار گذاشـتن شرکت تایدواتر از فعالیت‌های این بندر، زمینه تبادل کـالا در ایـن بنـدر از کشورهای خارجـی به ایـران، از ابتدای مرداد ۹۳ از سـر گرفته شد. اهمیت بندر شـهیدرجایی از آنجایـی معلـوم می‌شـود کـه این بنـدر با ظرفیت تخلیـه و بارگیـری سـالانه حدود ۱۰۰ میلیون تن کالا به‌تنهایی بیش از ۵۵ درصـد صـادرات و واردات و ۷۰ درصـد ترانزیت بنادر کشور را بر عهده دارد. همچنین تخلیه ۹۰ درصد بارگیری کالاهای کانتینری کشور در این مجتمع انجام می‌گیرد.

ایـن بنـدر قبـل از تحریم‌ها با ۸۰ بنـدر جهان تبـادل کالا انجام مـی‌داد. بنـدر شـهیدرجایی بـا برخورداری از ۱۸ دستگاه جرثقیل دروازه‌ای (گنتـری کرین) و حدود ۴۰ پسـت اسـکله و بـا در اختیار داشتن بزرگ‌ترین و پیشرفته‌ترین ترمینال‌هـای کانتینـری کشـور توانایـی پهلودهی انواع کشتی‌های اقیانوس پیما را داراست.

در رتبه‌بندی برترین بنادر جهان که در سـپتامبر ۲۰۱۳ منتشر شد بندر شهیدرجایی با چند پله سقوط نسبت به سال گذشته در رتبه ۵۹ جهان قرار گرفت. سال ۱۳۹۶ روند تخلیه و بارگیری براساس تی‌ای‌یو در بنـدر شـهید رجایی تا سـقف ۸میلیون هدف‌گذاری شده است.

با کنار گذاشتن تایدواتر از اپراتوری بندر شهیدرجایی با تدبیر مسئولان این شرکت و عدم وابستگی به یک بندر این شـرکت فعالیت‌های خود را باوجـود تحریم‌ها در دیگر بنادر کشـور نظیر بنـدر امیرآباد و بندر امام(ره) گسـترش داد و به ترتیب در سال‌های ۹۲ مبلغ ۹۰ تومان و در سال ۹۳ مبلغ ۸۰ تومان به ازای هر سـهم بین سهامداران خود تقسیم کرد. این در حالی بود که شـرکت تایدواتر سـودهای مذکور را دست خالی و از طریق زیرمجموعه یا اجاره دادن تجهیزات خود پوشش می‌داد.

باتوجـه بـه اهمیـت بنـدر شـهیدرجایی که بـا رفع تحریم‌ها بـه‌زودی شـاهد تعـدد و ترافیک صدهـا کشتی و میلیون‌ها کانتینر در ایـن بنـدر خواهیم بـود. وجود یـک اپراتور قدیمـی و باتجربه در این بندر اجتناب‌ناپذیر اسـت. بندر شهیدرجایی را تمامی فعالان حوزه حمل‌ونقـل دریایی بـا نام تایدواتر می‌شناسـند، شـرکتی با نیم قرن سابقه که در سه سال گذشته تحت شدیدترین تحریم‌ها بود.

- از نکات مهم مجمع شـرکت در تاریخ ۲۴ تیرماه ۹۴ می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:
- اعلام رسمی رفع تحریم تایدواتر توسط هیات مدیره
- ۴۰ تومان تقسیم سود نقدی
- افزایـش سـرمایه تـا سـقف ۱۵۰۰ میلیارد ریال (جهت توسعه سـرمایه‌گذاری‌ها، احداث سیلو در بنادر، خرید تجهیزات و...)
- تبدیل دارایی‌های غیرعملیاتی بـه عملیاتـی و افزایش چشمگیر دارایی‌های شرکت
- پرونده ۸۰۰ هزار دلاری خرید جرثقیل به‌واسطه رفع تحریم
- فعالیت‌های مستقیم کانتینری و ریلی برای دوران پس از تحریم
- بهره‌بـرداری از ترمینـال یک شهیدرجایی
- شرکت در مناقصه ترمینال‌های ۲ و ۳ شهیدرجایی
- پرداخت و تسویه کلیه وام‌های شرکت در سال ۹۳
- احداث سـیلوی ۱۵۰ هزار تنی در بندر امام(ره)
- شـرکت در تلاش است تا خط تسـهیلاتی ۶۳ میلیارد تومانی را با بانک انصار ایجاد کند
- اخـذ مجوز صدور بارنامه برای شـرکت حمل‌ونقـل زیرمجموعه حتاید
- شـروع لایروبی بندر جاسـک به‌زودی
- راه‌انـدازی نرم‌افزار TCTS در بندر شهیدرجایی و عسلویه و خروج برخی از بنادر از این نرم‌افزار
- استفاده از نرم‌افزار GCOMS در ۱۱ بندر
- احداث سیلوی ۵۰ هزار تنی در بندر امیرآباد
- تمدید قراردادهای سـنواتی با اداره بنادر
- احداث سیلوی غلات ۱۵۰ هزار تنی در بندر شهیدرجایی
- احداث دو باب انبار به مساحت ۱۳۵۰۰ مترمربـع در سـایت ۱۰ هکتاری بندر امام(ره)
- اجاره یا فروش بارج سوخت‌رسان ۱۵ هزار تنی
- توسعه فعالیت‌های خارج‌سازی شناورهای مغروقه (سالویج)
- توسعه فعالیت‌های لایروبی
- مناقصـه بندر شـهیدرجایی شـهریور ۹۴ انجام خواهد شـد، با بازگشت دوباره تایدواتر به این بندر تحول شـگرفی در سـودآوری این شرکت به‌وجود خواهد آمد.

نگاه کارشناس

کارشناس سرمایه‌گذاری شرکت کاتوز آرمان پارس عنوان کرد

اتفاقات اخیر بورس طبیعی است

بـازار بورس پس از توافـق ژنو واکنشی اعجاب‌انگیـز از خود نشـان داد و برخلاف تمام پیش‌بینی‌های مطرح شـده، روندی نزولی به خود گرفت. در مورد این واکنش عجیـب، کارشناسـان دلایـل مختلفی را عنوان می‌کنند که از این جمله می‌توان به عبرت گرفتن از تجربه لوزان و دسـتکاری عمـدی بـازار اشـاره کـرد. کارشـناس سرمایه‌گذاری شـرکت کاتوز آرمان پارس درگفت‌وگو با بورس‌نیوز ضمن بیان مطلب فوق اظهار داشت: فارغ از روانشناسی بازار و جسـت‌وجوی روند معاملات و نمودارها، می‌خواهم کمـی ریشه‌ای‌تر و بنیادی‌تر به این موضوع نگاه کنم.

به نظـر بنده یک دلیـل پیش‌پاافتاده اما مغفول مانده در این قضیه، ارزش سهام است. خریدوفروش، نگهداری، سفته‌بازی، تحلیل و... تنها به یک منظور صورت می‌گیرد و آن سود است. ابوالفضل جعفری ماهوک در ادامه افزود: انسان ذاتاً منفعت‌طلب بوده و همیشه به دنبال منافع خویش است.

پـس بیاییم بـا این دید بـه موضوع نگاه کنیم. معاملات سـفته‌بازی تا کی می‌تواند ادامه داشـته باشد؟ برای چه مدتی می‌توان در یک سهم هیجان ایجاد کرد؟ شما با بزک کردن یک پیراهـن یا یک کالای بنجل، آن را بـه چند نفر می‌توانید بفروشـید و تا کی می‌توانیـد به فروش خود ادامـه دهید؟ به همه و تا ابد؟ مسلماً جواب این سوالات مثبت نیست، بالاخره هیجان فروکش خواهد کرد و در این میان یک نفر خواهد فهمید که اینها همـه هیاهوی تبلیغاتی اسـت. وی تصریح کرد: چنانکه بارها شاهد بوده‌ایم، سهمی که با سـرعت و با هیجان صعـودی باورنکردنی داشته، با همان سـرعت هم سقوط کرده و حتی از قیمت‌های اولیـه هم پایین‌تر رفته اسـت. دلیل این امر یک چیز است و آن هم اینکه خریدار دریافته که سهم خریداری شده ارزش ندارد.

این کارشناس بازار سـرمایه تأکیدکرد: آنچـه در بیانیـه لـوزان اتفـاق افتـاد را می‌توان نمود عینی همین موضوع دانست. هیجانات بازار و هـراس جا ماندن از بازار، فرصت فکر کردن در مورد این موضوع را از بازار گرفت که مگر با یک بیانیه قرار است چه اتفاقی در متغیرهای بنیادی کشور رخ دهد که یک سـهم لایق ۲۰درصد رشـد و بیشتـر در کمتر از یک هفته باشـد؟ از ایـن منظر آنچه پس از توافـق وین اتفاق افتاد، خیلی عجیب نیسـت. زیرا در وهله اول هنوز احتمال لغو این توافق‌نامه توسط مجلس شـورای اسـلامی یا کنگره آمریکا وجـود دارد و با فرض نادیـده گرفتن این موضوع، تثبیـت و انجام مفـاد توافق‌نامه حداقل تا اواخر سـال میـلادی جاری به طول می‌انجامد.

تحلیل

تحلیل تکنیکال خبهمن

نادر گلشن مقدم
کارشناس بازار سرمایه

در نمودار قیمت نماد معاملاتی خبهمن شـاهد رشـدی بیش از ۱۲۰درصـد در بازه‌ای یک‌سـاله هسـتیم. خبهمـن از جملـه نمادهایی اسـت که توانسـت در هفت روز کاری خود رشدی بیش از ۳۹درصد را (با توجه به برگزاری مجمع) بدون فاز اصلاحی تجربه کند.

بنابرایـن بـا توجه بـه مقاومت بسـیار معتبر در محدوده قیمتی ۲۴۰۰ریال انتظار نزدیکی به موجی ریزشی دور از ذهن نخواهد بود. با بررسـی نمودار قیمت سـهم می‌تـوان حمایتـی را در محدوده قیمتـی ۲۰۸۰ ریالـی مشاهـده کرد که پیش‌بینی می‌شود محلی مناسب جهت یک نوسـان رو به رشد در خلاف جهت ریزش و البته در بازه زمانی کوتاه‌مدت باشد.

این ریزش می‌تواند در میان‌مدت تا محدوده قیمتی ۱۹۰۰ ریال نیز ادامه داشـته باشد. افزایش حجم معامـلات، ورود RSI به محدوده اشـباع فـروش و وجـود واگرایی می‌تواننـد نشانه‌هایـی بـر تایید احتمال ریزش نماد در کوتاه‌مدت باشـند. در جمع‌بنـدی می‌تـوان این‌گونه اظهار داشـت کـه ورود و حتی نگهـداری نماد معاملاتی خبهمن با دید کوتاه‌مدت می‌تواند همراه با ریسک بالا باشد.

عمق بازار

بازی احتمالی حقوقی‌ها در بازار سهام امروز

فرشید شجاع
کارشناس بازار سرمایه

شاخص کل بازار بورس اوراق بهادار تهران در جلسه معاملاتی روز گذشـته ۹۷,۷۲ واحد کاهش یافته و به رقم ۶۸۰۵۰,۷ واحد رسید. با آغاز معاملات، همان‌طور که انتظار می‌رفت شاهد حضور تقاضای نسبی در بازار بودیم. بدین ترتیب، در ۳۰دقیقه نخست بازار شاخص کل ۵۵ واحـد افزایش یافته و پس از آن در مسـیری نزولـی و با شـیب کم قـرار گرفت. طی این جلسـه معاملاتی، ۴۶۷,۹ میلیون برگه سـهم و با ارزشـی در حدود ۹۸ میلیارد تومـان تغییر مالکیت یافت. تعداد معاملات در این جلسه در رقم ۳۵۰۶۵ معامله به ثبت رسید و ارزش میانگین هر معامله به رقم ۲,۸ میلیون تومان در هر معامله رسـید. بازار فرابورس ایران اما در این جلسه با رشـد شاخص کل به کار خود پایان داد. در این جلسه ی معاملاتی، شاخص کل این بازار با ۵,۲ واحد رشد به رقم ۸۰۵,۶ واحد رسید و ارزش معاملات ایـن بازار در رقم ۷۷,۵ میلیارد تومان به ثبت رسـید. طی معاملات روز سه‌شـنبه، صنایـع «حمل‌ونقل»، «محصـولات شـیمیایی» و «فرآورده‌هـای نفتـی» بیشترین تأثیر منفی در شـاخص کل را اعمال کردند. در طرف مقابل، «مخابرات»، «عرضه برق، گاز، بخار، و آب گرم» و «مواد و محصولات شـیمیایی» بیشترین تأثیر مثبت را در شاخص کل اعمال کردند.

در جلسـه معاملاتی گذشته، با گشایش بازار شاهد به وجود آمدن تقاضای نسـبی در بازار بودیم، اما نکته ی مهم آن اسـت که این تقاضا با عرضه قوی مواجه و سـرکوب شد. این روند تا یک ساعت پایانی بازار ادامه داشت و از سـاعت ۱۱:۳۰ باری دیگر شاهد به وجود آمدن تقاضای نسبی در بازار بودیم. نکته مهم در مورد این تقاضا آن اسـت که روند شاخص کل نزولی باقی مانده و در طرف مقابل بسـیاری از نمادها به سـمت رنگ سـبز خزیدند. با در نظر گرفتـن این رفتار بازار، رقم ارزش میانگین معاملات از اهمیت بالایی برخوردار می‌شود. در این جلسـه ارزش میانگین در حدود ۲,۸ میلیون تومان برای هر معامله به ثبت رسـید که رقم قابل توجهی برای تغییر دادن روند معاملات محسوب نمی‌شود.

در جلسه معاملاتی پیش‌رو انتظار می‌رود بازار باری دیگر شاهد حضور تقاضای نسبی بوده و این بار تداوم این تقاضا بیش از ۳۰ دقیقه باشد. محتمل‌ترین سناریو برای روز جاری، رشـد شاخص و توسعه رنگ سبز در نیمه نخسـت بازار و تغییر روند بـازار از میانه‌های آن محسوب می‌شود. بدین ترتیب انتظار می‌رود در نیمه نخسـت بازار معامله‌گران حقوقی از فروش خودداری کنند و بازار را به دسـت معامله‌گران حقیقی بسپارند. بـا عبور از نیمه بازار انتظار می‌رود حقوقی‌ها قوی‌تر از ۹۰ دقیقه ابتدایی بازار ظاهر شده و معادلات را تغییر دهند. سـناریوی دیگری که از احتمال نسبتا کمتری برای وقوع برخوردار است تداوم رنگ سبز در تمام طول مدت معاملات است. براساس آنچه گفته شد، نمی‌توان انتظار داشـت بازار در چند روز آینده حرکت صعودی خاصی را آغاز کند، مگر آنکه معاملات روز جاری توازن بازار را برهم زنند.

حرف های در گوشی

شنیده‌ها و شایعات بازار

رحمت‌الله توکلی یرکی
فعال بازار سرمایه

وپارس: بانک پارسیان که با کاهش ۳۷,۵ درصدی سود هر سـهم ۹۳ مواجه شـده، به تازگی قادر به نهایی کردن افزایش سـرمایه ۱۷ ماه پیش خود شـده است. افزایش سرمایه ۲۰درصدی این بانک (معادل ۲۶۴ میلیارد تومان) از محـل مطالبات و آورده نقدی اعمال شـده بود اما این افزایش تا چهارشنبه گذشته ثبت و نهایی نشده بود.

حسـینا: شـنیده‌ها حکایت از برنامه افزایش سرمایه ۴۵درصـد در سـال ۱۳۹۴ و همچنیـن پیشرفت بیش از ۹۸درصـد پایانـه و مخازن نفتی و بهره‌بـرداری آن در شهریورماه دارد.

شـبریز: شـنیده شـده علت توقف نماد که با ابطال معاملات اندک آن همراه بود، ناشـی از اعلام تعدیل سود قابـل توجه حـدود ۳۵ درصـدی سـال ۹۳ و نامه امروز مسئولان آن به بورس است.

فـاذر: گویـا علت توقف ایـن نماد مربوط بـه یکی از زیرمجموعه‌های این تک سـهم پرطرفدار و نوسانی یعنی انرژی آذرآب بوده و از قرار معلوم این شرکت با کاهش زیان همراه خواهد بود.

هرمز: براسـاس شنیده‌ها از بازار، فولاد مبارکه در حال خرید هرمز اسـت. همچنین در بازار شـایعاتی مبنی بر واگذاری بلوک هرمز به ساتا به گوش می‌رسد.

تکمبا: از نماد تکمبا شایعه تعدیل سود در گزارش ۱۲ ماهه سـال ۹۳ و گزارش سه ماهه سال مالی ۹۴ به گوش می‌رسد.

وانصار: براساس شنیده‌ها از بازار وانصار در مجمع خود ۳۰ تومان سـود پرداخت خواهد کـرد و از مرداد می‌توان سود را دریافت کرد.

تاپیکو: شنیده‌ها حاکی از این است شرکت برنامه فروش سهام شرکت غدیر خود را به سال آتی موکول کرده است.

شـبریز: زمزمه‌هایی مبنی بر برنامـه افزایش ظرفیت عملی تولید در شـبریز از ۶۰درصد ظرفیت اسـمی فعلی به ۹۰درصد از نیمه دوم سال‌جاری، انجام مجدد مذاکرات نفتی با جمهوری آذربایجان مبنی بر سـوآپ نفتی از این کشور به شبریز و تحویل آن در بندرعباس به گوش می‌رسد.

بیمه ما: شـنیده‌ها حکایت از انجام قراردادهای جدید بیمه ما با چند بانک و نهادهای دولتی و خصوصی، انتظارات از رشد سودآوری و فروش بیمه‌نامه‌های بیشتر توسط این شرکت ارزنده بیمه‌ای دارد.

تایرا: شنیده شده با راه‌اندازی خط اعتباری بین ونزوئلا و ایران که دولت قصد برقراری آن‌را دارد، شـرکت تایرا نیز می‌تواند اقـدام به وصول طلب ۵۷ میلیارد تومانی خود از یک شرکت ونزوئلایی کند. این شرکت از دولت نیز حدود ۴۲ میلیـارد طلب دارد که وصول این مطالبات بر سـود شرکت تاثیر بسزایی خواهد داشت.

آمادگی تولیدکنندگان ایرانی برای سرمایه‌گذاری در ساخت قطعات خودرو

حمایت تمام‌قد ایران از چینی‌های قطعه‌ساز

افشین معشوری

پس از اتفاقات جاری کشور درخصوص بحث هسته‌ای و توافق حاصل شده، درحالی‌که گمانه‌زنی‌ها بیشتر به سمت و سوی بهبود اوضاع کار و تولید معطوف است، بازار لوازم خودرو کماکان با تردید مواجه است. خودروسازی در ایران (از تولید تا مونتاژ و واردات) همواره یکی از رشته‌هایی است که سرمایه‌گذاران بخشی از فعالیت خود را روی آن متمرکز می‌کنند. اینکه چقدر از نیازهای کنونی در داخل تولید می‌شود، چه مقدار از آن وارداتی است و اصولا قطعات وارداتی از کدام کشورهاست چالشی است که از دیرباز (خاصه در ۱۲ سال اخیر) وجود داشته است. نگاهی به وضعیت کنونی ما را با آنچه هستیم، آنچه می‌خواهیم باشیم و توانایی‌هایی که داریم آشنا خواهد کرد.

ترکتازی چینی‌ها

تا پیش از امضای توافق‌نامه وین به دلیل شرایط خاص تحریم‌ها و نیاز کشور، سرمایه‌گذاران چینی از پروپاقرص‌ترین مشتریان بازار ایران بودند. روابط مناسب دو کشور و استقبال عمومی تجار و شهروندان ایرانی از کالاهای چینی (به‌هردلیل) روند روزافزون سرمایه‌گذاری این شریک تجاری ایران را نشان می‌دهد. به‌عنوان مثال سیدمحمود عبدی، معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد ماکو در اردیبهشت ۹۴ از امضای تفاهم‌نامه توسعه منطقه آزاد ماکو با یک هلدینگ بین‌المللی چینی خبر می‌دهد و می‌گوید: «براساس تفاهم‌نامه این همکاری‌ها درخصوص سرمایه‌گذاری جهت احداث واحدهای تولید ماشین‌آلات صنعتی، تبادل اطلاعات و تکنولوژی، ساخت کارخانجات تولید قطعات خودرو و... انجام خواهد شد.»

صنعتگر ایرانی می‌تواند

به باور کارشناسان و شهادت دست‌اندرکاران صنعت خودرو، امروزه اغلب تولیدکنندگان بزرگ خودرو در سراسر جهان با ایجاد یک زنجیره، بخشی از تولیدات خود را در کشورهای دیگر تولید می‌کنند و به مصرف می‌رسانند. اینکه صنعتگران چینی (یا هر کشور دیگری) بخواهند از بازار ایران به‌عنوان هدف استفاده کنند از بدیهی‌ترین اصول تجارت است اما این به آن معنی نیست که تولیدکننده ایرانی توان رقابت با دیگر کشورها را ندارد. مدیرعامل یکی از شرکت‌های سازنده ماشین‌های تراش و دیگر ابزارهای صنعتی در این باره معتقد است: «اگر بخواهیم، می‌توانیم و البته نمی‌توان منکر تاثیر حمایت‌های دولت شد.» این فعال بخش صنعت البته در زمینه‌های مختلف در حال تولید است. یکی از محصولات شرکت او «استپرموتور» است که البته نوع تقلبی آن در این سال‌ها به وفور یافت می‌شود.

همایش تجارت و سرمایه‌گذاری

در حالی که لوران فابیوس در روزهای اخیر اظهار امیدواری کرده است تا شرکت‌های پژو و رنو همکاری‌های‌شان را با خودروسازان ایرانی از سر بگیرند، رسانه‌ها خبر از همایشی می‌دهند که با هدف سرمایه‌گذاری (بویژه در صنعت خودروسازی) برگزار خواهد شد. این گزارش‌ها به نقل از حسن تاجیک، سفیر ایران در اتریش حاکی است: «همایش دوروزه تجارت و سرمایه‌گذاری در ایران اول و دوم مردادماه در وین پایتخت اتریش برگزار می‌شود. هدف از این همایش که با عنوان «همایش ایران و اروپا- تجارت و سرمایه‌گذاری» با حضور مقامات عالی‌رتبه اقتصادی و تجاری جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فدرال اتریش و بخش‌های خصوصی و نیمه‌دولتی اروپایی در وین برگزار خواهد شد، تشویق سرمایه‌گذاری و تجارت با کشورمان در زمینه‌های معدن و صنایع معدنی، نفت و گاز، پتروشیمی، خودرو و وسایل نقلیه است.»

اینکه ۱۵۰ گروه و شرکت برای حضور در این همایش اعلام آمادگی می‌کنند تنها یک چیز را نشان می‌دهد: «ایران بازار خوبی برای سرمایه‌گذاری است.»

اما سهم شرکت‌های داخلی از این بازار چقدر است؟ به گمان اغلب فعالان اقتصادی، داخلی‌ها سهم کمی از این میدان رقابت می‌برند، زیرا شبکه‌های درهم‌تنیده دلالان، مجال بروز و ظهور تولیدکننده ایرانی را گرفته‌اند.

بازار آشفته، سودهای کلان کذایی

واقعیت امر این است تا زمانی که نظارت نباشد، هیچ امیدی به موفقیت تولیدکنندگان داخلی نیست و بازار لوازم یدکی پر خواهد بود از اجناس تقلبی که با قیمت اصلی فروخته می‌شود.

یک فروشنده لوازم یدکی درباره اینکه چگونه می‌توان جنس اصلی را از تقلبی تشخیص داد می‌گوید: «نمی‌توان تشخیص داد، تنها به وجدان فروشنده برمی‌گردد.» او همچنین از واردات قطعات یدکی چینی برای تولید پرتیراژترین خودروهای کشور انتقاد کرده و می‌گوید: «واردات قطعات یدکی ابتدا باید در مورد شرکت‌های خودروساز ساماندهی و کنترل شود تا قطعات بی‌کیفیت وارد چرخه تولید و خدمات پس از فروش آنها نشود.» او همچنین قطعات مختلفی را کنار هم می‌گذارد و با مقایسه قیمت نوع شرکتی و چینی آن با هم می‌گوید: «مدتی پس از شروع واردات قطعات یدکی چینی، برخی واردکنندگان ایرانی در زمینه واردات قطعات تقلبی فعال شدند. قبلا قطعات تقلبی وارد و با بسته‌بندی واقعی‌اش عرضه می‌شد اما به مرور، قطعات تقلبی به کشور وارد شد و پس از بسته‌بندی جدید، با مارک قطعات اصلی با قیمت بسیار بالاتری به فروش می‌رسد.»

تولید در ایران

به‌درستی مشخص نیست چه میزان از قطعات موجود در بازار ایرانی است و چقدر از آن از دیگر کشورها وارد شده است. بسیار دیده شده، ساخته دست صنعتگران ایرانی با بسته‌بندی و هولوگرام‌هایی که فروشنده‌ها اذعان دارند به‌صورت کیلویی قابل تهیه در بازار است به مصرف‌کننده رسیده است اما هنوز هستند تولیدکننده‌هایی که در کارگاه‌های کوچک و بزرگ خود در حال رونق‌بخشی به اقتصاد کشور هستند. امیرحسین.م که مدیرعامل یک شرکت صنعتی است و قطعات مختلفی -از جمله قطعات خودرو- تولید می‌کند به «فرصت امروز» می‌گوید: «محصولات ما با بسته‌بندی خاص خودمان و هولوگرام مشخص وارد بازار می‌شود. دولت با حمایت از تولیدکننده داخلی می‌تواند نقش مهمی در رونق کسب و کار سازندگان قطعات داشته باشد.» او همچنین معتقد است: «با حمایت دولت قطعا بخش عمده‌ای از نیاز خودروسازان داخلی توسط تولیدکنندگان ایرانی برطرف خواهد شد، زیرا دانش کافی و ابزار لازم، همچنین اغلب مواد اولیه مورد نیاز در کشور وجود دارد.»

ناامیدی تولیدکننده

در گذشته‌ای نه‌چندان دور بسیاری از قطعات مورد نیاز خودروسازان ایرانی توسط تولیدکنندگان ایرانی تامین می‌شد. نگارنده قطعه‌سازی را سراغ دارد که تولیدات جلوبندی‌اش تبدیل به برند معتبری شده بود که نه‌تنها شرکت‌ها، حتی مصرف‌کنندگان عادی نیز تمایل زیادی به استفاده از آن برند داشتند.

پس از اتفاقات ذکر شده آرام آرام برند مورد نظر به‌نوعی در انزوا قرار گرفت تا جایی که حتی ناچار به تعدیل نیرو شد. یکی از کارگران سابق این کارخانه به «فرصت امروز» می‌گوید: «مدیریت کارخانه به کیفیت قطعه تولید شده اهمیت بسیاری می‌داد و حضور مداوم کارشناسان فنی در خط تولید باعث می‌شد کیفیت اغلب ثابت بماند.» اما همین تولیدکننده به ناچار پس از مدتی -شاید تحت تاثیر نوسانات ارزی- از حجم فعالیتش کم کرد.

پایان سخن

توافق‌نامه‌ای که هفته گذشته در وین به امضا رسید می‌تواند باعث تحول تازه‌ای در اقتصاد (و ایضا قطعه‌سازی) شود. لازمه تولید، اطمینان سرمایه‌گذاران از بازگشت سرمایه و سود است که با توجه به خبرهایی که به‌تازگی می‌رسد، می‌تواند محقق شود.

ثبات بازار و حمایت دولت از بخش خصوصی می‌تواند سرمایه‌هایی را که در بخش‌های واسطه‌گری به کار گرفته شده است به سمت تولید برگرداند، چیزی که شاید بیش از همه از حجم واردات محصولات چینی به ایران بکاهد. به قول مدیر یکی از شرکت‌ها: «وقتی خارجی‌ها تمایل روزافزون دارند در ایران سرمایه‌گذاری کنند، یعنی اینکه این ظرفیت برای سرمایه‌گذاری وجود دارد. حالا چرا سرمایه‌گذار ایرانی نمی‌پذیرد، یا کمتر می‌پذیرد سرمایه‌اش را درتولید به کار گیرد پرسشی است که مسئولان باید تامل بیشتری روی آن کنند.»

این مدیر می‌افزاید: «ما قطعه‌سازان ایرانی حاضریم اما آیا میزان حمایتی که از چینی‌ها و دیگر خارجی‌ها می‌شود از وطنی‌ها هم خواهد شد؟» و این پرسشی است که کسی باید پاسخی به آن بدهد.

سرنخ

بازار ۲۰میلیونی کاربران بازی‌های رایانه‌ای

کلاف اول

بازار بازی‌های رایانه‌ای ایران به‌واسطه وجود نسل جوان و جمعیت کاربری ۲۰ میلیونی فرصت مناسب برای سرمایه‌گذاری و البته بستری بکر برای انتقال فرهنگ بومی است، موضوعی که چندان مورد توجه قرار نمی‌گیرد و سرمایه‌گذاری‌های درخوری برایش صورت نگرفته است. در دنیای امروز رایانه‌ها و تمامی شاخه‌ها و حوزه‌های مربوط به آن نقشی انکارناپذیر در زندگی بشر دارند و در این میان حوزه بازی‌های رایانه‌ای به‌واسطه مخاطب‌گیری نسل جوان به‌طور اخص و طیف گسترده‌ای از کاربران به‌صورت اعم، جایگاه منحصربه‌فردی به خود اختصاص داده و کشورها و شرکت‌های فعال در این حوزه به دنبال بهره‌برداری حداکثری از بازار پرسود چنین محصولاتی و در سطح کلان‌تر انتقال مبانی و مفاهیم فرهنگی خود به مخاطبان هستند. این در حالی است که ایران تقریباً مصرف‌کننده بازی‌های رایانه‌ای است و توجه به سرمایه‌گذاری و تولید در این شاخه آنچنان که باید صورت نگرفته است، ما هم در این کلاف پیشنهاد می‌دهیم با توجه به وجود جمعیت ۲۰ میلیون نفری کاربران بازی‌های رایانه‌ای به علاوه افرادی که به‌صورت تخصصی در این حوزه کار می‌کنند به خوبی می‌توان در این حوزه سرمایه‌گذاری‌های مناسبی انجام داد.

کلاف دوم

ایران یکی از سرزمین‌هایی است که در جای جای آن فرصت‌های سرمایه‌گذاری در شاخه‌های مختلف دیده می‌شود اما آنچه برای بسیاری از سرمایه‌گذاران بالقوه حائز اهمیت است حمایت‌های آن شهر یا استان از سرمایه‌گذاران است به‌گونه‌ای که در بوروکراسی‌های اداری گرفتار نشوند و حدالامکان مشمول وام و تسهیلات برای شروع سرمایه‌گذاری خود باشند. در این بین مشهد به‌عنوان یکی از شهرهای توریستی و زیارتی ایران همواره مورد توجه بسیاری از سرمایه‌گذاران البته بیشتر در حوزه‌های گردشگری بوده است اما بخش‌های تولید در این شهر همچنان پتانسیل‌های بسیاری را برای سرمایه‌گذاران باقی گذاشته است. همچنین شورای شهر و شهرداری مشهد موافق منفعت سرمایه‌گذاری‌اند و گفته‌اند: همچنان فرش قرمز برای سرمایه‌گذاران در مشهد گسترده است. سید صولت مرتضوی، شهردار مشهد در جلسه مشترک با اعضای شورای شهر، سرمایه‌گذاران پروژه‌های مشارکتی و مدیران اقتصادی شهرداری مشهد با بیان این مطلب افزود: ایران کانون ثبات در منطقه است و مشهد به‌عنوان پایتخت معنوی ایران دارای فرصت‌های مناسب برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی است.

خبر

اعلام آمادگی شرکت اتریشی برای سرمایه‌گذاری در پتروشیمی ایران

علی محمد بساق‌زاده در گفت‌وگو با ایرنا، از مذاکره یک شرکت معتبر اتریشی برای سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی ایران خبر داد و گفت: هفته گذشته نمایندگان این شرکت اتریشی مذاکراتی را با مقامات شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران انجام دادند.

مدیر کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی افزود: این شرکت اتریشی، علاوه بر آمادگی برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های پتروشیمی ایران، تمایل دارد فناوری‌ها و تکنولوژی‌های جدید این صنعت را نیز در اختیار ایران بگذارد. وی با بیان اینکه این شرکت اتریشی برای تأمین فاینانس طرح‌های پتروشیمی اظهار آمادگی کرده است، گفت: این شرکت قصد دارد پروژه‌های خود را به‌صورت EPCF اجرا کند که تحقق آن هزینه‌های اجرا را بسیار کاهش می‌دهد. وی اضافه کرد: همچنین با رفع تحریم‌ها، این شرکت قادر خواهد بود تکنولوژی‌های پیشرفته‌تر خود را نظیر آلیاژهایی که دارای طول عمر و کارآمدی بیشتری هستند به ایران بدهد. وی با اشاره به مشارکت این شرکت اتریشی با یک شرکت ایرانی، اضافه کرد: این شراکت، شرایط همکاری میان دو شرکت را تسهیل و زمینه حضور گسترده‌تر این شرکت در ایران را فراهم می‌کند.

برای مطالعه بیش از ۵۰۰ سرنخ و فرصت سرمایه‌گذاری منتشر شده در این صفحه می‌توانید به forsatnet.ir/investors مراجعه کنید.

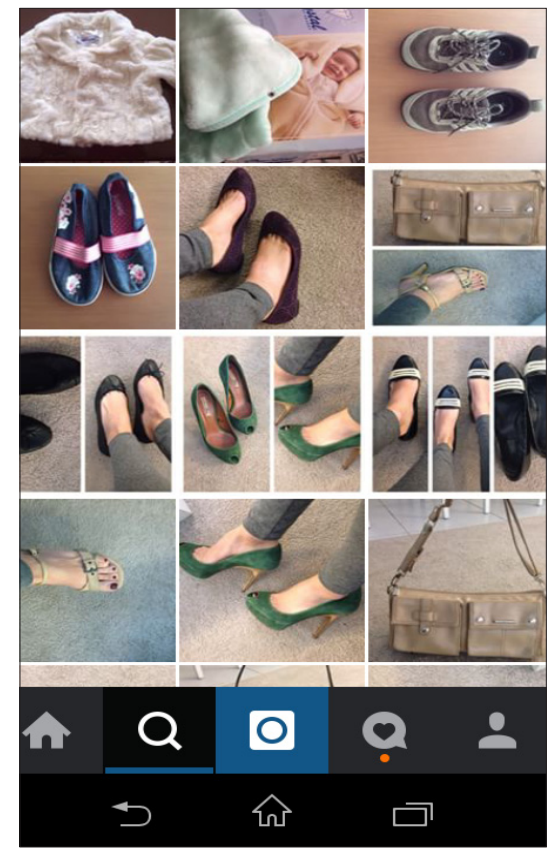

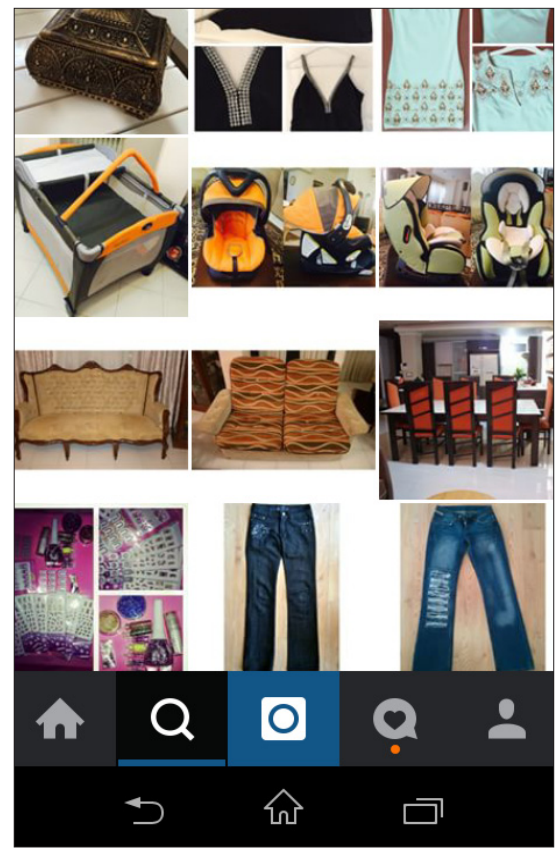

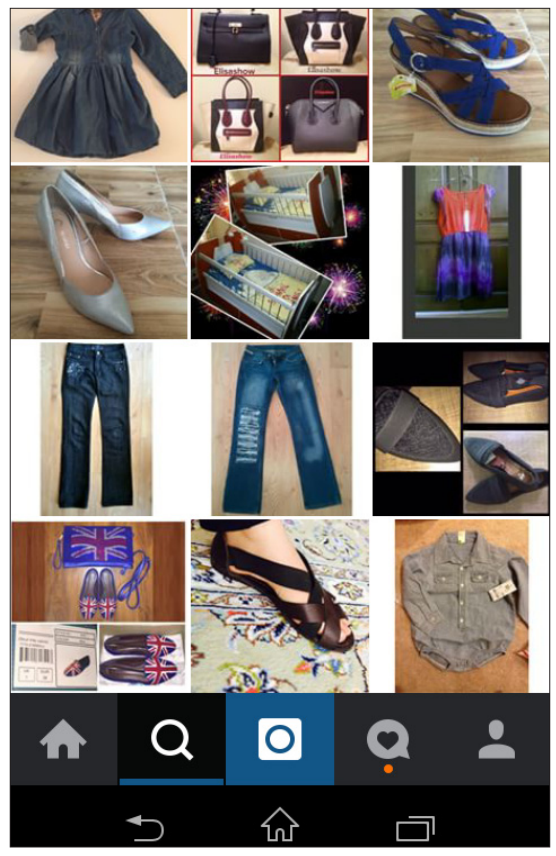

دست دوم فروش‌ها بعد از ممنوعیت و پلمب کجا رفتند؟

تاناکورا در اینستاگرام و فیس‌بوک

مینا عینی‌فر

زمانی که مردم ایران شب‌ها به انتظار سریال اوشین و ماجراهای زندگی زن ژاپنی می‌نشستند، تاناکورا وارد ادبیات‌شان شد و طولی نکشید که به بازار و اقتصادشان هم راه پیدا کرد. فروشگاه دست دوم فروشی سریال ژاپنی الگویی برای خریدوفروش شده بود اما چند سال بعد نگرانی‌ها از بابت سلامت خریداران لباس‌های دست دوم باعث آغاز برخوردها با چنین فروشگاه‌هایی شد. در خرداد ماه ۹۳ بود که مدیرکل برنامه‌ریزی دستگاه‌های اقتصادی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز با هشدار نسبت به فروش لباس‌های دست دوم خارجی و تاناکورا، از عدم تمدید مهلت ادامه فعالیت این واحدها و پلمب آنها خبر داد. از مدت‌ها قبل هشدارها به فروشندگان لباس‌های دست دوم شروع شده بود و این واحدها برای تغییر رویه فرصتی در اختیار داشتند و باید قید خریدوفروش دست دوم‌ها را می‌زدند. مسئولان اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک هم در همراهی با نهادهای بالاتر، بر جمع‌آوری فروشگاه‌های تاناکورا تاکید کرده بودند. فروشگاه‌هایی که لباس‌های دست دوم وارداتی را به قیمت ارزان می‌فروختند و به گفته آنها تهدیدی برای بهداشت به حساب می‌آمدند. اما جمع‌آوری و پلمب این واحدها به تجارت لباس‌های دست دوم پایان نداد. تجارتی که در جهان سابقه دیرینه دارد، در ایران هم به راه است و از روی زمین کمی پایین‌تر رفته و زیرزمینی شده است. گفته می‌شود لباس‌های تاناکورا در ایران از لباس‌هایی هستند که توسط سازمان‌های خیریه در کشورهای اروپایی برای کمک به کشورهایی نظیر پاکستان، عراق و افغانستان فرستاده می‌شود و با توجه به اینکه مدل این پوشاک با پوشش افراد کشورهای نام برده مغایرت دارد، آنها را در همان بسته‌بندی‌ها به سایر کشورها از جمله خریداران ایرانی می‌فروشند. این روزها با ممنوعیت فروش رسمی لباس‌های دست دوم، فروش غیررسمی ادامه دارد و به صفحه‌های اینترنتی و پیج‌های شخصی در شبکه‌های اجتماعی منتقل شده است.

۱۰درصد خرج دلالی آنلاین

در یکی از پیج‌های فروش لوازم دست دوم در اینستاگرام اعلام شده که «تبلیغ کالا رایگان است، اما هنگام فروش ۱۰درصد به ما تعلق می‌گیرد.»یک شلوار کتان‌کشی در حد نو ۴۵هزار تومان قیمت‌گذاری شده. بعضی‌ها در کامنت‌های عکس‌ها برای ارسال تصویر اجناس‌شان اعلام آمادگی کرده‌اند. یکی از کاربران نوشته: «ببخشید من لباس عروسم رو می‌خوام بذارم توی پیج‌تون. می‌شه به kik پیام بدین؟»

یک لباس عروس دست دوم که صاحبش می‌گوید ۲ میلیون و ۶۰۰هزار تومان قیمت داشته، در این صفحه ۸۵۰هزار تومان قیمت‌گذاری شده. کامنت‌های زیر عکس می‌گوید مشتری‌های لباس از قیمتش شوکه شده‌اند و معتقدند با نصف آن می‌شود یک لباس را اجاره کرد.

با همین قیمت‌گذاری‌هاست که بعضی از لباس‌ها فروش نرفته‌اند و در عکس‌های جدید صفحه با قیمت دیگری دوباره ثبت شده‌اند تا بالاخره مشتری‌شان را پیدا کنند.

از شیر مرغ تا جان آدمیزاد

یکی دیگر از صفحه‌های اینستاگرامی که خودش را ebay ایرانی می‌نامد و فالوورهای زیادی دارد، در هر پست تصویری از لباس یا وسیله فروشی می‌گذارد و قیمت آن را زیر عکس درج می‌کند. خرج وساطت فروش هر کالا برای صاحب این صفحه ۲هزار تومان است. افرادی که لباسی برای فروش دارند می‌توانند آن را برای ادمین دایرکت کنند تا عکس کالای‌شان در صفحه منتشر شود و برایش مشتری پیدا شود.

یکی از آخرین پست‌های صفحه مربوط به یک کت و شلوار مجلسی زنانه با رنگ مغز پسته‌ای است که ۲۵۰هزار تومان قیمت‌گذاری شده و شماره تماس صاحب لباس زیر آن درج شده است. بعضی از کاربران دوستان‌شان را زیر عکس منشن کرده‌اند تا بلکه لباسی را که دنبالش بوده‌اند اینجا با قیمتی ارزان‌تر پیدا کنند. البته نه آن قدر ارزان که هر کسی قادر به خرید آن باشد. بعضی از لباس‌های صفحه از برندهای مشهور هستند و قیمت دست دوم‌شان هم چندان ارزان نیست. البته بازار چانه‌زنی هم بی‌رمق نیست؛ قیمت یک کفش پاشنه بلند نو با طرح پوست ماری ۵۰هزار تومان درج شده اما یکی از کاربران در کامنت‌ها نوشته: «اگر اینو ۳۰ می‌دید می‌خوام.»

فقط لباس نیست که در این صفحه‌ها مشتری خود را دارد. تصویر یک لوستر به قیمت ۵۵۰هزار تومان، یک دوربین کانن ۷ مگاپیکسل به قیمت ۱۷۰هزار تومان، یک ست ساعت و شمعدان طلایی لوکس به قیمت ۸۰۰هزار تومان، سرویس کاور لحاف و روبالشی با قیمت ۸۰هزار تومان و حتی تعدادی مداد آرایشی مارک‌دار به قیمت ۱۲هزار تومان هم میان اجناس دیده می‌شود. زیر بعضی از اجناس در کامنت‌ها نوشته شده: فروخته شد.

خریدار و فروشنده هر دو راضی‌اند

صاحب این صفحه درباره ایده ساخت آن و نقش چنین صفحه‌ای در رد و بدل کردن دست دوم‌ها به «فرصت امروز» می‌گوید: «من همیشه می‌دیدم جای ebay در ایران خالی است و خوشبختانه الان در پیج ما خریدوفروش انجام می‌شود و استقبال از آن خوب بوده. گرچه من فکر نمی‌کردم با وجود صفحه‌هایی که رایگان آگهی می‌دهند از پیج ما استقبال شود. اغلب مردم در خانه‌هایشان اجناسی دارند که استفاده نمی‌شود و این فرصتی است که بتوانند آنها را به پول تبدیل کنند. هیچ‌کس از این کار بدش نمی‌آید و حتی فرصتی ایجاد می‌شود که افراد بتوانند وسیله خاصی را که دنبالش بوده‌اند پیدا کنند و بخرند. برای همین تقریبا همه کسانی که صفحه را فالوور می‌کنند خریدار هستند. نقش اصلی ما تبلیغات و اضافه کردن فالوور و انتشار عکس است. هر چه فالوورهای ما بیشتر شود احتمال فروش کالا بیشتر است. حتی ما از کشورهای دیگر هم مشتری داریم که ایرانی‌هایی هستند که در آلمان و فرانسه و ترکیه زندگی می‌کنند و اجناس‌شان را به ایران می‌فرستند.»

او در توضیح اینکه چرا با وجود اجناس نو، افراد خرید دست دوم را ترجیح می‌دهند، می‌گوید: «اول این توضیح را بدهم که در بسیاری از مواقع منظور از جنس دست دوم اجناسی نیست که خیلی کهنه هستند یا صد بار استفاده شده‌اند. بعضی از مردم لباس‌هایی می‌خرند و بعد از آن خوششان نمی‌آید و بدون استفاده مدت‌ها آن را نگه می‌دارند یا فقط یک بار می‌پوشند. اینجاست که لباس می‌تواند با قیمتی پایین‌تر از قیمت خرید مال کس دیگری شود که از آن استفاده می‌کند. این وسط هر دو طرف سود می‌برند؛ هم فروشنده، لباسی را که ممکن بود چند سال در کمد بماند فروخته و هم خریدار توانسته لباس مورد علاقه‌اش را زیر قیمت بخرد.»

ادمین این صفحه در توضیح علت بالا بودن قیمت بعضی از لباس‌های دست دوم می‌گوید: «دلیل قیمت بالا خرید گران است. بعضی از این لباس‌ها برند هستند و حتی طرف ناچار می‌شود با ۴۰درصد کمتر از قیمت خرید آن را بفروشد که باز هم گران است. اما همین لباس‌ها هم به فروش می‌روند.»

خریدوفروش آنلاین امکان نظارت واسطه بر سالم بودن کالا را از بین می‌برد. تنها چیزی که صاحب صفحه می‌بیند عکسی است که به جای فروشنده به اشتراک می‌گذارد. این واسطه دست دوم فروشی در توضیح این مسئله می‌گوید: «ما به خریدار و فروشنده تاکید می‌کنیم که کالا را حضوری تحویل بگیرند و تحویل بدهند. اگر هم دور بودند حتما عکس‌های زیادی رد و بدل کنند تا خریدار کاملا توجیه شود و خدا را شکر تا الان ناراضی نداشتیم.»

حراجی‌های شخصی

بعضی از دست دوم فروش‌ها واسطه نیستند، بلکه اجناس خود را حراج کرده‌اند و صفحه‌ای برای نمایش اجناس حراجی‌شان ساخته‌اند. صاحب یکی از صفحات حراجی درباره آن نوشته: «حراجی کوچک من به دلیل جابه‌جایی هزینه ارسال با خود مشتری است.» ۵هزار و ۶۳۰ نفر این صفحه را دنبال می‌کنند. لباس‌های شخصی که بعضی از آنها هنوز اتیکت دارند، زیورآلات، عروسک و کفش و... همه چیز در این حراج خانگی پیدا می‌شود.

یک صفحه حراج شخصی دیگر ۳۲۶۹ فالوور دارد. در این صفحه کیف و کفش و لباس‌های زنانه به حراج گذاشته شده‌اند و هر کدام جداگانه عکس و قیمت دارند. اتوی نوی ژاپنی اصل آکبند ۳۰هزار تومان، صندل اورجینال GAP ۸۵هزار تومان و لباس شب دیزل ۳۸هزار تومان قیمت‌گذاری شده‌اند. صاحب صفحه،کتانی اصل نایک را که مدعی است ۳۰۰هزار تومان خریده ۷۸هزار تومان می‌فروشد. کفش چرم تبریز ۸۵هزار تومانی به صرفه‌تر است و ۲۰هزار تومان آب می‌خورد. شال‌ها و روسری‌های مارک هر کدام ۱۰هزار تومان قیمت دارند و کیف چرم ترک را که فقط ۲ بار استفاده شده می‌شود با ۱۰۰هزار تومان خرید. حراجی‌های خانگی در شبکه‌های اجتماعی دیگر هم به راهند. یکی از این صفحات در فیس‌بوک است که محلی برای اعلام حراجی‌های مختلف در سطح شهر است. صاحب یکی از حراجی‌ها که تعدادی پست در این صفحه ثبت کرده در توضیح علت برپایی حراجی‌اش نوشته: «حراج کل لوازم خانه کاملا نو به دلیل مهاجرت. هرچی بخوای هست؛ از لباس عروس گرفته تا لباس شب و لوازم خانه تا آخر همین هفته فوری فوری به فروش می‌رسد. ۱۶۹ نفر این صفحه را دنبال کرده‌اند. از پرده‌های خانه تا لوازم آشپزخانه و دکوراسیون همه چیز به فروش می‌رسد.

دست دوم‌هایی که سر از خیریه در می‌آورند

اهدا به جای فروش

چند سال پیش بود که در اندونزی بیش از ۲ هزار زن به اتفاق، لباس‌های دست دوم خود را در میدان یک شهر شستند و ضمن به ثبت رساندن رکوردی تازه، لباس‌های شسته شده را به یتیم‌خانه‌ها اهدا کردند. اهدای لباس‌های دست دوم به نیازمندان در تمام جهان حرکتی شناخته شده و مرسوم است. در ایران هم رویدادهای مختلفی برای جمع‌آوری لباس‌های بدون‌استفاده برگزار شده است تا آنچه گوشه کمدها خاک می‌خورد به دست کسانی برسد که به آن نیاز مبرم دارند.

زهرا یکی از کاربران وبلاگ نویس که برای نخستین بار به مغازه تاناکورا برخورده و از ایده این مغازه‌ها به اهدای لباس‌های دست دوم رسیده در وبلاگش می‌نویسد: «راستش من اصلا نمیدونستم چنین مغازه‌هایی تو تهران داریم. حالا اینا که دارن نوعی تجارت می‌کنن اما به نظرم ایده‌اش ایده خوبیه. یعنی یه جایی باشه که ما بریم لباس‌های دست دوم یا لباس‌هایی که دیگه نمی‌پوشیم رو بدیم به اونجا و اونا به‌صورت رایگان بدن به افراد نیازمند. من خودم به شخصه کلی کفش و انواع بارونی و لباس گرم دارم که خیلی وقته نمی‌پوشمشون و بعضیاشون رو فقط چند بار پوشیدم و خوشم نیومده. مطمئنم که خیلیا هستن که اینجور لباس‌ها رو دارن و استفاده نمی‌کنن و خیلیام هستن که ندارن و نمی‌تونن بخرن.»

این ایده نخستین بار نیست که به ذهن کسی رسیده. کمپین دست‌های سبز نمونه‌ای از حرکت‌هایی است که برای اهدای لباس و لوازم دست دوم به نیازمندان طراحی شده است. بنیاد نیکوکاری ترنم مهر این کمپین را ایجاد کرده تا افرادی که وسیله نو، یا در حد نو و دست دوم تمیز دارند، آن را به مردم نیازمند ببخشند و در عین حال به محیط‌زیست کمک کنند. آنها بعد از هر بار جمع‌آوری و ارسال وسایل برای مردم مناطق محروم تصاویری از این وسایل را منتشر می‌کنند تا خیران را در جریان اقدامات‌شان قرار دهند. این خیریه برای نوزادان هم از همین طریق سیسمونی جمع‌آوری می‌کند.

آسایشگاه کهریزک از جمله مراکزی است که لوازم دست دوم را از خیران می‌پذیرد. مدیر روابط عمومی آسایشگاه در این باره گفته است این اجناس و ملزومات پس از تفکیک بر حسب نیاز به بخش‌های مختلف آسایشگاه جهت بهره‌برداری ارسال می‌شود.

آن دسته از ملزوماتی که توسط انبار مرکزی به‌عنوان مازاد اعلام شده، در بازارچه خیریه‌ای که در محل آسایشگاه برپا می‌شود به افراد نیازمندی که از روستاهای اطراف در روزهای خاص به آسایشگاه مراجعه می‌کنند فروخته می‌شود.

همچنین در قم جمعی از طلاب شهرک مهدیه چند سالی است که دست به جمع‌آوری لباس و سایر اقلام مازاد بر نیاز خود زده‌اند و آنها را به رایگان در اختیار نیازمندان قرار می‌دهند.

دریچه

تجارت جهانی لباس‌های دست دوم

تجارت جهانی لباس‌های دست دوم تاریخی طولانی دارد. تا میانه قرن ۱۹ میلادی، لباس‌های دست دوم بخش مهمی از لباس‌های مصرفی مردم جهان را تامین می‌کردند و بسیار رایج بودند. در پی صنعتی شدن و تولید انبوه و همچنین افزایش دستمزد بود که عموم مردم قادر به خرید لباس‌های نو شدند و پوشیدن دست دوم‌ها از رونق افتاد.

در دوره استعمارگری اروپا، لباس‌های دست دوم به کشورهای مستعمره صادر می‌شد و بخشی از آنها هم برای استفاده مردم فقیر به دست فروشگاه‌های خیریه می‌رسید.

از زمان جنگ جهانی دوم تجارت لباس‌های دست دوم در تمام جهان رشد کرده است. اما این بار اهمیت محیط‌زیست در درجه اول قرار دارد و باعث ترویج فرهنگ استفاده از دست دوم‌ها شده است. مردم یاد می‌گیرند که چگونه مصرف کنند تا محیط‌زیست را به خطر نیندازند و از منابع آن بهره‌برداری بیش از حد نکنند.

بعضی از فروشگاه‌های دست دوم فروشی در اروپا و آمریکا دوباره رونق گرفتند و برای دوستداران محیط‌زیست بسیار مورد احترام هستند. امکانات اینترنت هم به قدرت خریدوفروش دست دوم افزود و یک بار دیگر به این تجارت نیرو داد.

موسسات خیریه

موسسات خیریه مشهوری مثل Salvation Army (سپاه رستگاری)، Goodwill (حسن نیت) و Oxfam در جهان بزرگ‌ترین دست‌اندرکاران تبادل لباس‌های دست دوم و رساندن آنها به دست نیازمندان هستند. این سازمان‌های خیریه به‌عنوان یک شیوه سرمایه‌گذاری و جمع‌آوری کمک، لباس‌ها را جمع‌آوری می‌کنند و فراتر از مرزهای یک کشور خاص، با قیمت‌های بسیار پایین دوباره می‌فروشند. فروشگاه‌های خیریه‌ای که این لباس‌های ارزان را عرضه می‌کنند از سال‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ شکل گرفتند و بسیار نیرومند شدند. فروشگاه‌هایی که سودمحور بودند هم از ۱۹۸۰ پیدا شدند.

یک شیوه محیط‌زیستی

بازار خریدوفروش دست دوم‌ها به میزان زیادی به سمت بحث‌های حمایت از محیط‌زیست کشیده شده است. پس از تغییر شرایط اقتصادی و بهبود سطح زندگی در بسیاری از نقاط جهان، کارکرد این فروشگاه‌ها تغییر کرد و شعارهای محیط‌زیستی جای انسان دوستی و کمک به نیازمندان را تا حدی گرفت. استفاده از لباس‌های دست دوم در نهایت شکلی از بازیافت به حساب می‌آید و این تبادل میان خریدار و فروشنده بخشی از منابع زمین را حفظ می‌کند و از تولید دوباره جلوگیری می‌کند. موسسات مشهور جهان برای بازیافت پارچه و لباس، این دست دوم‌ها را به کشورهای آمریکای مرکزی و لباس‌های کم کیفیت‌تر را با کشتی به آفریقا و آسیا می‌فرستند. مراکز تجاری مهم لباس‌های دست دوم در آفریقای جنوبی، کانادا، بلژیک، هلند و مجارستان هستند.

صادرکنندگان بزرگ

برخلاف تصور بسیاری از افراد درباره رشد ملت‌ها و کمتر شدن نیاز به این‌گونه لباس‌ها، تجارت این دست دوم‌ها بین سال‌های ۱۹۹۱ تا ۲۰۰۴ دو برابر شده است. در کشورهای ثروتمند غربی، لباس‌های دست دوم بازار محدودی دارند اما در جهان سوم، این لباس‌ها بخشی از زندگی مردم هستند. بزرگ‌ترین صادرکنندگان لباس دست دوم آمریکا، انگلستان، آلمان و هلند هستند.

بزرگ‌ترین واردکنندگان این لباس‌ها کشورهای جنوب صحرای آفریقا هستند که مصرف‌کننده ۲۵درصد بازار جهانی لباس‌های دست دوم هستند. بعضی کشورها مثل فیلیپین و هند واردات این لباس‌ها را ممنوع کرده‌اند تا صنعت نساجی محلی را حفظ کنند. اما کشورهای دیگری مثل پاکستان، اوگاندا و آفریقای جنوبی هم که صنعت نساجی قوی دارند، برخلاف موارد قبلی محدودیتی ایجاد نکرده‌اند یا قوانین خاصی وضع کرده‌اند. مثلا آفریقای جنوبی تنها این واردات را به امور خیریه محدود کرده است و اجازه انجام تجارت و خریدوفروش این لباس‌ها را نمی‌دهد.

از برندها تا محلی‌ها

تجارت دست دوم از یک کشور به کشور دیگر متفاوت است. مثلا در نیجریه و سنگال استفاده از لباس‌های دست دوم بازتاب‌دهنده سنت‌ها و رسوم محلی است و رواج دارد. در برابر آن، در آفریقای جنوبی یا زامبیا فروشگاه‌های دست دوم فروشی سنت غربی و مد آمریکایی را ترویج می‌کنند. بعضی از کشورها حتی شیوه‌های تجارت غربی را برای خریدوفروش دست دوم انتخاب کرده‌اند. مثلا در آفریقای جنوبی از سایت‌هایی مثل eBay برای این کار استفاده می‌شود. در مراکز اقتصادی این کشور مثل کیپ تاون، مردم می‌توانند فروشگاه‌های دست دوم را در انواع مختلف ببینند؛ از فروشگاه‌های خیریه تا بوتیک‌های دست دوم فروشی برندهای مشهور جهانی.

بنابراین تقاضا برای این لباس‌ها میان قشرهای مختلف مردم وجود دارد. حتی آنهایی که از مد روز پیروی می‌کنند.

نگاه آخر

استفاده زیاد از گوشی هوشمند، نشانه افسردگی است

منبع: Medical Internet Research

محققان دانشگاه نورث‌وسترن در شیکاگو دریافته‌اند استفاده بیش از حد از تلفن همراه می‌تواند نشانه افسردگی باشد.

در مطالعه‌ای که در این دانشگاه انجام شد، بر استفاده از گوشی هوشمند توسط ۲۸ نفر (۲۰ زن و هشت مرد با میانگین سنی ۲۹ سال) طی بازه زمانی دو هفته‌ای نظارت شد.

این شرکت‌کنندگان یک پرسشنامه PHQ-9 را پر کردند که معمولا برای ارزیابی افسردگی به کار می‌رود و پرسش‌هایی درباره غمگین‌بودن، ناامیدبودن و اختلالات خواب در آن مطرح شده است.

دانشمندان با بررسی این پرسشنامه و همچنین میزان استفاده از گوشی هوشمند دریافتند ۱۴ سوژه‌ای که بالاترین افسردگی را در پرسشنامه PHQ-9از خود بروز داده بودند، زیاد از گوشی استفاده می‌کردند.

آنها به‌طور میانگین ۶۸ دقیقه در روز از تلفن همراه استفاده می‌کردند. این در حالی بود که سایر افراد ۱۷ دقیقه با گوشی در ارتباط بودند. افراد افسرده همچنین اوقات بیشتری را در منزل می‌گذراندند.

درحالی‌که استفاده از گوشی هوشمند ممکن است نشان‌دهنده تماس با افراد بیشتری تصور شود، محققان معتقدند استفاده زیاد از تلفن همراه نشان‌دهنده فعالیت‌های غیراجتماعی مانند وبگردی و بازی‌کردن است. این امر همچنین ممکن است نمونه‌ای از رفتار اجتنابی باشد که افراد برای اجتناب از برخورد با اضطراب‌های روانی از آن استفاده می‌کنند.

این موضوع که سوژه‌ها کمتر منزل را ترک می‌کردند با این واقعیت مطابقت دارد که افراد افسرده انگیزه‌ای برای بیرون‌رفتن و انجام امورشان را ندارند.

این پژوهش، ارتباط استفاده از تلفن همراه با سطح افسردگی سوژه‌ها را با ۸۷ درصد دقت تعیین کرد.

درحالی‌که رویکردهایی مانند استفاده از پرسشنامه می‌توانند مفید باشند، محققان معتقدند بیماران در اجرای شیوه‌های خودارزیابی اغلب فاقد دقت لازم هستند اما دانشمندان هم‌اکنون ارزیابی عینی از رفتار مرتبط با افسردگی در اختیار دارند.

فرصت‌سوزی

۷ نکته خیلی حیاتی راجع به هواپیماهای جدید

احسان ابراهیمی

طنزنویس

سلام خوانندگان عزیز. همان‌طور که مطلع هستید، اخیراً صحبت از خرید هواپیماهای جدید روسی و اضافه شدن آن به ناوگان هوایی ایران شده است. از آنجا که همه خاطرات مفرح و جذابی از پرواز هواپیماهای روسی در ایران داریم و اصلاً قضیه تا جایی بیخ پیدا کرده که پرواز با هواپیماهای روسی برای مسافران به مثابه «ترن هوایی» سوار شدن در شهربازی نیویورک است، لذا قصد داریم برای ورود هواپیماهای جدید روسی به ناوگان هوایی کشور، خودمان را آماده کنیم و از همین الان گزاره‌هایی را برای ایجاد تنوع و مدیریت بحران به مسئولان ذی‌ربط پیشنهاد کنیم:

۱. هنگام سقوط هواپیما، خلبان بگوید: «مسافرین محترم، به علت نقص فنی مشغول سقوط آزاد هستیم، لذا خونسردی خود را حفظ کرده، صندلی‌های خود را در حالت قائم قرار داده و کمربندهای خود را ببندید. لطفا تا لحظه برخورد با زمین صندلی‌های خود را ترک نکرده و به تکمیل متن وصیت‌نامه خود اهتمام ورزید.

۲. به جای جمله بالا، خلبان بگوید: «مسافرین محترم، همون همیشگی!»

۳. هنگام تهیه بلیت، فرم تکمیل وصیت‌نامه هم به مسافرین محترم بدهند.

۴. هواپیماها اگر همان توپولوف است و تنها اسمش را عوض کرده‌اند، به ما بگویند، ما طاقتش را داریم.

۵. این نکته به هواپیماهای روسی ربطی ندارد، ولی وجدانا از آنجا که اخیرا کار بیخ پیدا کرده و دکل مکل گم می‌شود، هواپیماها را بیخیال شده و حواسشان باشد کسی «برج مراقبت» را کف نرود!

۶. مخابرات با ردیابی مسافرین محترمی که داخل هواپیما بودند و از کف زمین برای همیشه به آسمان رفتند، آپشنی طراحی کند که در صورت تماس اقوام و خویشان طرف، به جای اینکه بگوید: «مشترک گرامی، مشترک موردنظر شما در حال حاضر در دسترس نمی‌باشد،» بگوید: «مشترک گرامی! مشترک موردنظر شما کلاً هرگز در دسترس نمی‌باشد» که مشترک گرامی مزبور بیخودی علاف نشود و چند دقیقه یک بار زنگ نزند.

پس از سقوط اقدامات ذیل صورت گیرد:

۷. پیدا کردن مقصر جدید: کلاه مهماندار کج بود، تعادل هواپیما به هم خورد/ اون آقا تپله بود، رفته بود نزدیک بال سمت چپ نشسته بود؟ اون تعادل هواپیما رو به هم زد/ مدارکی پیدا کردیم که ثابت می‌کند خلبان با داعش در ارتباط بوده/ مسافرین محترم خیلی تکان تکان می‌خوردند/ بنزین تمام کردیم. بنزین‌ها که الان بنزین نیست. اصلاً حالا که این‌طور شد رییس سازمان محیط‌زیست را عزل کنید! / صد بار به این اصغر شوفر گفتم چرخ عقب پنچر است، چک کن، به خرجش نرفت که نرفت/

ضمنا ما از همین ستون فرصت سوزی اعلام می‌کنیم که شوخی کردیم و بد به دلتان راه ندهید. این تو بمیری از آن توپولوف‌ها نیست. با خیال آسوده سوار شوید و تخت بخوابید. آقای پوتین بیدار است و از همه ما محافظت می‌کند.

سودوکو

در خردادماه سال ۹۴، ۳۶۳۷,۴ تن نوشابه وارد کشور شده که ارزش آن، ۳۷۷۶۳۷۲ دلار بوده است. سهم این نوع کالا با توضیح تعرفه «نوشابه-آب‌گونه‌های الکلی و سرکه» ۰,۱۴ درصد از سهم ارزشی واردات را به خود اختصاص داده‌اند.

همچنین میزان نوشابه وارد شده به کشور در خردادماه ۹۴ نسبت به مدت مشابه سال گذشته، درحالی‌که ۲۴,۳۲ درصد از لحاظ وزن کاهش داشته، اما ۲,۱۰درصد از لحاظ ارزش با رشد روبه‌رو شده است.

براساس آمار منتشر شده گمرک، در سومین ماه سال‌جاری، ۱۲۷۳,۵ تن به ارزش ۳۸۲۲۳۸۹ دلار وارد کشور شده که نسبت به ماه مشابه سال گذشته، ۲۲۱,۴۸ درصد از لحاظ وزن و ۱۰۷,۶۳ درصد از لحاظ ارزش افزایش داشته است.

همچنین توتون و تنباکوی وارد شده به کشور در این ماه، نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۱۰۴۵,۰۶درصد از لحاظ وزن و ۶۵۷,۲۰ درصد از لحاظ ارزش رشد داشته است.

به‌طوری که در خردادماه ۱۰۷,۱ تن توتون و تنباکو و بدل توتون و تنباکوی ساخته شده به ارزش ۲۸۹۲۳۶ دلار به کشور وارد شده است. درحالی‌که در مدت مشابه سال گذشته، تنها ۹,۴ تن از این کالا به ارزش ۴۲,۷۵ دلار وارد کشور شده بود.

قاب

طراحان لندن نشین استودیو «Ayaskan» گلدان‌هایی ساخته‌اند که با الهام از هنر ژاپنی اوریگامی طراحی شده و همراه با نیازهای گیاه، رشد کرده و بزرگ‌تر می‌شود. این گلدان مدرن که «Growth» نامیده می‌شود، از زمانی که گیاه یک دانه است تا وقتی که قد کشیده و رشد می‌کند، منزلگاهی مناسب و راحت را برای آن فراهم می‌آورد.

۳۶۰

ساخت جاده‌های پلاستیکی در هلند

منبع: گاردین

شرکت ساختمانی هلندی VolkerWessels استفاده از پلاستیک بازیافتی را برای پوشش‌دهی جاده‌ها در برنامه خود قرار داده و اعلام کرده که رویکرد آن به‌طور چشمگیری باعث کاهش هزینه و زمان ساخت‌وساز و همچنین افزایش طول عمر جاده‌ها خواهد شد.

از مزایای بالقوه این جاده‌های کاملا پلاستیکی، می‌توان به دوام بهتر جاده‌ها در دماهای شدید منفی ۴۰ درجه و مثبت ۸۰ درجه سانتیگراد و مقاومت بهتر آنها در برابر خوردگی اشاره کرد. همچنین این پوشش‌ها تا سه برابر بیشتر از آسفالت دوام آورده و نیاز به تعمیر را به حداقل می‌رسانند.

از آنجا که می‌توان بخش‌هایی از جاده را از پیش ساخت و به شکل یک قطعه در ماسه نصب کرد، سازندگان مدعی هستند که زمان جاده‌سازی می‌تواند از چندین ماه به چند هفته کاهش یابد. همچنین مواد تولیدکننده آن سبک‌تر بوده و می‌تواند کنترل بهتری روی سفتی جاده و زهکشی آب داشته باشد. می‌توان یک فضای توخالی درون این پوشش برای قرار دادن لوله‌ها و کابل‌ها و همچنین حسگرهای ترافیک اختصاص داد.

درحالی‌که در آسفالت نیز از برخی مواد بازیافتی همچون لاستیک‌ها، شیشه و ضایعات کوره‌ها استفاده می‌شود پیش‌بینی می‌شود این روش موجب کاهش سالانه ۱,۴۵ تن انتشار گاز دی‌اکسیدکربن و ۲درصد کاهش انتشار گازهای حاصل از حمل‌ونقل شود. این جاده پلاستیکی اکنون تنها یک مفهوم است، اما شرکت VolkerWessels به دنبال شرکایی برای تولید یک نمونه پیش‌ساخت جهت آزمایش عملکرد آن در شرایطی مانند رطوبت هستند.

دور دنیا

هاوکینگ و میلیاردر روسی در جست‌وجوی حیات فرازمینی

منبع: CBNC

استفان هاوکینگ، فیزیکدان برجسته و یک میلیاردر روسی به نام «یوری میلنر» اعلام کردند که به دنبال ترکیب‌کردن ظرفیت محاسباتی با قدرتمندترین تلسکوپ‌های جهان به منظور تقویت جست‌وجوی حیات فرازمینی هستند.

هاوکینگ که با استفاده از فناوری صوتی رایانه‌ای در کنفرانس مطبوعاتی انجمن سلطنتی لندن سخن می‌گفت، دلیل آغاز این پروژه ۱۰۰ میلیون دلاری را این‌گونه توصیف کرد: ما زنده‌ایم، باهوشیم و باید بدانیم.

«میلنر» نیز در این باره گفت: حوزه تحقیقاتی ما بی‌سابقه است و شامل یک میلیون ستاره نزدیک، مرکز کهکشانی، صفحه کامل کهکشان راه شیری و ۱۰۰ کهکشان نزدیک است.

سازمان‌دهندگان پروژه Breakthrough Initiatives که توسط دانشمندان برجسته انگلیسی پشتیبانی می‌شوند، مدعی‌اند این بزرگ‌ترین پروژه تحقیقاتی برای یافتن حیات بیگانه است.

پروژه مزبور شامل یک برنامه گوش‌سپاری و تلاش برای تحلیل مقادیر بالای سیگنال‌های رادیویی در جست‌وجو برای کشف علائم حیات فرازمینی است. این پروژه همچنین شامل برنامه پیغام‌رسانی و جوایز یک میلیون دلاری برای ارائه پیغام‌های دیجیتالی است که به بهترین وجه نمایانگر سیاره زمین باشند.

با این حال، این پیغام‌ها ارسال نمی‌شوند زیرا به گفته دانشمندان از جمله هاوکینگ، پیغام‌های ارسال‌شده به فضا ممکن است اقدامات خشونت‌آمیز بیگانگان را به دنبال داشته باشد.

این پروژه همچنین توسط تلسکوپ ۱۰۰ متری «بانک سبز رابرت سی. بایرد» در ویرجینیای غربی آمریکا و تلسکوپ ۶۴ متری «پارکز» در نیوساوث‌ولز استرالیا پشتیبانی می‌شود. علاوه بر این، رصدخانه Lick در کالیفرنیا در جست‌وجوی مخابره‌های لیزری نوری خواهد بود.

این پروژه ۵۰ برابر حساس‌تر از تحقیقات پیشین است و ۱۰ برابر حوزه وسیع‌تری از آسمان را پوشش خواهد داد.

پروژه جدید همچنین از برنامه SETI@home در دانشگاه کالیفرنیا در برکلی بهره خواهد برد که از ۹ میلیون داوطلب در سراسر دنیا برای ارائه قدرت رایانه‌ای با هدف جست‌وجوی داده‌های نجومی برای یافتن علائم حیات استفاده می‌کند. میلنر اعلام کرده این جست‌وجو کاملاً شفاف خواهد بود و به نرم‌افزاری با منبع باز تکیه خواهد کرد، بنابراین یافته‌های به دست‌آمده در سراسر دنیا به اشتراک گذاشته خواهد شد.

میلنر در نظر دارد دست‌کم به مدت ۱۰ سال از این پروژه پشتیبانی کند، اما دانشمندان معتقدند برای اثبات وجود حیات بیگانه بیش از اینها زمان لازم است.

هاوکینگ نیز معتقد است برنامه جدید باید موفق شود زیرا به منابع چندگانه‌ای از جمله دسترسی به تلسکوپ‌های بزرگ، ظرفیت داده‌ای عظیم و تعهد مالی بلندمدت متکی است.

وی اعلام کرد: وقت آن رسیده که پاسخی برای جست‌وجوی حیات فرازمینی پیدا کنیم.

جدول امروز

قیمت محبوب‌ترین موبایل‌های مناسب سلفی

قیمت روز محبوب‌ترین موبایل‌های مناسب عکاسی سلفی در بازار به روایت بازار موبایل تهران به شرح جدول زیر است:

مدل	برند	حافظه (گیگ)	قیمت (تومان)
G4 Dual SIM – H818P	LG	۳۲	۱,۹۹۵,۰۰۰
Galaxy S6 Edge SM-G925F	Samsung	۳۲	۲,۳۸۹,۰۰۰
Xperia C4 Dual SIM	Sony	۱۶	۱,۲۵۹,۰۰۰
One M9	HTC	۳۲	۱,۹۲۹,۰۰۰
Ascend P7	Huawei	۱۶	۸۲۹,۰۰۰

کیوسک

ساخت میکروفن‌های فراصوت سبک

engadget

فیزیکدانان دانشگاه کالیفرنیا در برکلی از گرافن برای ساخت میکروفن‌های فراصوت سبک‌وزن و فوق نازک استفاده کرده‌اند. این میکروفن‌ها امکان برقراری ارتباط دوطرفه و باکیفیت بالا را در طیف صوتی که معمولاً توسط دلفین‌ها و خفاش‌ها به کار می‌رود، فراهم می‌کند. دیافراگم گرافنی که برای ابزارهای جدید خلق شده، فقط یک اتم ضخامت دارد. این دیافراگم‌ها سفتی، نرمی و همچنین اینرسی پایین را ترکیب کرده و این موضوع به آنها توانایی واکنش به طیف وسیعی از فرکانس‌ها را می‌دهد. در حالت کلی، بلندگوها و میکروفن‌ها از دیافراگم‌های کاغذی یا پلاستیکی استفاده می‌کنند که برای منتشرکردن یا شناسایی صوت مرتعش می‌شوند. با این حال، کاغذ یا پلاستیک به کار رفته در این ابزار دارای طیف وسیع فرکانسی نیستند. اما گرافن متفاوت است و به دلیل نازک‌بودن قابل‌توجه آن، ورقه‌ای محکم از این ماده به آسانی توسط نویزهای ورودی منکسر می‌شود یا اینکه با تلاش اندکی توسط انرژی الکترومغناطیسی مرتعش می‌شود تا صوت تولید کند. این ماده با داشتن اینرسی پایین، قادر به نشان‌دادن واکنش سریع به تغییرات وارده در فرکانس است.

در نتیجه، میکروفن‌ها و بلندگوهای گرافنی قادر به شکارکردن یا ساطع‌کردن طیف‌های بی‌نهایت وسیع فرکانس‌های صوتی با کارایی ۹۹ درصد هستند. این در حالی است که بلندگوهای استاندارد به ندرت به کارایی بیش از ۸درصد می‌رسند.

رصد منابع اشعه ایکس بسیار قدرتمند در کهکشان‌های همسایه

Associated Press

دانشمندان رصدخانه ویژه فیزیک نجومی در روسیه و دانشگاه کیوتوی ژاپن با استفاده از تلسکوپ Subaru اجرام مرموزی موسوم به منابع اشعه ایکس فوق‌درخشان (ULXs) را در کهکشان‌های همسایه یافته‌اند که جریانات قوی را با سرعت‌های بسیار بالا به درون سیاه‌چاله‌ها می‌ریزند. جریان‌های قوی نشان می‌دهد این سیاهچاله‌ها باید بسیار کوچک‌تر از حد انتظار باشند. به نظر می‌رسد این اجسام، خویشاوندان یکی از عجیب‌ترین اجرام کیهانی در کهکشان راه شیری به نام SS 433 باشند. مشاهدات تیم علمی به آشکارشدن ماهیت این ULXها کمک کرده و همچنین درک دانشمندان از چگونگی شکل‌گیری سیاه‌چاله‌های غول‌پیکر در مراکز کهکشانی و چگونگی جریان یافتن سریع ماده به درون این سیاه‌چاله‌ها را افزایش خواهد داد. مشاهدات اشعه ایکس دانشمندان از کهکشان‌های همسایه این منابع بی‌نهایت درخشان را در وضعیت‌هایی نشان می‌دهد که میلیون‌ها برابر قدرتمندتر از خورشید هستند.

حیرت دانشمندان ناسا از صفحات یخی پلوتو

REUTERS

کشف جدید کاوشگر افق‌های نو در پلوتو دانشمندان ناسا را حیرت زده کرده است. کاوشگر روباتیکی افق‌های نو که این روزها مهمان سیاره کوتوله پلوتوست حالا باز هم خبرساز شده است. این بار کاوشگر تصاویری به زمین ارسال کرده که در آن آثاری از یخ دیده می‌شود که تنها ۱۰۰ میلیون سال قدمت دارند و حتی گفته می‌شود که احتمال جوان‌تر بودن این یخ‌ها نیز وجود دارد.

نقطه‌ای از پلوتو که در این تصویر دیده می‌شود، به یادبود پرتاب نخستین ماهواره ساخت دست بشر، Sputnik Planumنامگذاری شده است. این نقطه در مجاورت کوهستان یخی پلوتو قرار دارد که چند روز پیش و در خلال ارسال نخستین تصاویر شفاف از این جرم فضایی به زمین برای دانشمندان ناسا رمزگشایی شد.

مطالعه دقیق دانشمندان نشان می‌دهد این صفحات یخی پس از شکسته شدن به قطعات نامنظمی تبدیل شده‌اند که هر یک حدود ۲۰ کیلومتر پهنا دارند.